

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

HAYVAN

üç gün deedin beş gün deedin aaaylar oldu geelmedin

ah akıp
gidiyor
hayat
yüreğim
anlıyor
seni

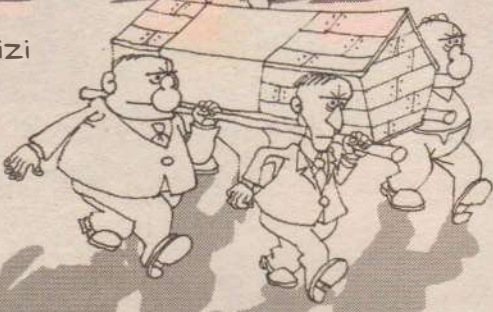
Akşamsefası

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

GÖLGE

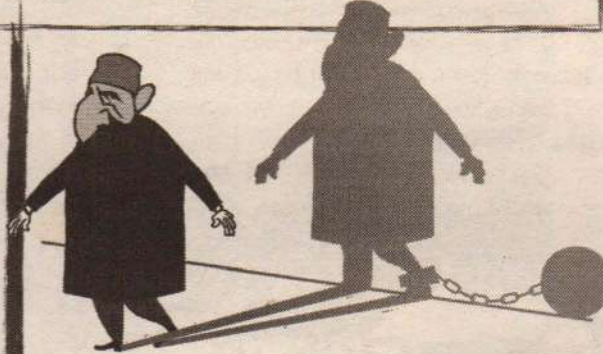
Gölğemiz bizi
her yerde
izler,
mezarda
bile...

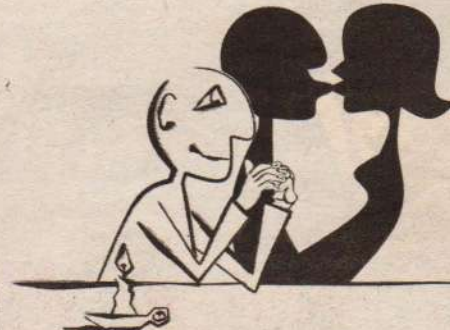
Gölgeler bir başka uzuyor artık bu kentte...
Bir başka kente gitmenin
zamanı gelmedi mi?

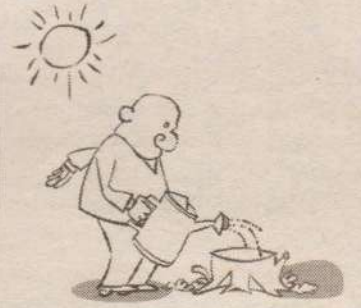
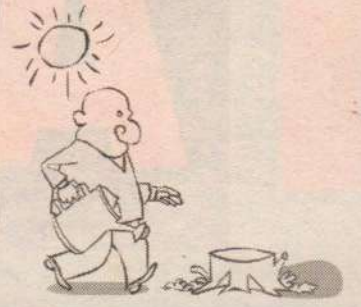
GÖLGE KABİNE

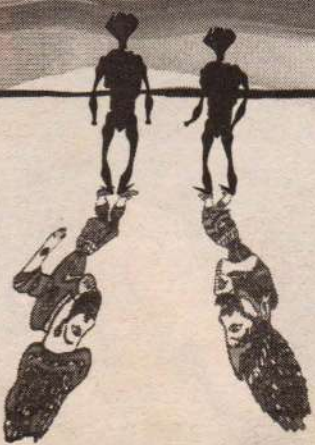
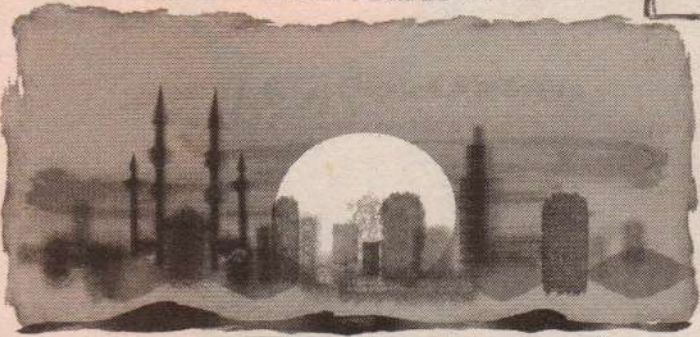
II. Abdülhamid pek evhamlı bir
padişahmış. Gölgesinden bile korkmuş,
gölgesini sürgüne göndermiş...

Duvardaki gölge oyunları;
yalnız ve soğuk kış gecelerinin
vazgeçilmez eğlencesi...

Yazın bir ağaç gölgesinde
keyif yapmak gibisi yoktur.
Tabii ağaç bulabilirsiniz...

Haritada bir kıta. Gönüllerde bir Brigitte ya da John. Vicdanlarda bir değer. Değdi mi hoş değer. Eskiden 'Avrupa' deyince kaliteli ithal malı anlaşılırdı. Avrupa üzerine kalem ve kalemtraş çeşitlemeleri. Muşamba encikler, pis kırmızı cetvel günlerini yazdı ki... Üstelik bu bir pergel güncesi beş bin ayaklı....

Sedü Şarabia Vallaha! (*)

RAGIP DURAN

Moustapha Rechid Pacha'ya

Bir insan, bir sürü mekan, pek çok zaman ve binlerce keman. Sesli, hareketli üstelik de canlı bir çiçek dürbünü. Karayolu, denizyolu, havayolu. Eskiden Denizcilik İşletmesi'nin 3. sınıf bileti mor idi. Açık mor. Şimdi Mor feministlerin rengi.

Her işin başı savaş, sonu barış. Gel, çeliğimizi ve kömürümüzü bir elde toplayalım demiş ya Paris ile Berlin, çünkü en yakın düşmanını en sıkı sevme ihtimalin çok yüksek. Düşmanlığın onda birinde bir aşk var.

* * *

15. mahallede bir kahvede oturuyordu. Yoldan bir tanıdığı geçti:

- Atila Bey, Atila Bey...

Döndü baktı Atila Bey. Selamlaştılar. Sonra dedi ki Atila Bey:

- Ben de bakıyordum kim bana Bey diye hitap ediyor diye...

İlerleme Raporunu konuştular oturup uzun uzun. Türkçe.

* * *

Daha duvar yıkılmamıştı. Varşova'da izbe bir meyhanede Amerikan aksaniyle İngilizce konuşuyordu. Şairdi dolayısıyla muhalif. Çok çekiyordu çünkü çok itiliyordu.

- Ah bir Paris'e kapağı atabilsem...

Şimdilerde tam üye oldu Varşovalı şair. Paris'deyse

- Ah bir kapağı New York'a atabilsem diyordur.

Nasılsa Ginsberg öldü.

* * *

Trabzon'la Rize arasında vadilerin birinde yemyeşil orman ve dağların arasında Laz müteahhit dikmiş dokuz katlı apartmanı vadinin yamacına. Manzarada bir

cart ki göz ve izan estetiği darbe yiyor.

- Neden böyle çirkin binalar yaparlar ki...

- E beyim buraları da modernleşiyor artık

Apartman modernliğin, gökdelen postmodernliğin yapıları ha?

Mösyö Le Corbusier düşündü mü acaba hiç bunları Edirne'de Selimiye camiine bakarken?

* * *

Altdüzey bir AB heyeti, bir Karadeniz limanında Türkiye ile ilgisi olmayan bir konuyu soruşturuyor. Liman müdürü, personeli sabah saat 6'da uyandırmış, avlu temizlenmiş, odalar iki kere paspaslanmış, bina ve çalışanlar AB'nin emir ve görüşlerine hazır... Önteftişte müdür, personeline bakıyor. Muhabbe şefi Coşkun Bey takım elbi-

seli, beyaz gömlekli ama kravatı yok. Eyvah!

- Coşkun Bey ne yaptınız ya-hu... Adamlar almayacak şimdi bizi AB'ye sizin kravatsızlığınız yüzünden...

Bürokrasinin biçimsel resmi korkusu.

Oysa ki Avrupa, biraz da kravatsızlara kravatsız olma hakkının tanındığı bir mekan. Ç o ş k u n Bey'in bundan haberi olmasa da...

* * *

Londra'da karayolu trafiği ters, elektrik prizleri de bizimkilerden farklı ya...

- Yahu Mister Gamon, sizin her şeyiniz ters, neden böyle?

- Bizimkisi değil sizinkisi ters Hadi bunu yedik.

- Londra ha bire AB'ye çizik atıyor. Schengen de yok, Euro da yok ne bu hal? Giderek uzaklaşıyorsunuz kıtadan...

- Yoo öyle deme Concorde varken Londra-New York 4 saat filandı.

Avrupa'ya bir İngiliz mizahı çok mu gerekli? İngilizsiz bir İngiliz mizahı...

* * *

Beyrut'ta Hamra caddesinin altında sahile inen yolun sol tarafında ağaçların altında küçücük bir dükkan vardı. Meyve suyu dükkanı. Nefis, mis kokulu. Kavun-karpuz suyundan kivi ve bilim egzotik meyvelerin suyuna kadar her çeşit meyve ve sebze suyu taze sıkılıp içiliyor.

İstanbul'da, mandalina temelli bir kokteyl sipariş etti. Fransız sadece portakal suyu. İngiliz tereddüt edince, Arap tezgahtar,

- Yallah yallah, light beer for you! ('Hadi sen içsen içsen hafif bira içersin'-üstelik de ılık dedi.

İngiliz'i aslında en iyi bilen Arap. Edward Said yaşasaydı Türkiye'den sonra Fas, bilahare Mısır ama en önce Filistin'i AB'ye sokmaya çalışmaz mıydı?

* * *

Brüksel'de Heysel stadına giderken, Magritte'in müze-evinin oralarda bir apartmanın 4. katında bir dernek var: 'Tahayyül Genişletme ve Güçlendirme Derneği'.

Tahayyül, bugün başkalarının, zenginlerin, muktedirlerin yaptıklarına öykünmek, benzerlerini üretmek değil. Kimsenin aklına gelmeyen, orijinali düşünebilmektir tahayyülün işlevi:

BU BİR TÜRKİYE DEĞİLDİR. BU BİR AVRUPA DA DEĞİLDİR. Çünkü... H

(*) 'C'est du charabia vallaha' 2000 yılında Aix'de Türkiye-AB ilişkileri hakkında bir nutuk dinleyen Cezayirli bir siyasal bilimcinin tepkisi. (Ya bu karmakarışık bir şey vallahi)

Geçen Ay

SERAY ŞAHİNER

Hale Soygazi - Oyuncu

Geçen ayın en önemli olayı neydi? Avrupa Birliği ilerleme raporu. Geçen ay sizi en mutlu eden olay neydi? Altın Portakal Film Festivali'nde onur ödülü almam. Eskiden mesleği bırakmış oyunculara ödül verirlerdi. Bu yıl ilk defa mesleğini sürdüren oyunculara; Şener Şen ve bana ödül verildi. Geçen ay sizi huzursuz eden bir şey oldu mu? İsrail ile Filistin arasındaki durumlar.

Atilla Dorsay - Eleştirmen

Geçen ayın en önemli olayı neydi sizce? Avrupa Birliği'ne girme telaşımız. Geçen ay izlediğiniz filmlerden en çok hangisini beğendiniz? Terminal. Geçen ayın en üzücü olayı neydi? Bülent Oran'ın ölümü ve Duygu Asena'nın hastaneye kaldırılması. Geçen ay TV'de gördüğünüz en saçma şey neydi? Büyük kanalların haber programlarını reality şova çevirmesi.

Jülide Kural - Oyuncu

Geçen ay, oynadığınız Bütün Çocuklarım isimli diziyle ilgili nasıl eleştiriler aldınız? Çok olumlu, reytingimiz yükseldi, seyircinin iyi bir ilgisi var. Geçen ayın en önemli olayı neydi sizce? AB'ye giriş sürecinde olumlu karar çıkması. Geçen ay okuduğunuz kitaplardan en çok hangisini beğendiniz? Frunze'nin Türkiye Anıları. Enteresan bir kitap. Geçen ay sizi hayal kırıklığına uğratan bir şey oldu mu? Evet; aslında bu her ay yaşadığım bir olgu. Bazen içten olup insanlara inanırsınız. İnsanlar, dünya ilişkilerinin getirdiği birtakım davranışlarda bulunurlar. Bu ay da böyle bir şey yaşadım yine.

Nebil Özgentürk - Gazeteci

Geçen ayın en hazine olayı neydi? İstanbul'un göl haline gelmesi ve İsmet Ay ile Bülent Oran'ın ölümü. Geçen ay sizi en çok rahatsız eden durum neydi? TV ekranlarının seviyesizleşmesi, insanların seviye yerine seviyesizlik peşine düşmesi. Geçen ay sizi hayal kırıklığına uğratan bir şey oldu mu? Çok beğendiğim Yazı Tura filminin az kişi tarafından izlenmesi. Geçen ayın en keyifli sohbetini kiminle yaptınız? Rutkay Aziz'le sinema üzerine.

Nesimi Çer - Mağaza Yöneticisi

Geçen ay işler nasıl gitti? Okul sezonu olduğu için iyi gitti. Bol bol okul kıyafeti sattık. Geçen ay pazarlık yapan müşterileriniz oldu mu? Evet özellikle veliler kıran kırana pazarlık yapıyor. Tabii biz de onları kırmadık, %10 ile 15 arası indirim yaptık. Geçen ay sattığınız en ilginç şey neydi? Kendinden bağlı, fermuarlı kravat; bağının içinde bir fermuar sistemi var, fermuarı çekerek gravatı boynunuza göre ayarlıyorsunuz. H

Gün Boyunca En Çok Kullandığınız Laflar

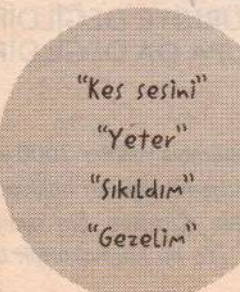
Balık Ayhan

"Allah'a emanet ol"
"Tabi tabi"
"Kiminle görüşüyorum"

Banu Kılıçoğlu

"Anlıyorsun"
"Hallederiz"
"Eyvah!"
"Arbaj"
"Şimdi napıcaz?"
"Neyse"

Umay Umay

"Kes sesini"
"Yeter"
"Sıkıldım"
"Gezelim"

İzzet Günay

"Yorgun"
"Kalite"
"Kondüsyon"
"Efendim, sağlığımız iyi olsun"

Ahmet Telli

24 Ekim 2004 Pazar
Saat: 14.00 - 16.00

2004 TÜYAP KİTAP FUARI
Stand: 307-B

EVEREST

www.everest yayinlari.com

BENİM DE
SÖYLEYECEKLERİM
VAR!..

UMUT SARIKAYA

Penguen Dergisi'nde yazıp çizen genç yetenek Umut Sarıkaya'yı bir gece bir köşeye çektik ve "Ya Umutçum" dedik, "Bu Hayvan'a yeni bir şey başlattık, oraya kendi hayatından şöyle tiri viri şeyler anlatsana." Önce biraz ürkütü, "Ehe Ehe öhö" etti ama anlatmaya başladı.

Yazgı...

Yazamıyordum. Büyük umutlarla, coşkuyla başladığım romanımın, en büyük eserimin 52. sayfasında tıkanıp kalacağım hiç aklıma gelmemişti. Oysa ki ne güzel kurgulamıştım her şeyi. Hikaye bir aşk ilişkisi üzerinden ilerleyecek, yer yer ülkede ki siyasi duruma değinecek, bir yıl önce yapılmış olan askeri darbeye göndermelerde bulunacaktım. Ve tabii ki hüznün, yalnızlık gibi vazgeçilmez temalarla da süsleyecektim romanımı. Ama olmu-yordu. Bir haftadır bir kelime dahi yazamadığım gibi, kalemi bile elimde alamıyordum.

Yine masamın başında paket paket sigara ve kahve içerek ve hiçbir şey yapmayarak

geçirdiğim uykusuz, sancılı, üretimsiz bir geceyi bitirmiştim. Gün ışığı içeri usul usul sızıyordu. Uykum yoktu, belki iyi gelir diye dışarı çıkıp sahile indim. Bir bankta oturup denizi boş gözlerle izledim. Yanıma gelip sessizce oturdu. Bir müddet birlikte denizi izledik. Canım biriyle konuşmak, dertleşmek, bütün nefretimi ona kusmak istiyordu ama o hiç konuşmaya yanaşmıyordu. "Bu şehir oroşpudur artık" dedim. "Oha" dedi. Umursamadım "Eyy dar-belerin şehri / Sokaklarında kaç ölü, kaç aşık barındırıyorsun? Söylesene ey zemheri" diye bir yıl önce yazdığım bir şiirden iki mısrayla devam ettim. "Abi sen neye sinirlendin böyle?" diye çekinerek sordu. Omuzlarından tutarak ve bağırarak onu silkeledim. "Bak!" dedim "bak bu kenti mahvettiler, bu kentin insanlarını sindirdiler, sokağa çıkmıyorlar korkudan. Sokakları şu cahil, kurnaz köylülerle doldurdular" diye bağırarak ilerdeki çocuk parkının çimlerinde mangal eşliğinde piknik yapan bir aileyi gösterdim. Omuzlarını sımsıkı kavramış, kendimden geçmişcesine titriyordum. "Haklısın" dedi "Şimdi aydınlandım, her söylediğinin altına imzamı atarım. Bak şunlara kentte yaşayıp, kentin nimetlerinden faydalanıp köye duyulan özlemlerini bastıramamış, hala yaşamaya çalışan, zavallı, çaresiz, fakat bir o kadar da sinsi bir aile bu. Tezat, çirkin bi görüntü" dedi. Biraz daha konuşup iznini istedim. Kalkıp sahilde biraz turladım. Tam kafamda yazacağım cümleleri şekillendirmiştim, eve dönmek üzereydim ki geri döndüğümde onu ve o aileyi yine gördüm, yanlarında getirdikleri yorganın içinde mışıl mışıl uyuyordu. Allak bullak olmuşum. Eve gittim.

Yıllar geçmiş hala romanımı bitirememiştim. Tam yoğunlaşmış, kelimeleri ardı ardına sıralıyordum ki kapı çaldı. Gittim açtım gelen o'ydu. Biraz büyümüşü ama tanımıştım. O gün yaptığı iki yüzü, "he abi, evet tabii"ci davranışından dolayı utanmış, izimi bulup özür dilemek istemiş olmalıydı. "Evet? ne istiyorsun?" diye sitemserce sordum. "Sabun var mı" diye sordu "Ne?" dedim. "Sabun var mı çabuk ol, havası kaçıyor" dedi elindeki parmağıyla bastıracağı topu göstererek. Sinirle "yok" dedim. Topu deliğinden tutup yırtarak yarısını takke gibi kafasına takıp gitti. Kapiyı kapattıktan sonra hiçbir şey yazamadım. İlerleyen günlerde sokakta birçok kere gördüm onu, abisinin peşine takılıp mal gibi sokaklarda dolaşıyordu. Bi kere bahçemdeki eriğe dalıyorlardı, bi taş attım abisinin kafasını yardım, bu nasıl kaçıyor du ama görmeliydiniz. Zaman su gibi akıyordu romanım resmen elime yapışmıştı bitiremiyordum. Bu arada para kazanmak için bir arkadaşın ajansında reklam metinleri yazıyordum. Bir akşam işten çıkmış eve giderken arımdan "abi" diye bir ses duydum. Arımdan üç tane ortaokul yaşlarında çocuk geliyordu, "Abi ayakların yürüyor" diye güldüler. En çok güleni yine oydu. O günden sonra ona karşı, bu sığınağına karşı nefretle karışık bir tiksinti duydum. O büyük ve kirli ortaokul ceketi, elindeki james bond çantasıyla ve yaşıtlarına göre hayli kısa boyuyla her gördüğümde ona karşı tiksintim biraz daha artıyordu. Ona, onun basitliğine karşı duyduğum nefret o kadar artmıştı ki onun açık ismini vererek bir öykü

bile yazdım. Birkaç edebiyat dergisine yolladım. Hiçbiri yayınlamadı. Üç yıl kadar oturduğum mahalleden ve çalıştığım işten ayrılmış, beş parasız, hayat-tan bezmiş, romanını bitirememiş bir yazar olarak aylak aylak sokaklarda gezerken, gençten bir delikanlı koşarken bana çarptı, yere düştüm. Evet yine oydu. Nefes nefeseydi, korkmuştu. "Ahh sevgili

dostum söyler misin nereye kadar kaçabilirsin. Biliyorum seni çeviren bu çemberi ama sorun sensin, kendinden kaçamazsın" diye bir şeyler geveledim. Bana katıldı, hayatında birçok hatalar yaptığını, benim ona karşı duyduğum haklı tiksintinin farkında olduğunu filan anlattı. Sokağın ortasında dertleştik, tam ona iç dünyamı açtım. Yaşadığım hezeyanları, bitiremediğim romanımı, aşklarımı, yenilgilerimi anlattım. Dediklerimin hepsine çok katıldığını, o hezeyanlarımın aynısının tıpkısını yaşadığını söyledi, "ben de... ben de yenildim ki" dedi. Yarım saat sonra, sonradan abisi olduğunu anlayacağım üstü başı yırtık, çamur içinde bir delikanlı geldi. "Ulan yavşak, ben orda dayak yiyiyorum sen kaçıyor sun, hani lan, sen girersen ben de girerim diyordun" dedi. "Abi valla yardım çağırmaya gidiyordum" dedi bu. Abisi bi tokat atıp götürdü yanımdan. Sinirinden beni de döver diye korktum ses çıkaramadım.

Yıllar geçtikçe onu zaman zaman gördüm. Bi kere üniversiteyi kazandı diye sevinirken gördüm. Bi kere bi kızla beraberdi mutluydu, bi kere ağlıyordu. Bi kere mühendis olmuştu işe gidiyordu. Sonra uzun bir süre ondan bi haber alamadım. Evet sonunda ben de nihayet romanımı bitirmek üzereydim. Son paragrafı yazarken kapı çaldı. Gelen yine oydu. Eşşek kadar adam olmuştu. Hiçbi şey demeden odama gittim. Mutfığa gitti, kendine çay koydu. Ben sormadan bütün hayatını anlattı. Penguen mi ne, bir dergide karikatür çizip, yazı yazıyormuş, mühendislik sıkılmışmış, falan filan... "Eee ben ne yapabilirim" diye sordum. "Yaa şimdi Hayvan diye bi edebiyat dergisi var da oraya hayat hikayemi yazmam gerekiyor. Sen yazar adamsın, şöyle edebi medebi bi şeyler döşesen benle ilgili, iyi yaz ama" dedi ve yavşakça güldü. Bi müddet sessizlikten sonra "Eee hacı nooldu senin roman işi bitirebildin mi? Roman yazmak zor di mi abi?" dedi. Bir müddet daha sessizlikten sonra "Neyse ben kaçayım, ha bu arada isimim Umut" dedi gitti.

Yanında getirdiği dergilerdeki yazılarını okudum. Bütün tadımı kaçırmıştı şerefsiz. Yaşadığı, hissettiği bütün rezilliklerini edebiyat, mizah kisvesi altında bir bir anlatıyordu. Edebiyattan soğutmuştu beni. Yıllarca uğraşıp didindiğim romanımı küvete götürdüm, yaktım. "Sonra n'aaptım lan, çok pis gaza geldim" deyip söndürdüm, kontrol ettim. İlk 52 sayfadan sonrası yanmıştı. H

ALO OOOOO!

HAYVAN'dan Arıyoruz

Hazırlayan: SINAN SÜLÜN sinansln@yahoo.com

Alo Hayvan'dan arıyoruz, Şafak Altun'la mı görüşüyoruz?

- Buyrun, benim.

Agora'dan çıkan 'Yolsuzluğun Yüz Yıllık Tarihi' kitabınız hayırlı olsun...

- Sağ olun. Kafamda böyle bir kitap hazırlama projesi hep vardı. 98 yılında çalışmalara başladım. Binlerce haberi, yüzlerce kitabı inceledim. Aslında benim yaptığım bir nevi kitaplarda, diğer yayın organlarında varolan yolsuzluk

haberlerini, araştırmalarını toplamak ve tarihsel bir şekilde yayına hazırlamak oldu.

Yolsuzluk hakkında ne düşünüyorsunuz peki?

- İddia ediyorum sistem buna izin vermezse Türkiye'de yolsuzluk asla yapılamaz. Bizde genellikle 'Ey Türk! Zengin Ol' felsefesi hakim. İttihat ve Terakki'yle başlayan bu felsefe cumhuriyetten sonra da devam ediyor. Bu felsefeyi o dönemlerde bir zorunluluk olarak adlandırabiliriz belki ama bugün bu felsefenin karşılığı yolsuzluk yapmaya denk düşer.

Yolsuzluk bizim genlerimizde mi var?

- Bence evet. Füzûlî kaç yüz yıl önce "Selam verdim, rüşvet değildir deyu almadılar" demişti. Ya da halk arasında 'devletin malı deniz, yemeyen domuz' 'bal tutan parmağını yalar' deyimleri genlerimizde yolsuzluk olup olmadığını daha iyi açıklar sanırım.

Bugün politikacılar yolsuzluğun üzerine gittiklerini söylüyor...

- Abdülhamit devrildikten sonra Abdülhamit'in paşalarının çoğu rüşvetle yargılanır. Bir kısmı kaçmayı becerir, bir kısmı yakalanır. Onlar da, "Servetimizin bir bölümünü size verelim bizi tutuklamayın" derler. Bugün ki durum biraz buna benziyor. Banka patronları "Bizi affedin, size geri ödeyeceğiz" diyorlar. Dışarı çıktıktan sonra da neler olduğunu hepimiz biliyoruz zaten.

Teşekkür ederiz, kolay gelsin.

- Ben teşekkür ederim.

Alo Hayvan'dan arıyoruz, Diyarbakır Sanat Merkezi mi?

- Buyrun ben DSM yöneticisi Melike Coşkun.

DSM ne zaman kuruldu?

- Diyarbakır Sanat Merkezi Anadolu Kültür'ün ilk şubesi olarak 7 Eylül 2002'de Diyarbakır'da açıldı. Kuruluşumuzun ikinci yılında merkezimiz bir kütüphaneye kavuştu. Merkez, üçüncü yıldönümü 7 Eylül 2004'te

ise Gunther Verheugen'in de katıldığı bir programla yeni bir sinema salonuna kavuştu.

Şimdiye kadar neler yaptınız?

- DSM, Türkiye'de ve dünyada tanınmış yerli ve yabancı pek çok sanatçının sergisine ev sahipliği yaptı. Kimi zaman daha önce bir başka kent ve ülkede izleyiciyle buluşan sergilerin ikinci durağı oldu, kimi zaman da özellikle Diyarbakır için tasarlanan sergileri sanatseverlerin beğenisine sundu. Sanatı destekleyen pek çok kişi ve kurumun katkılarıyla resim, fotoğraf, karikatür ve belgesel konulu sergiler, Diyarbakırlı sanatseverlerin izleşine sunuldu.

Yeni projeleriniz olacak mı?

- Tabii ki, hedeflenen çok şey var ama DSM'nin asıl misyonu, buradaki gençler, sanatçılar için yeni alanlar yaratmak, bir network oluşturmak. Bu konuda başarılı olabilirsek hedeflerimize yaklaşmışız demektir. Hedeflenenler arasında doğal olarak üretimlerin yoğunlaşması ve bu üretimlerin gerek Türkiye'nin çeşitli kentlerinde, gerekse yurtdışında temsilinin sağlanması, ama en önemlisi de sanata ve sanatçıya teknik, lojistik destek sunulması bulunmaktadır.

İyi çalışmalar, kolay gelsin.

- Sağ olun, size de.

Alo Hayvan'dan arıyoruz, Uzak Şiir Seçkisi mi?

- Buyrun ben İrfan Yıldız.

Uzak ismi nereden geliyor?

- Anadolu'da yaşıyorsanız sevdiklerinize, hayata, edebiyata, sanata uzaksınız demektir. Konumumuza uyduğu için bu ismi verdik.

Ne zamandır yayın hayatındasınız?

- Ünye'de ve çevresindeki bölgelerde şiirle uğraşan insanlara bir yol açmak ve Anadolu'da bir şiir varlığının olduğunu göstermek istiyorduk. Bu nedenle 2000 yılı Mayıs'ında çıkarmaya başladık. Aslında bir anlamıyla ihtiyaçtan ve zorunluluktan doğdu.

Anadolu'da böyle bir dergi çıkarmanın zorlukları neler?

- İmkanlar burada büyük kentlere göre çok sınırlı. Buradaki insanlar çok fazla edebiyatla alakalı olmadığı için başımıza komik şeyler de geliyor. Örneğin, bir şiirde eklektik yazılmıştı dizgicimiz de onu elektrik diye kendi doğrusunda düzeltilmiş. Gene bir

şiirde ben poetika kelimesini kullanmıştım dizgici politika diye düzeltilmiş. Burada her şey zor, amatör ama bir o kadar da içten ve güzel.

Ekleme istedikleriniz...

- Yazışmak ve görüşmek isteyenler 0452 323 24 07 no'lu telefondan bize ulaşabilirler.

Kolay gelsin, iyi yayınlar.

- Sağ olun, ilginiz için teşekkür ederiz.

Bize Gelenler

İçimde Bir Boşluk Var
Altay Öktem
Sel Yayıncılık

Devamı Hayat
Hasan Öztoprak
İnkılâp

Değişim Yılları
Altan Öymen
Doğan Kitap

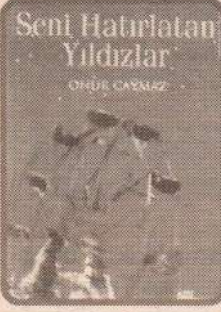
Günaydın Gece
İkbâl Gürpınar
Timaş Yayınları

Mutlak İrade
Mehmet Ali Şadoğlu
Maviyağaç

Müjdat Sönmez
Sihirli Kenti'nin Firarisi
epsilon

Alo Hayvan'dan arıyoruz, Onur Caymaz'la mı görüşüyoruz?

- Evet, buyrun.

Şiir, öykü kitaplarınızdan sonra şimdi de bir roman yayınladınız...

- Roman yazmak çok güzel bir maceraya sürükledi beni. Fakat roman, yazının, disiplin

isteyen, iyi planlama gerektiren, uzun vadeli bir dalı. Gündüzleri yazıyla ilgisiz işlerde çalışan birisine, yazıldığı süre içinde çok da huzurlu bir zaman dilimi vaat etmiyor. Her şeyi istiyor sizden. Fakat içinizdeki anlatma isteğinin yoğunluğunu en iyi karşılayan da o. Bir yere kadar geldikten sonra hele bırakmanız mümkün olmuyor. Şiir beni çok rahatsız etmedikçe yazmayacağım. Öyküyü çok özledim bir yıldır, kendime en yakın bulduğum o sanırım; aşk gibi öykü, heyecanlı, delice... Romansa ciddi bir evlilik, büyük bir tutku. İkisi arasında gidip geleceğim daha bir zaman.

Doğan Kitap'tan çıkan 'Seni Hatırlatan Yıldızlar' kitabınızdan biraz bahsedebilir misiniz?

- İlk elden bir hesaplaşmanın ve yıkılışın romanıdır. Bir yazarın günlüğünü okurken, onu terkedene karısının izini sürüyor, hayatındaki derin kesiklere bakıyoruz. İyileşen, iyileşmeyen yaralar, sevgiler, geçmiş, arkadaşlıklar, yaşananlar, yaşamayanlar ne varsa. Tüm bunlar bir yandan akıp giderken, beri yanda gerçek hayat var. Arka sokaklarda, meydanlarda, unutulmuş kasaba pavyonlarında, genelevlerde, film setlerinde, berber dükkanlarında, mahalle maçlarında, meyhanelerde. Hayatın nabzının attığı yerlerde. Kahramanlarımız bu çağda artık "kahraman" değililer. Sadece paranın kahramanlığına izin veren günümüz dünyası: o büyük kandırmaca. Pop Star yarışmalarıyla, televolelerle, magazin programlarıyla vaat edilen ışıklı dünya, havai fişeklerin dünyası var; bir de bizimkilerin sönük uzak yıldızlar gibi geceleri kısık kısık parlamaya çalıştıkları gökyüzü... Bir de aşk var tabii bütün bunların ortasında. Hapisten çıkıp meşhur olmaya gelen bir adamla, kocasının evini bırakıp oğluya annesinin evine kaçan bir kadının küçücük aşkı.

Yeni projeleriniz var mı?

- Bir süre dinleneceğim. Roman, bir yıl beni epey yordu. Yeni okumalar yapmak istiyorum. Külliyatını tamamlamayı düşündüğüm yazarlar var. Onlarla uğraşacağım. Biraz kendimi dinleyeceğim.

Teşekkür ederiz, iyi çalışmalar.

- Sağ olun, size de.

Alo Hayvan'dan arıyoruz, Ece Vahapoğlu'yla mı görüşüyoruz?

- Evet, buyrun.

'Bugün Zengin Ol' diye bir kitap yazmak nerden aklınıza geldi?

- İlk kitabım Yabancı Dili Öğrenme Yolları'ydı. Bu kitaptan sonra ömrümü yazarak sürdürm-

eye karar verdim. Zengin işadamlarıyla görüşüp onların ortak yanlarından yola çıkarak böyle bir kitap yazdım. Görüştüğüm insanların içinde, Sakıp Sabancı, Ahmet Zorlu, Rahmi Koç ve Kadir Has var. On kişiyle görüştüm.

Zenginliğin sınırı neymiş peki?

- Kişiden kişiye değişir. Paranın faizinin faiziyle yaşamak da olabilir, gözünü kapadığın an istediğini almak da olabilir.

Siz hiç zengin oldunuz mu?

- Para biriktirmeye başladım. Fikirleri nasıl paraya dönüştüreceğime dikkat ediyorum.

Zengin olmanın temel kuralı nedir?

- İstemek ve karar vermek. Paraya dönüşebilecek fikirler bulmak.

İstedik, karar verdik ve paraya dönüşecek fikirler bulduk diyelim. Zengin olabilir miyiz?

- Tabi neden olmasın.

Kitabınızı okuyan ne kadar zaman içinde zengin olur?

- Bugün karar verse, en az 10 yıl içinde zengin olur. Hadi inşallah.

Alo Hayvan'dan arıyoruz, Peyam Mogadam'la mı görüşüyoruz?

- Evet ben Peyam.

Florida'daymışsın, nasıl oralar?

- Çok, ama çok düzenli. İngilizce kursuna gidiyorum.

Gece hayatı nasıl?

- Millet sadece hafta sonu bir yer-

lere gidebiliyor ama kısıtlama diye bir şey yok. Dakikada bir baskın olmuyor mesela.

Ekmeğin, domatesin fiyatı ne oralarda?

- Tam olarak bilmiyorum, çünkü her şey paket halinde satılıyor. Çok ucuz olduğu için çok şişman bu Amerikalılar.

Seçimleri kim kazanır sence?

- Valla bence gene Bush kazanacak. Çünkü buradaki insanlar Irak'taki insanların kurtuluşunu Bush'un sağladığını düşünüyorlar.

Eyvallah.

- Eyvallah abi. H

ÇALIŞIRKEN

- Karşıdan iki tane üç kişi geliyordu!
- **Polisi durdurduk biz; dur dur dur polis diye!**
- Kısa film yarışmasında birinci olduk. Getirisi ne oldu, sıfır!
- **Seydi'm Aslanım Burda Yazıyor ya sana olm köşenin adını!**
- Dergin mi var, derdin var arkadaş!
- **İstanbul Üniversitesi dehlizlerinde çok aşk yaşadım ben!**
- Bi gün yanlışlıkla kütüphaneye gittim, bi kitap vardı; dötüm kadar!
- **Sen hiç kavradsın mı hayatında!**
- Televizyon kanallarının geciktiricileri var!
- **Bu sanat camiasına girince öğrendim dünyayı!**
- Hangimiz biraz Rafet El Roman değil miyiz!
- **Ohaaa 5000 diplay! hayatımda gördüğüm en diplay!**
- İki üç şeyi bir arada söyleyemiyorum; dünya s.kime minare g.tüme gibi!
- **Sigara içmeyen adamlar sabahlayamam ben!**
- Abi sen bilirsin transöksiye nasıl yazılır!
- **Nebil Özgentürk'ün fotoğrafı var mı, yok mu, nebileyim ağbi!**
- Bazı adamlar böyledir; anlatırken, kendi de anlar!
- **Keşke Ayhan da burda olsaydı!**
- Küçükken apalak çocuk yarışmasına katıldım ben!
- **Apalak ne ki, gürbüz gibi bi şey mi?**
- Bomba geçirmez kıyafet ne olm?
- O zaman Japonlar giyerdi bi şey olmazdı atom bombasından!
- **Ahmet Mekintoş yine film çeviriyomuş!**
- Tom Bekler'in yeni CD'si çıkmış!
- **Bilir misin sen bunları? Bilemezsin, vururum hoyratça yüzüne bilgimi!**
- Ne nişanlıyım, ne evliyim, filörtli yüm!
- **Ayşe Tüter burada, Emine Beder nerede!**
- Bir aydır meyve yemedim!
- **Al şu parayı git yirmi milyonluk meyve al ama her yerde hayatımda ilk meyveyi Hayvan'da yedim diye anlatacaksın!**
- Sayım'ın bavulu yalnız geldiğine göre kesin başına bir şey gelmiş olmalı!
- **Enstelasyonları naptın abi!**
- Postmodern diye modern bir köy olsa ya!
- **Bi şey yanıyo arkadaşlar!**
- Evet kül tablosu naylonu yakıyo, postmodern kül tablo!
- **Omomatik Lisesi açılrsa gider okurum valla!**
- Sıfır kestirmiştim saçları, kel yola gel diye bağırıldılar arkamdan!
- **Bangi jamping yaptırılım Malatya Pazarına, ka sın gelsin kolay!**
- Biz ailecek Nik Vorrar dinleriz!
- **Ulan süpermen de öldü ya, bitti bu dünya!**
- Yağsız peynir, esprisiz hayata benziyor!
- **Bizim manitaların hepsi offline ama istikla'e çıksam hepsi online!**
- Ooooh bir dergi daha bitti! H

Oyunbozan
Toby Litt
plan b

Kayıp Romanlar
Vedat Türkali
Everest

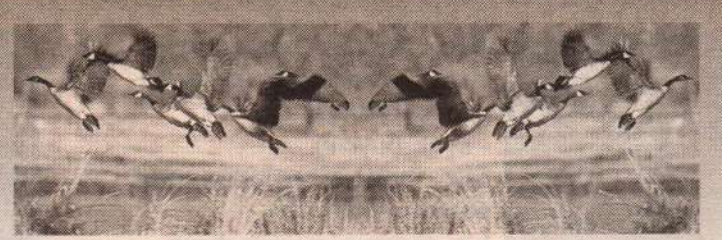

Bir gün zart diye Devrim geldi, ayağının tozuyla Hayvan'a başladı. Hoşgeldin Devrim

Ali Haydar ekmeğe getirdi, peyniri unuttu, ekmeğe bitti peynir geldi. Hoşgeldin Peynir

Yanan Yüreğimizdir

PANTER EMEL

Geçenlerde Dersim'in Ovacık İlçesi ile Karaoğlan bölgesi arasındaki Kuşluca, Bilgeç ve Buzlutepe yakınlarında çıkan çatışmadan sonra başlatılan operasyonlar kapsamında, helikopterlerden atılan bombalar sonucunda üç ayrı yerde meydana gelen orman yangınları sonucu Anadolu'nun 150-200 yıllık ormanları içinde barındırdığı canlılarla beraber yok oldu. Yangınları söndürmeye çalışan halk ve Orman Bölge Müdürü "sonbahar operasyonları" gerekçe gösterilerek bölgeye sokulmuyor. Galatasaray'da toplanan ve orman yangınlarına karşı Tunceli Dernekleri Federasyonu adına basın açıklaması yapan 20 kişilik grup, "Munzur'da Orman Yangınlarına Hayır" pankartı açtı ve "Dersim'de yanan yüreğimizdir" sloganı attı.

Türkiye'nin sayılı kuş barındırma merkezlerinden Kayseri'deki Sultan-sazlığı'nda yangın çıktı. Çoğu nesli tükenmekte olan 301 kuş türünün yaşadığı Sultansazlığı'nda farklı nok-

talarda aynı anda başlayan yangında, kuluçkaya yatan çok sayıda kuş ve sürüngen hayvan yanarak ya da dumandan boğularak telef oldu. Yoğun duman nedeniyle yangına uzun süre yerden müdahale edilemedi.

Çok sayıda köylünün, sazları toplayıp 100 tanesini 10 dolardan, süs malzemesi olarak kullanılmak üzere ihraç ettiklerini belirten yetkililer “Bazen aralarında anlaşmazlık oluyor, SİT bölgesi olan bu yeri aralarında paylaşmıyorlar. Birinin saz toplamak için sahiplendiği bir yeri bir başkası kundaklamış olabilir. Bu ihtimal üzerinde duruyoruz” dediler. Yani kuş cennetindeki yangının, köylülerin rant kavgasından kaynaklandığı sanılıyor.

Kayseri’de geçen yıl da göçmen kuşların kuluçkaya yattıkları Engir Gölü’ndeki sazlık, kimliği belirlenemeyen kişilerce yakılmış bu yangında da binlerce canlı telef olmuştu.

Doğaya karşı bu kadar acımasız davranış elbette karşılıksız kalmıyor. Doğa intikamını bir biçimde alıyor.

Bu, her şey insan için mantığının geldiği noktadır. Yaşanan bunca olumsuzluğun karşısında, hala televizyonların kadın programlarında ellerinde pullu mendillerle oynayanlar, konserlere gidip birbirlerini tepleyenler olduğu süreç:

Şak şukaaa, şak şuka, şakada şu-
kaaa

İnsan, Doğanın Yanlışı

Yeni TCK'nın iki yıl boyunca çevreyi kirletmeye alenen izin vermesinin ilk sonuçları görülmeye başlandı. Özellikle şirketler içlerine oldukça sinen bu kararı elbirliğiyle uygulamaya koydu. Geçende Bodrum'da yaşanan sağıktan sonra Torba koyundaki turistik tesisler "yağmur suyunu tahliye" bahanesiyle arıtma tesislerindeki foseptik sularını caddelere, yağmur suyu kanallarına ve denize boşalttı. 8 tatil köyüyle 12 otelin bulunduğu koy, kısa sürede lâğım döndü.

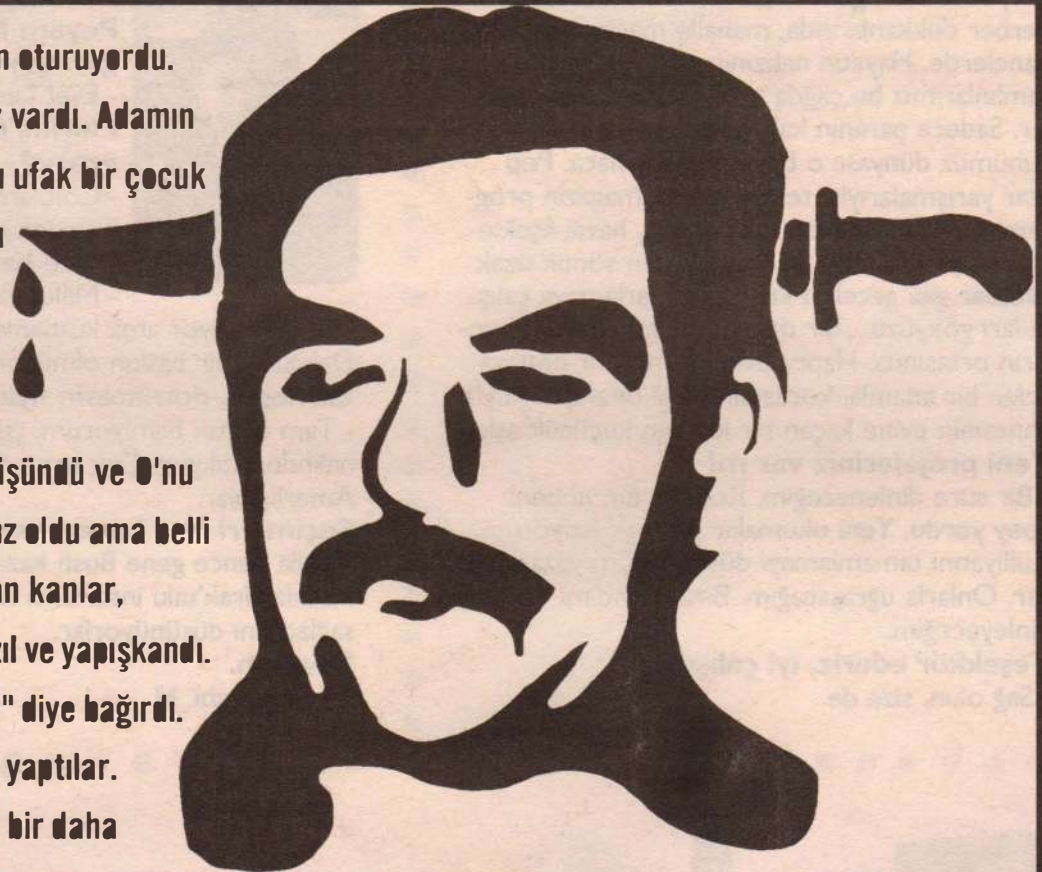
Yasaların suç olarak tanımladığı
olguları engelleyip, engellemediği

etik ve pratik açıdan oldukça tartışmalıdır. “Çevre suçlarına” nazi ekolojisini andıran ağır cezalar getirilseydi bile Türkiye’de hapse gireceği söylenen 3 bin 200 belediye başkanının katlettikleri doğaya bir faydası olmayacaktı. “Parasıyla değil mi kirleten öder” mantığıyla yaklaşıldığında ekolojik katliamlar engellenemez, sadece bir süreliğine geciktirilmiş olur. Kaldı ki “çevre” konularında ulaşmamız gerektiği söylenen meşhur AB standartları da, doğal çeşitliliği uzun yıllar önce yok etmiş bir uygarlığın iki yüz-lü bir vicdan rahatlatma taktiğidir.

Çevre ve Orman Bakanlığı, çevre sorunlarının AB'deki düzeye getirilmesi için 60 milyar dolara ihtiyaç olduğunu, o vakte kadar büyük çoğunluğu depolama ve arıtma tesislerine sahip olmayan belediye başkanlarını "bu tip çevre meseleleriyle falan" yıpratmamak gerektiğini söylüyor. İçinde yaşadığımız bu sistemde doğayı kirletmek kadar "temizlemek"de çok kârlı bir sektör olmuş durumda. ❧

Vakkorama'nın beyaz koltuklarından birinde ölü bir adam oturuyordu. Masada yarısı içilmiş cin-tonik duruyordu. Yanında çerez vardı. Adamın başına şakaklarını delip geçen bir bıçak saplanmıştı. Bunu ufak bir çocuk farketti ve annesine gösterdi. Birlikte güldüler. Sonra olayı görenler Görevli'yi çağırdı. Görevli geldi, gördü ve çok sinirlendi. Ölüye bağırıp çağırdı. Ölü başı dik, hareketsiz gözlerle bir noktaya bakıyordu. Baktığı şey bir çoraptı. Ölü eski bir günü hatırladı. "Siyah çorabı severdi" diye düşündü ve O'nu hatırladı. Sonra bağırıp çağıran görevliyi farketti. Huzursuz oldu ama belli etmedi. Yüzü bembeyaz, kağıt gibiydi. Şakaklarından akan kanlar, Vakkorama'nın gıcır gıcır parkelerini kaplamıştı. Yerler kızıl ve yapışkandı. Görevli daha da kızdı. "Nasıl temizleyeceğim ulan buraları!" diye bağırды. Sonra üç kız geldi. Ölü'nün karşısına geçip kan kan dansı yaptılar. Görevli tepiniyordu. Ölü gösterinin tekrarını istedi. Kızlar bir daha dansettiler. Ölü gülümsedi.

Murat Turan'ın 1985 tarihli "Yerbezi 1" isimli yazısı

¥25000000

Amerikalılar tarafından Irak'ta sokaklara asılan, Saddam'ı teslim edene 25 milyon \$ ödül verileceğini haber veren afiş.

Saddam 2004

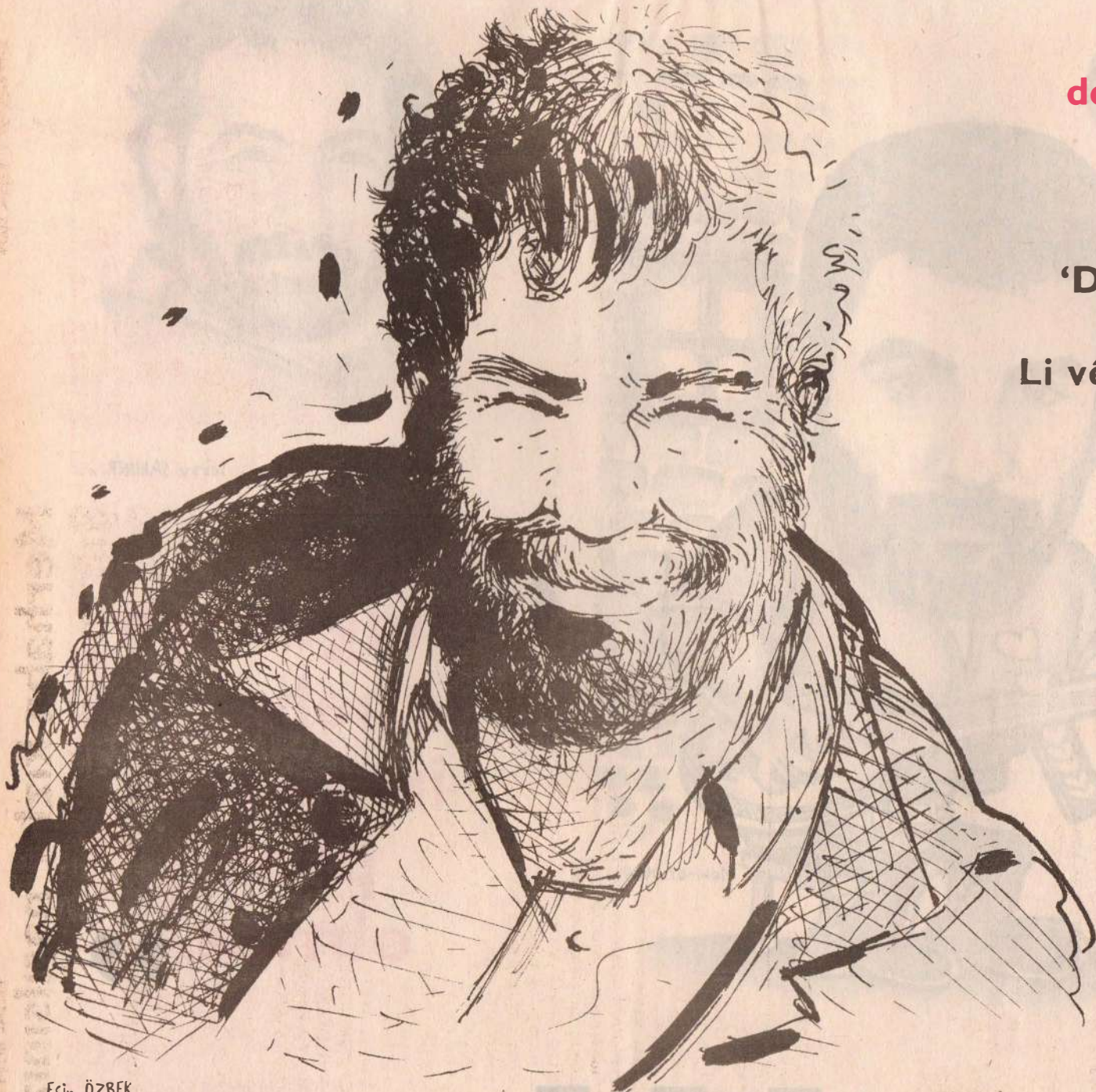
www.extramucadele.com

Çizgilerle Ahmet Kaya

“ Sinemada görmüştüm denizi. Ama algılama yeteneğim yok henüz. Aklımda Kızkulesi ve kızın hikayesi. Babam bunu belki 150 sefer anlatmıştır. Gece 11’de işe gider sabah 7’de gelirdi. 7’de ben karşılardım. Ekmegin içinde helvalarla gelir, uykusuz uykusuz bize iki saat İstanbul’u anlatırdı.

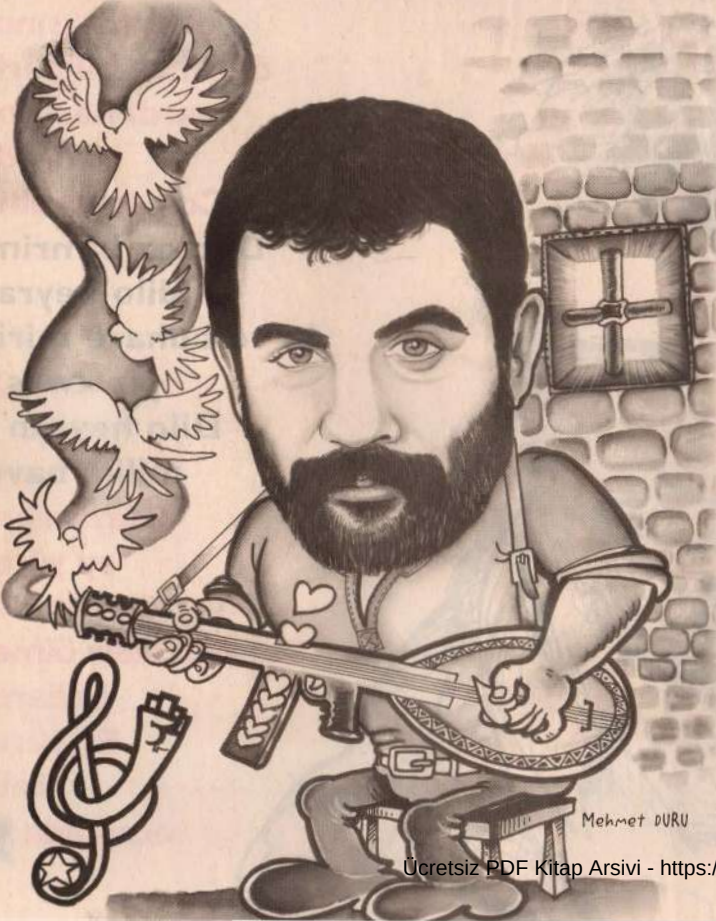
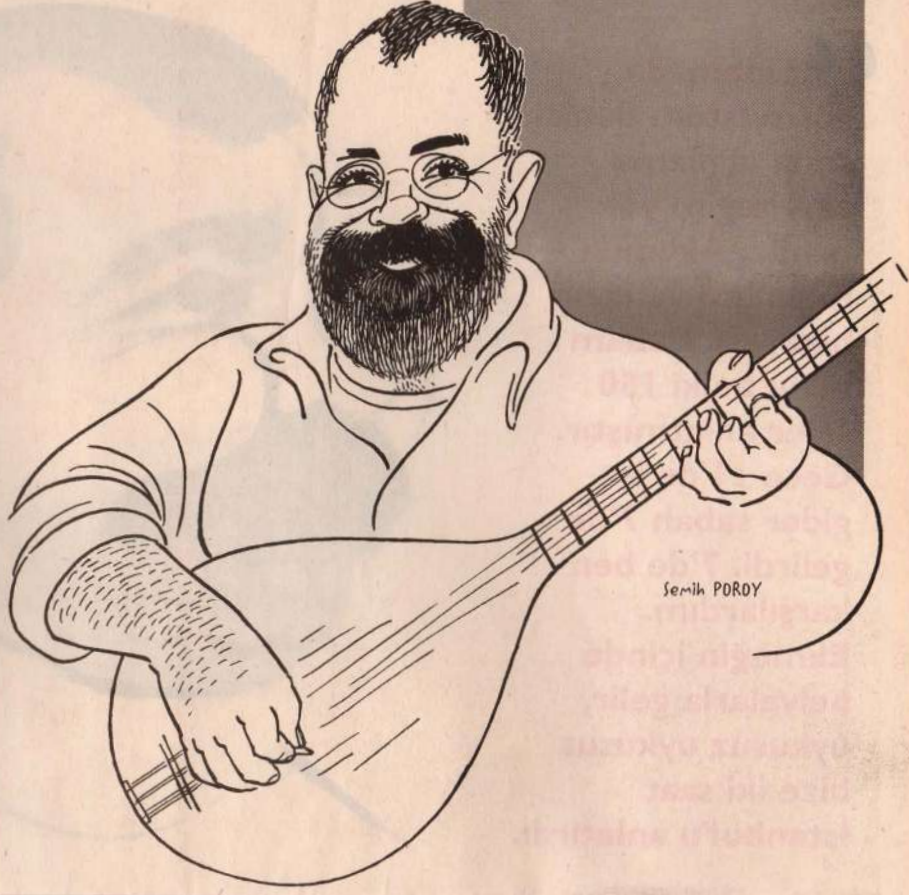

‘Biz İstanbul’a gideceğiz, hepiniz orada okuyacaksınız, hepiniz orada çalışacaksınız’ derdi ve bir şarkı vardı hep onu söylerdi. Çok severdim. ‘Dilo ez bimrim, dilo heyran Li vê buharê mirin pir xweş e Dilo heyran li milkê bavê’ Öleyim ben ey yürek öleyim ben Güzeldir ölmek baharda Ey yürek baba ocağında”

Esin ÖZBEK

“Belki de insanların
birbirinden nefret
etmesinin altyapısında
bu kısa yaşam yatıyor.
İnsanların sevgisi ve
nefreti iç içedir.
100 yıl yaşansa da
hayatın kısa
olduğuna inanıyorum.
Madem öleceksek,
niye sana karşı
çıkıyorum yahu.
Her şeye rağmen
öleceksek niye beni
üzüyorsun, ben de
seni üzüyorum?”

“Bulgurdan
helva,
irmikten
pilav
olmaz.”

Her yıl tiyatroların açılmasıyla seyirci azlığı, ödenek sıkıntısı, tesis yetersizliği gibi sorunlar gündeme gelir. Sanki Türkiye’de tiyatro sorunsuz olmuyor. Ve yalnızca büyük şehirlerde tiyatro yapılıyor. Hayvan bu ay tiyatronun Anadolu’daki durumunu merak etti ve Devlet Tiyatrosu oyuncularına seyirci, sahne, gişe, sansür, ödenek gibi konuları sordu.

Hamlet Anadolu’da

Nazan Kırılmış
Bursa Devlet Tiyatrosu

“Maaş aldığı halde çalışmayan çok kişi var.”

- Devlet tiyatrolarının genel durumundan memnunum. Daha önce beş yıl özel tiyatrodaki çalıştım. Özel tiyatrolar daha çok gişe kaygısı olan, seyirciyi çekecek, algılaması ve tüketmesi kolay oyunlar seçer. Devlet tiyatroları repertuarı bu kaygıdan uzak, estetik bütünlüklü oyunlar içerir. Genelde de oyunlar başarılı olur.
- Devlet Tiyatrosu’nun en büyük sorunu yasalı olmaması. Bence özdeşleşmesi gerek yor. Devletin koruması altında olmakla birlikte, her bölge kendi içinde bir genel merkeze sahip olmalı. Devlet Tiyatrosu’nun sanatsal statüsünü Ankara belirliyor. Ama yine de hiçbir şekilde sansürle karşılaşmamamız iyi.
- Devlet Tiyatrosu’nda maaş aldığı halde çalışmayan çok kişi var. Bu insanların bir rekabet ortamına sokulması, her oyunda oynamak istemeye teşvik edilmesi gerekiyor.
- Daha önce yedi yıl Diyarbakır’da görev yaptım. Bursa’ya yeni geldim. Taşrada çalışmakla İstanbul’da çalışmak arasındaki fark, küçük denizle büyük denizde yüzmek arasındaki fark gibi. Ama taşrada tiyatro yapmak, beni İstanbul’da oynamaktan daha çok mutlu ediyor. Çünkü taşrada tiyatro bir lüks, acil bir ihtiyaç. İstanbul’da ise insanların kültürel açıdan kendilerini besleyebileceği çok gıda var. Tiyatro metropol insanı için o kadar öncelikli değil.
- Yıllarca İstanbul’a gelmek istedim. Ama artık istemiyorum. Tiyatro-yu taşrada yapmayı tercih ederim.

Hande Gürler
Van Devlet Tiyatrosu

“Seyircilerimizden birinin başına kalas düşmüştü.”

- Bu yıl yedi oyunumuz var. 1997 yılından, Van Devlet Tiyatrosu kurulduğundan bu yana Van’dayım. Daha önce Ankara Sanat Tiyatrosu’nda çalıştım. Van’da birtakım zorlukla yaşadım ilk geldiğimde. Buradaki ilk yerleşik tiyatro biziz. 1997’de açıldık. O dönemde halk tiyatroya çok yabancıydı. Tiyatro sevgisi ve alışkanlığı oluşturmak için çok çalıştık ve başardık.
- Tiyatro açısından Van’da, büyük şehirlerdeki avantajlar yok. Ama zorlukları aşmaya çalışıyoruz. Devlet tiyatrolarının repertuarı çok zengin, seyirci de bu yüzden devlet tiyatrolarına güveniyor. Tabii oyunları seçerken hitap ettiğiniz kesimler de çok önemli, seyirci bu konuda çok seçici.
- Van Devlet Tiyatrosu’nun tesis sorunları vardı. Çatısı akıyordu ve ısınmıyordu. Geçen yıl seyircilerimizden birinin başına kalas düşmüştü. Bu sene çatımız ve kalorifer kazamız yapıldı. Seyircinin üşümemesi bizim için önemli. Bu kadar uğraşımıza rağmen salon ısınmıyor diye seyirci gelmezse çok üzülürüz. Bidis, Bingöl, Muş ve Hakkari’ye turne yapıyoruz. Ayrıca çok önemseydiğimiz bir etkinlik olan, bu yıl dördüncüsü düzenlenecek ‘Akdamar Çocuk ve Gençlik Oyunları Şenliği’ var. Okullara oyun çıkarmaları konusunda destek oluyoruz, onlar da oyunlar hazırlayıp bu şenlikte sunuyorlar. Bazı okullara da sahne yapımı için yardımcı oluyoruz.
- Oyunlarımız devlet tiyatrosu repertuarından geçtiği için sansür uygulamıyoruz. Şu ana kadar seyirciden olumsuz bir tepki almadık. Burada oyunculuk açısından çok rahat ettim. Bizim seyircimiz genelde üniversite öğrencileri ama, halktan da kemik bir tiyatro kitlesi oluşturmayı başardık.

Şirin Çetinel

Adana Devlet Tiyatrosu

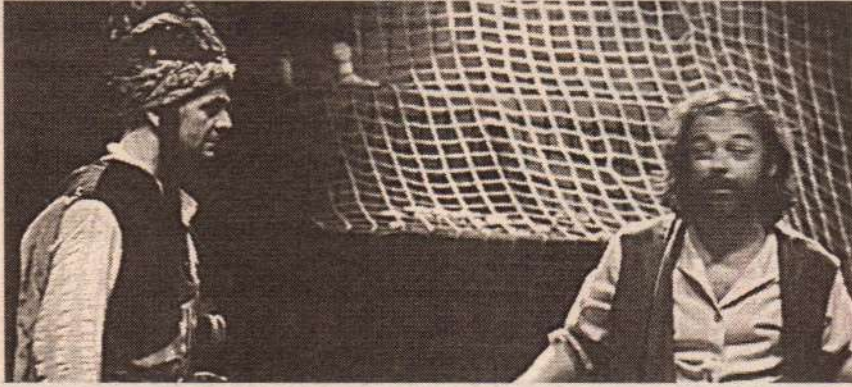
"Kesinlikle sansür görmüyoruz."

• Bu yıl tiyatromuza Bulgar bir ekip geldi. Fırına adlı oyunu sahneye koyacaklar. Üniversitede Afife Jale Sahnesi kuruldu. Artık orası da devlet tiyatrosunun bir mekanı oldu. Bir de iletişim bürosu kurduk. Bu yıl gerçekten 'fırına' gibi başladık.

• Devlet tiyatrosu var olduğu için çok mutluyum, özellikle taşrada çok ihtiyaç var. Bürokrasiden kaynaklı bir takım problemlerimiz oluyor ama kesinlikle sansür görmüyoruz. Çünkü biz devlet tiyatrosuyuz, hükümet tiyatrosu değiliz. Devlet tiyatrosu anayasal bir kuruluştur.

• Öğrencilik yıllarımda Ankara'da, birkaç oyunda görev almıştım. Büyük şehirde oynamakla taşrada oynamak arasında çok fark var. Bir kere burada seyirci sizi daha çok benimsiyor, daha sıcak bir iletişiminiz var. Çünkü onlar da az, siz de azsınız. Sizi kendi sanatçıları olarak görüyorlar.

• Başta öğrenciler olmak üzere, şehirde yaşayan herkes geliyor oyunlarımıza. Biz de seyirci çekmek için toplu satışa indirimler yapıyoruz. Iskenderun'dan Gaziantep'ten otobüslerle oyunlarımız gelen gruplar, okullar oluyor. Ayrıca bu yıl çok güzel slogan ve afişleme çalışmaları yaparak, izleyiciyi tiyatroya davet ediyoruz.

Suna Selen

İstanbul Devlet Tiyatrosu

"Asıl seyircimiz üniversite öğrencileri."

• Türkiye'deki tiyatro, dünyadan çok da geri kalmış durumda değil bence. Türkiye'de tiyatronun büyük sorunu paradır. Özel tiyatrolar için de, devlet ve şehir tiyatroları için de böyle. Ama sadece tiyatro için değil ki, her meslek grubunun para sorunu var; sadece tiyatroya mahsus bir şey değil. Tiyatro bir sanat ve eğitim aracıdır. Eğitimin asıl sorumluları olan öğretmenler de para sıkıntısı yaşıyor. Şikayet edecek bir durum yok.

• Eskiden sürekli tiyatroları takip eden, elit tabir edilen bir kesim vardı. Artık yok, o seyirci genelde, sanat, şov merkezleri peşinde şimdi, bizim asıl seyircimiz, Anadolu da yaptığımız turnelerde oynadığımız o bir iki temsile gelen kesim ve üniversite öğrencileri.

• 46 yıldır tiyatrocuyum. Bu yıl emekli oldum. İnsanlarla konuşurken şunu anlıyorum. İnsanlar üniversite sırasında tiyatroya sanata ayıracak vakit bulabiliyor. Üniversite okumak için büyük şehire gelen sadece okula gitmiyor, kendini geliştirmek için uğraşıyor, etkinlikleri takip ediyor. Ama okulu bitip hayat galesine atılınca iş, güç, yol, aile derken tiyatroya gelecek vakit bulamıyor. Yine de biz hiç boş kalmayız. Salonlarımız her zaman tıklım tıklımdır. Çünkü ödenekli tiyatrolar sinemanın üçte biri fiyatına, ucuz ve kaliteli. Devlet tiyatrolara daha fazla bütçe ayırsa tiyatro daha iyi bir yere gelir.

Zafer Algöz

İstanbul Devlet Tiyatrosu

"Otuz yıllık sanatçı da, on yıllık oyuncu da aynı parayı alır. Adaletsizlik bu."

• Devlet tiyatrolarının genel durumundan çok memnunum. Devlet kurumu olmasına rağmen, öyle sınırsız ödeneklerle çalışan bir kurum değiliz. Zaten bütçesinin yüzde doksani personel maaş gideri. Türkiye genelinde hizmet veren bir kurum

devlet tiyatroları. Bu kadar büyük bir coğrafyada, böyle hizmet veren başka bir kuruluş yok Avrupa'da.

• Sorunlarımızın başında parasızlık ve kadro geliyor. Şu anda devlet kurumlarında yeni kadrolaşmalara olanak tanınmıyor.

• Benim devlet tiyatroları sayesinde Türkiye'de sahneye çıkmadığım sadece iki il kaldı: Sinop ve Edirne. Onun dışında bütün illerde turne yaptım. Taşrada, Bursa Devlet Tiyatrosu'nda görev yaptım. Taşrada çalışmak çok farklı. Taşrada hayat daha ucuz. Bölge tiyatrolarında çalışırsanız, ekonomik açıdan rahat edersiniz, ama dezavantajı da hep aynı küçük kadrolarla çalışmak.

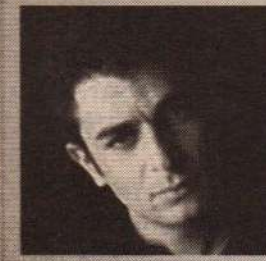
• Hükümetlerin değişmesi bizi etkilemez. Devlet tiyatroları özerk bir kuruluştur. Bir yerde devlete bağlı, bir yerde bağımsızlığını ilan etmiş bir kurum. Zamanında yasası yapılırken koruma altına alınmış. Bize şu ana kadar hiç bir hükümet tarafından, 'şunu oynayın, bunu oynamayın, bu yönetmen niye bunu sahneye koymuş' diye bir baskı gelmedi, gelemmez de. Zaten bizim alanımız politikacıların pek anladığı bir alan olmadığı için, anlamadıkları bir alana da karışmamaları bence daha doğru.

• Ben devlet tiyatrolarının on üç bölgeden dört bölgeye indirilmesini istiyorum. Çünkü biz, banka gibi şube açarak büyümek zorunda olan bir kurum değiliz. Şu anda devlet tiyatrolarının bünyesinde sekiz yüze yakın oyuncu var. Bunlar on üç bölgeye dağılmış durumda, bölge tiyatrolarında çok genç oyuncular var. Bu oyuncuların sürekli taşrada kalması doğru değil. Staj aşamasında üç-dört sene kalabilirler ama daha sonra bu çocukların ana merkezlerde toplanması gerektiğini düşünüyorum. Söz gelimi Sivas'ta bir tiyatro oyunu yaptığınız zaman dünyanın en güzel oyunu bile olsa üç hafta sonra seyircisi bitiyor. Bu sefer çocuklar yeni bir oyun hazırlamaya çalışıyor. Bu da zor, çünkü gündüz yeni oyunun provasını yapıp, akşam eski oyunu oynuyorsunuz. Ama biz bu 800 oyuncuyu İstanbul, İzmir, Ankara ve Adana'da toplayıp bu bölgelerde yaptığımız prodüksiyonlarla Türkiye'nin tamamını bir turnike gibi çevirerek bir yıl içerisinde sahnelersek, her ilde çok farklı prodüksiyonlar olur. Devlet tiyatrolarının kalitesi artar.

• Ücretlendirme politikasının değişmesi gerekiyor. Devlet kurumu olduğu için bizde herkes aynı standartta maaş alır. Otuz yıllık sanatçı da, on yıllık oyuncu da aynı parayı alır. Ama sahnede iki buçuk saat performans gösteren adamla, iki laf edip inen adama aynı parayı verince kurum içi rekabet zarar görüyor. Opera için de geçerli. Ben çıkıp Aida operasında üç saat şarkı söyleyeceğim, koro gelip iki tane antre yapacak benle aynı parayı alacak. Var mı öyle bir şey? Adaletsizlik bu.

Burak Altay

Erzurum Devlet Tiyatrosu

"Burada insanlar tiyatroyu bir şans olarak görüyor."

• Ben Erzurum'a geleli iki yıl oldu. Daha önce İstanbul'da çocuk tiyatrosu yapmıştım. İstanbul'la Erzurum arasındaki en büyük fark Erzurum'da şartların çok kısıtlı olması. Buna rağmen, burada tiyatroya ilgi çok büyük. Bu yıl yüzde doksan üç doluluk oranıyla oynadık.

• Burada insanlar tiyatroyu bir şans olarak görüyor. Diğer kültürel etkinliklerde bulunmaları imkanlar açısından zor olduğundan tiyatroya rağbet çok. Özellikle üniversite öğrencilerinin ilgisi çok yoğun.

• Bölgede gayet iyiyiz, ama buradaki hizmet sürem tamamlanıp ve tayinim çıkarsa İstanbul'a gelmeyi isterim.

Okan İlkören

Diyarbakır Devlet Tiyatrosu

"Devlet tiyatrolarının çağa ayak uydurması gerekiyor"

• Bir yıl içinde devlet tiyatroları için yeni yasal düzenlemeler yapılacak. Artık başarıyı ödüllendiren bir sistem olacak. Bu, uzun zamandır özlenen bir tabloydu.

• Devlet tiyatroları Türkiye genelinde çok önemli bir kurum. Çağa ayak uydurması gerekiyor. Kurum içi rekabetin sağlanmasıyla birlikte devlet tiyatrolarında büyük ilerlemeler olacağını düşünüyorum.

• Diyarbakır'da hiçbir sorunumuz yok. Zaten devlet tiyatrosu kendini yöneten ve çalışanlarına iyi şartlar sunan bir kurum. Bu benim Diyarbakır'da dokuzuncu yılım. Bu yıl Devlet Tiyatrosu'nun Diyarbakır'da on yedinci yılı. Başından beri burada tiyatroya büyük bir ilgi var. Seyirciye tiyatro öğretilmiş önce. Şimdi iyi bir seyirciye sahibiz. Üniversite öğrencileri başta olmak üzere halkın her kesiminden tiyatroya gelen var.

• Diyarbakır'da sokaktan geçen bir ilkokul öğrencisine bile sorsanız, devlet tiyatrosunun yerini gösterir. Diyarbakır tarih ve kültür kenti olarak anılır. Güneydoğu'nun en sosyal şehridir. Bence büyük şehirde tiyatro yapmakla Diyarbakır'da tiyatro yapmak arasında hiç fark yok.

Taner Turan

Sivas Devlet Tiyatrosu

"Oynadığım rolden dolayı birkaç tehdit almıştım."

• Sekiz yıldır Sivas'tayım.
• Bazen oyunlarımız, öğrencilerin burada olmadığı tarihlere ya da sınavlarının yoğun olduğu tarihlere denk geliyor. Seyirci oranlarının yüzde atmış-yetmişini öğrencilerin karşıladığını düşününce olursak bu bizim için sıkıntı yaratıyor.

• Gelen her yönetmenle, prova aşamasındayken yorum konusunda tartışıyoruz. "Şurayı niye çıkarıyorsunuz? Burayı niye değiştiriyorsunuz?" diye. Tartışmalar sonucunda yönetmenlerin şehirden çekindiğini gördüm. Kendilerince haklıydılar elbette ama ben aynı düşüncede değilim. Çünkü cumhuriyetin temellerinin atıldığı bu şehir ve halk iyi şeyleri her zaman hak ediyor. Tabii ki, Sivas halkının da, şehrindeki sanatsal etkinliklere, kendi tiyatrosuna her zaman sahip çıkması gerekiyor.

• İlk oyunda, oynadığım rolden dolayı birkaç tehdit almıştım. Bunlar beni hiçbir zaman yıldırmadı. Tabii ki, bunu tüm Sivas halkına mâletmiyorum, bizi çok sevenler, iyi ki varsınız diyenler de var. Ben kendimi kısıtlamıyorum hiçbir şekilde. Buranın genelde muhafazakar bir halkı var. Ama onlara tiyatronun şeytani bir şey olmadığını aksine yaşamsal bir gerçek ve ihtiyaç olduğunu anlatmaya çalışıyorum.

• Geçen sezon Kanlı Nigar adlı oyunda, Ağah isimli sohta bir adamı oynuyordum. Ağah Efendi, Nigar Hanım'a geçmişte tecavüz etmiştir. Nigar onurlu bir orospu gibi yaşamını sürdürürken, yıllar sonra Ağah Efendi'den intikam alma fırsatını eline geçirir. Olaylar komik bir anlatımla işlenir oyunda... Bir oyun akşamı türbanlı izleyiciler, sakallı amcalar oyunun ortasına gelindiğinde salonu terk etti. Sonra da oyunu ve beni eleştirdiler. "Bizi küçük düşürüp bizimle dalga geçiyorsun, inançlarımızla alay ediliyor" diye eleştiride bulundular. Her türlü eleştiriye açığımdır. Tartışılması gereken çok şey vardı ve ben de öyle yaptım.

• Burada misyonumuzun sadece sahneye çıkmak değil. İnsanlara izledikleri oyunlardan çıkardıkları dersleri yaşamlarına geçirebilmeleri adına yardımcı olmak ve kültür seviyesini yükseltmeye çalışmak olduğunu düşünüyorum.

Gül Gökçe

Ankara Devlet Tiyatrosu

"Kocasından gizli tiyatroya gelen hanımlar var..."

• Devlet tiyatrosunda çalışmaktan memnunum, burada çok disiplinli çalışıyoruz. Ödeneğimiz devletten geldiği için gişe kaygımız yok. İstedğimiz her türlü oyunda, her türlü rolü oynayabiliyoruz. Bu da bizi geliştiriyor. Özel tiyatrodaki oyunlar gişe kaygısıyla birbirine yakın seçildiğinden böyle bir şansınız olmuyor.

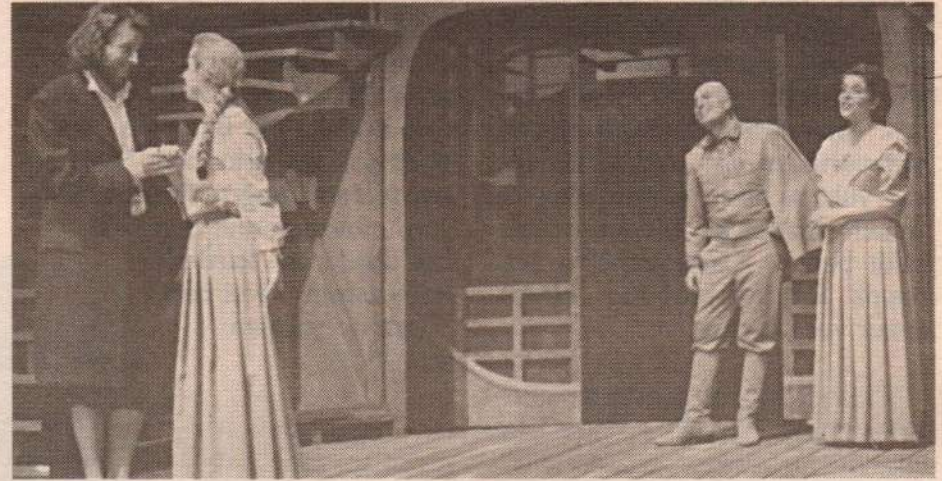
• Devletin olanaklarını genişletip sanatçıları yurtdışına eğitime göndermesi ve iç eğitim programlarını desteklemesi gerekiyor ki sanatçılar bilgi ve tekniklerini geliştirebilsinler.

• Oyunlarda argo kullanmamaya çalışıyoruz. Çünkü sonuçta bir kültür işi yapıyoruz. Seyirciyi argoyla güldürmek marifet değil. Türk seyircisi aptal değil, ufacık dokundurmalarla, iğnelemelerden bile ne demek istediğini anlıyor.

• Yirmi yıl önce ik yıl Adana'da görev yaptım, ondan sonra hep Ankara'daydım. Eğitilmiş insanlar genellikle merkezlerde olduğundan oralarda anlayanınız daha fazla. Taşrada ise insanlar daha ziyade meraklarından geliyor tiyatroya. "Bu neymiş?" diye ama görüp öğrendikten sonra bir alışkanlık halinde gelmeye devam ediyorlar.

• Beş yıl önce Türkiye'de çocukluktan alıp eğiterek tiyatrocuyu yetiştirecek bir yerleşik kadro kuracaktık. Bu iş için evimi barkımı bırakıp üç buçuk ay Çorum'a gittim. Orada tiyatroyu hiç bilmeyenler de, iyi bilenler de çalışmalarımızı izlemeye geldi. Kocasından gizli tiyatroya gelen hanımlar vardı. Hatta aynı oyuna üç kez gelenler bile oldu.

• Kahramanmaraş'a oyun oynamaya gitmiştik. 'Biz kültür bakanlığındanız' dedik. Bize bakıp 'Aaa, devletin gazinosu gelmiş' diyenler oldu.

Suat Karausta

Trabzon Devlet Tiyatrosu

"İyi rejisör sıkıntısı var."

• 99'dan beri Trabzon'dayım. 93'den 99'a kadar Ankara'daydım. Büyük şehirlerde sosyalleşme daha kolay olduğundan imkanlar biraz daha geniş. Ama yine de yeterli alt yapı yok. Büyük şehirlere tayin istemedim, çünkü her şey her yerde aşağı yukarı aynı.

• Devlet tiyatrolarına dışarıdan herhangi bir sansür yok. Repertuar kurullarımız oynanacak oyunları seçiyor ve bunlara sonradan dışarıdan herhangi bir müdahale olmuyor. Oyun bol fakat oyunları hayata geçirmek zor. Çünkü iyi rejisör sıkıntısı var. Rejisörler çalışmak için genelde büyükşehirleri tercih ediyor.

• Türkiye'de Türk tiyatrosunun varoluş sürecinde devlet tiyatroları önemli birer olgudur. Ama dört dörtlük değil yine de. Bölgelerde üçüra yerlerdeki insanlara ulaşırken zorlanıyoruz, onları tiyatroya getirecek alt yapı da yok. H

Gazeteci - yazar Reha Mağden, çocukluğunu, annesini, aşklarını ve yeni kitabı 'Cehennemde Bir Şehit'i Yıldız Bilgin Bayazıt'a anlattı.

Sepetimde Aşklarım Var

- Çocuktum, bestseller yazarlara heves etmiştim. Babamdan bir daktilo istedim, getirdi. Oturdum başına, yazar da olmak istiyordum tabii, daha yeni uyanıyor bedenim. Donunun arasına ceviz saklayıp, oturduğu köşkün bahçıvanına aratan kız hikayeleri yazdım. Annem de ne yazdığımı bilmiyor, gururla anlatmış arkadaşına. O da bir bakmak isteyince yakalandım. Hafızdı annem ama kızmadı. O kadını gizli gizli seyredirdim. Balkonda çamaşır asardı, ev halinde bir kadın. Etekleri sıyrılır yukarı, ben de yatar sotaya izlerdim. Bilirdi tabii. Bence hoşuna da giderdi. Güzel çocuktum.

- Anneme çok düşkündüm. Benim evimde, yanımda öldü. Çok güzel bir seccadesi vardı. Siyah üzerine simli nakışlı, saten bir seccade. Ben aldım. Darda olduğum zamanlarda erkenden, bir tek sabah namazı kılarım. Bildiğimden değil, ne kible ne dua bilirim. Annemi hatırlama, hissetme biçimlerinden biri. Her sabah kalkar yüksek sesle Kuran okurdu annem. İbadet şık bir anı olarak kaldı bende. Alacakaranlıkta tek başına anılarla, büsbütün olmak huzur verici ayrıca.

- Hangi düşünür söylüyor hatırlıyorum; "Tahmin edilememek insanın en büyük trajedisidir." Aşk, tahmin edilme ihtiyacının karşılanması üzerine kurulu bir duygu. İlla ki akılla açıklanması gerekirse, tabii tutkulu bir şey.

- İnsanın iki büyük ihtiyacı vardır. Biri şarap, biri sepet. Şarap hayal gücü yaratır. Sepetse saklamak içindir. Çok sevdiğim biri bana zip-po çakmak hediye etti. Üzerinde "Her şeyin istikrarlı bir şekilde, durmamacasına değiştiği bir dünyada biz hiç değişmedik" yazıyordu. Değişmemek fikrini yüceltmek için söylemiyorum. Ama kalıcı olan, saklanan şeylerin çok büyük değeri var.

- Aşkın tek bir defa yaşanacağını düşünmüyorum tabii. Çok aşık oldum. Hepsinin içimde bir izi var. Eski karılarımla da sevgililerimle de görüşürüm hala. Sepetimde aşklarım var benim.

- Gazeteciliğe hamamda başladım. İstanbul'da yaptım askerliğimi. Haftasonları Ankara'ya gidiyordum. İçer, sonra da saunaya giderdik. O zaman Anadolu Ajansı genel müdürü Hüsamettin Çelebi de oraya gelirdi. Ben onun kardeşleriyle arkadaşım. Biri öldü. Aralarında çok yaş farkı vardı. Sahip çıkıyordu ama doğru dürüst tanımiyordu kardeşlerini. Ben o sıca odada ona kardeşlerini anlattım. Sevdı beni. "Gazeteci yapalım seni" dedi.

- Küçükken senaryolar yazar, ablam ve kuzenlerimle oynardım... Sonra işi

büyüttüm. Evin altındaki bodrumda gölge sineması yaptım. Her şeyi ben yapıyordum. Afişler yapıp, mahallede dolaştırıyordum. Figürleri yapıp, on kuruşa da oynatıyordum. Profesyonelce para kazanıyordum yani.

- Biraz tasavvufi yazıyorum. Sezgi bilgisiyle, sezginin alanındaki bilgiyle yazıyorum. Bu yüzden duygular hikayeleri çıkıyor. Kahramanlarımı tahmin ederek yazıyorum. Kötü adamlarım yok mesela. Kötüyseler de sebebi var. Katillerse bile kader katilleri onlar.

- Bir intihar teşebbüsünde bulunmuştum... O konuyla ilgili bir tedavi olacağını düşünerek hastaneye gittim. Ertesi gün bir doktor açtı kapıyı, günaydın dedi. Sen bir alkoliksin biliyor musun? Sen nereden biliyorsun dedim. Saatine baktı ve benim gördüğüm 4000'inci alkoliksin dedi. Bir dakika önce 3999'uncuyu görmüş gibi.

Cehennemde Bir Şehit için

- Kitaptaki Ercan benim değil, oğlumun Ercan'ı. Benim hiç hayali arkadaşım olmadı. Ama bir tesadüf, ki tesadüflerin önemine inanırım, bir demiryolu işçisinin oğlu Ercan benim yakın arkadaşım. Ayağı aksardı. Hep hayalini kurduğum Burgazada'ya ilk onunla gittim. Çiçek Pasajı'na da. Gün batımında cüppeli bir rahibin görüntüsü aklımda kaldı. Yanımda Ercan vardı.

- Kayıp Atlar gerçek bir hika-

ye. Ailemin, memleketimin, hatıralarımın izlerini sürüyorum. İz sürmeyi seviyorum.

- Hasankeyf'te yaşayan insanlar için tarihin nasıl geçtiğini merak ettim. Mağaralarda oturuyor insanlar. Ama acayip bayındır mağaralar. Deng-bej geleneğinin çok anlamlı olduğu doğrudur. Halk oralarda menkıbelerle yaşıyor. Kralkızı da böyle bir Hasankeyf hikayesi.

- Çocuktum, bir başka çocuğa aşıkım. Marazi bir aşk tabii... Sevgililerim oldu... Evlendim de. Aklımda kaldı o aşk. Yıllar sonra tam 30 yıl geçmişken aradan içtim, içtim bir gece, telefonunu buldum aradım. O da evlenmişti. Çoluk çocuğu vardı. Ben yalnızdım. "Beni hatırladın mı?" dedim, 'Reha'. "Bu isimde birini tanıyorum" dedi. Konuştuk. Borgman'ın Fany ve Alexander diye bir filmi var. Sofakles'in bir sözüyle biter; telefonu kapatırken onu söyledim: "Her şey mümkündür. Hayaller gerçeklerin üzerinde daima yol alacaklardır..." dedim, "izin ver hayal edeyim."

- Burgazada'ya yerleşme fikrini hiçbir sevgiliye kabul ettirememiştim. O hazıra kondu. Şimdi karım. Birlikte Burgazada'da yaşıyoruz. "Annem, Ört Penceresini Evimizin" hikayesi de bu. Zorladık kaderlerimizi.

- İnsan şehit olup da cehenneme gider mi? Bu paradoksu seviyorum. İnsanın kaderi öyle bir şey ki, öldükten sonra da devam edebilir düşüncesi bu. Dini kurumlardan arındırarak söylüyorum. Kargınmışsa insan yaşarken, ahirette de devam edebilir, sonsuza kadar. H

“İşimiz, erkek atın organını, dişi atın organına düzgün bir şekilde yerleştirerek hayvanların çiftleşmesini sağlamaktır” diyen memleketimizin son kıyakçılarından **Aydın Erden**’le, kıyakçılığı, bu işin tehlikelerini ve duygusal yönlerini konuştuk.

Kıyakçı Doğduk Kıyakçı Öleceğiz

MEHMET DURU

Abi kendini tanıtır mısın?

- Otuz beş yaşındayım, Siirt doğumluyum.

Kıyakçılık yapmak nereden aklına geldi?

- Siirt’in bir köyünde doğduğumuz için sürekli hayvanlarla haşır neşir oluyoruz. Ahırımızda atlarımız vardı. Onlarla ilgilenen babam da kıyakçıydı. Komşu köylerde bu işi pek bilmediklerinden babamı çağırırlardı, babam da gider kıyağını yapar gelirdi.

Baba mesleği mi kıyakçılık?

- Hatta dede mesleği; daha da gerilere gidersek dedemin dedesi de kıyakçıymış.

Kıyakçılık nasıl bir şey?

- Şimdi şu şekilde anlatabilirim; bi kere kısrağın talebi olması lazım. Yani kısrağ “Benim canım seks istiyor, bana kıyakçı getirin” mi diyor?

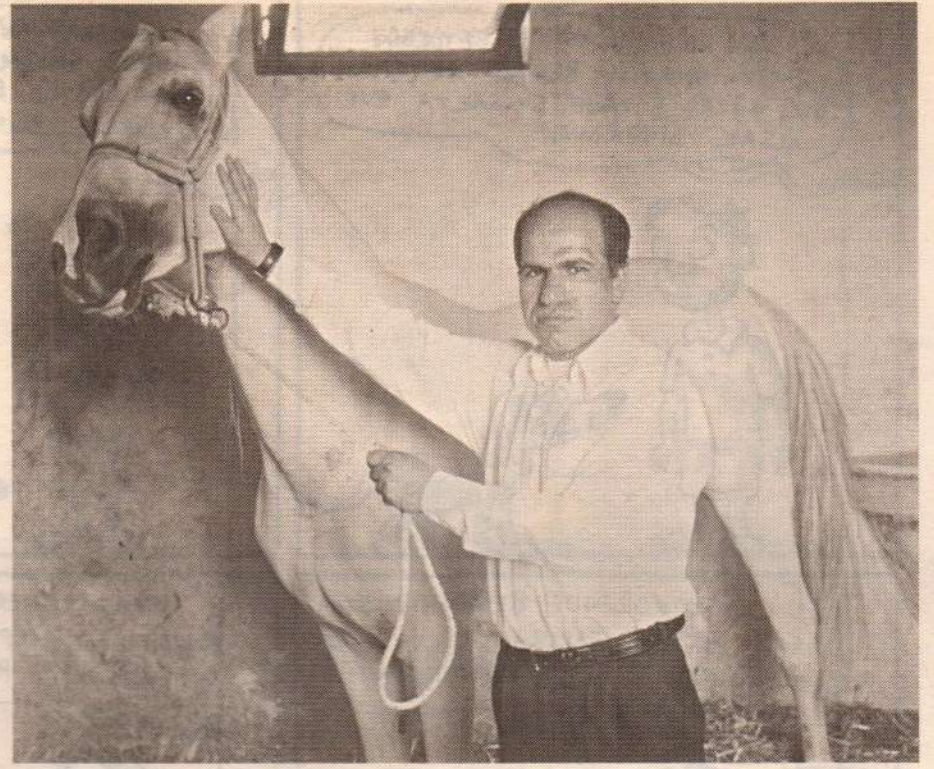
- Tabii ki kısrağ öyle bir şey de-

mez. Talebini affedersiniz, genital organından salgıladığı sularla orasını yumuşatarak gösterir.

Siirt’te köyde doğdum diyorsun, ama maşallah kendini iyi eğitmişsin ‘genital organ’ falan...

- Siirt’te doğduk ama ilkokul mezunuyuz. Yıllarca bu işi yapmaktan dolayı kendimizi eğittik. Olayı bilimsel açıdan da değerlendirmek için birçok veterinerden tıbbi bilgiler aldık. Almak zorundaydık zaten. Ben eğer ‘kıyakçıyım’ diyorsam, bunu bu konudaki bilgi birikimimden dolayı kendime güvenerek söylüyorum. Ayrıca biz zamanında gaz lambası ışığında dedelerimizden bizlere kalan bilgileri ve konumuzla ilgili faydalı bilgileri okuyarak kendimizi eğittik.

Tamam, kısrağın talep var, azgınlıktan düz duvara tırmanıyor. O zaman ne yapıyorsunuz?

- Evet. İşte bizim kıyakçılık mesleğinin önemi, detayları ve ana hatları böyle durumlarda ortaya çıkıyor. Profesyonelleşmiş, uzmanlaşmış aygırların dışındaki aygırların hedefi bulması çok zor oluyor. Bu esnada biz devreye giriyoruz. Onun girmeye çalıştığı yerden çıkmasını sağlıyoruz. Çıktıktan sonra da hedefi buldurmak ve yerleştirmek gerekiyor. İşte o çok ustalık isteyen bir iştir.

Peki abi, hayvanları her zaman mı birleştiriyorsunuz? Yoksa bunların belirli zamanları mı var?

- Belirli zamanları var. Özellikle kısrağın talep etmesi lazım, bu da her zaman mümkün değil. Zaten kısrağın bir talep olmazsa aygırın kısrağ üzerine çıkması mümkün değil. Böyle olunca mesleğimizi icra edemeyiz.

Bu olayı bir kişi mi yapıyor?

- Kıyakçılık anlamında bir kişi olması gerekiyor zaten. Ama bu işin halledilebilmesi için yedi sekiz kişilik bir ekibin olması şart. Kısrağın arkasıyla çiftte atmasını diye özel bağlama takımlarıyla bağlanıyor. Bu işi herkes de yapamaz. Türkiye’de bu bağlama takımlarını yapan birkaç tane usta var. Hayvanın ölçülerine göre bu yapıyor, bağlanıyor. Çünkü kısrağ çok sert tekmeler atabilir. Aygıra da, insanlara da çok ciddi zararlar verir. Bu durumda önce bağlama takımıyla kısrağın dört dörtlük bağlanması gerekir. Çünkü kısrağın tekme atmasını başka türlü engelleyemezsiniz. Bu arada iki kişinin kısrağı, iki kişinin de aygırı tutması. Bu olaydaki en önemli vazife kıyakçıya aittir. Erkek atın erkeklik organını di-

şi atın organına düzgün bir şekilde yerleştirerek hayvanların çiftleşmesini sağlar.

Bu işin incelikleri nelerdir?

- Tutmasını çok iyi bilmeli.

Neyi tutmasını?

- Tabii ki erkek atın organını. Ama nereden ve nasıl tutmasını bileceksin. Bir kere bu işi yaparken elleriniz çok temiz olmalı. Efendi-me söylüyeyim; hayvanları ürküt-meyeceksin, hayvanla çok özel bir bağ kuracaksın, hayvanın organını okşarcasına tutacaksın, aslında burada anlatmayla olmaz. Onu ancak görerek anlarsınız. O bakımdan bu bize Allah vergisi, dededen kalma bir şey.

‘Kıyakçılığın sonu ayakçılıktır’ lafı nereden geliyor?

- Amiyane tabirle düşünecek olursak kıyakçı nedir; derdini anlatamayan hayvanlara hiçbir karşılık beklemeden yardım etmektir. Allah için yaparsın. Sonuçta hiçbir menfaat beklemezsin ve ayaklara düşersin, paran olmaz. Sanırım bu anlamda söylemişler o sözü. Ama kıyakçılık hep böyle değildir. Kıyakçılığı ağalara pašalara yaparsan milyon dolarlar kazanırsın. O da kıyakçılığın ayrı bir güzelliğidir.

At sahipleri sizlere nasıl ulaşıyor?

- Biz kıyakçılar nesli tükenen kelaynak kuşları gibiyiz. Ben size telefon numaramı vericem. Sizin gibi değerli abilerimiz bunu yazacak, çizecek, bizi bulacaklar. Türkiye’nin her yerine giderim. Parayla da giderim, parasız da giderim. Yani bu meslek fazla paralar hayal ederek yapılmaz. Adı üstünde kıyakçılıktır. Kıyakçı kıyakçılığını yapar para ise at sahibinin gönlüne

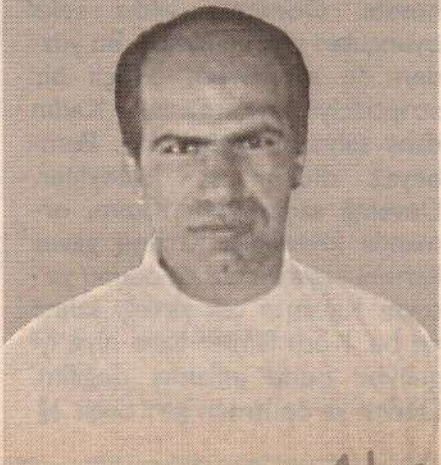
birakılmıştır. İsterse hiç vermez, isterse çok büyük paralar verir. Ço-
luğum çocuğum var. Geçimimi ço-
ğu yerlerde garsonluk yaparak sağ-
lıyorum. Bazen çok güzel bir kıyak-
çılık çıkıyor, çağırıyorlar beni, yapı-
yorum kıyağımı. Onlar da kendi
çaplarında bana kıyak yapıyorlar.
Çiftleştiremedikleri hayvanları ben
çok rahat çiftleştiriyorum. Bunlar
sayesinde de birkaç bin dolar ka-
zandığım olmuştur hani.

**Atları çiftleştirirken erkek
atın cinsel uzvunu eline aldı-
ğında psikolojinde bir değişik-
lik oluyor mu? Komplekse fa-
lan giriyor musun?**

- Bizde bu dede mesleği olduğu
için olaya sadece iş anlamında bakı-
yoruz ve hiçbir psikolojik komp-
leks olmuyor. Bu benim için son
derece doğal bir olaydır. Fakat bir-
takım insanların da birtakım etkile-
şim içinde olduklarını görüyorum.
Etkileşim olmuyor dediniz.
Bu bir duygu olayı değil midir?
Yani aygır ile kıyakçının ara-
sında öyle bir etkileşim yoksa
aygırın ereksiyonu nasıl olu-
yor? Duygu olmazsa, etkile-
şim olmazsa at nasıl kıvama
gelecek?

- Etkileşim yok derken farklı
anamlarda etkileşim yok demek

**Ben eğer 'kıyakçığım'
diyorsam, bunu
bu konudaki
bilgi birikimimden
dolayı,
kendime güvenerek
söylüyorum.
Ayrıca biz zamanında
gaz lambası ışığında
dedelerimizden
bizlere kalan
bilgileri ve
konumuzla ilgili
faydalı bilgileri
okuyarak
kendimizi eğittik.**

istedim. Yani at ile benim aramda
cinsel bir ilişki anlamında yok de-
dim. Tabii ki at ile bir etkileşimi-
miz var. Atın cinsel uzvunu kıva-
ma getirmek için dokunarak okşa-
yarak atın penisini ve kısrağın cin-
sel organını ilişkiye hazır hale geti-
riyoruz. Bu çok özel bir meslek
sırrıdır. Onu burada anlatamam.
Yani biz dediğim gibi dede mesle-
ğimizi icra ettiğimiz için bir ocak
oluyoruz. İşin ince noktalarını,
atın etkilerini, tepkilerini, içgüdü-
lerini hepsini çok iyi bilir ve hisse-
deriz. Tabii ki bir hissiyat vardır.
Ama sizlerin anladığı anlamda bir
hissiyat değil. Yani erkek bir insa-
nın dışı bir insana hissettiği bir his-
siyat değil. Farklı bir şey.

**Nedir abi bu durumun? En
son başından bir kaza geçmiş,
atları çiftleştirirken yüzü gözü
dağıtmışsın?**

- Yaaa hiç sorma Mehmetçğim.
Erkek at çok azgınlıktı, kısrağın
boynunu ısıırıyordu.

Isırıyorlar mı birbirlerini?

- Tabii. Resmen ısırırlar. Kıs-
rağın boynunu koklar, öper, fazlaca
şehvete gelince ısırır. İşte bu ısırma
esnasında kısrağın ters bir hareket
yaptı. Şeyini bulamadı düzeni
bozuldu. Nasıl kıyakçısının dercesine
çifte attı bana bu hale geldik.

**Kaç yaşından beri kıyak-
çısının abi?**

- Otuz beş yaşındayım. Köyde
beş yaşından bu yana bu işin
içindeyim. Babamdan önce
dedem de yapıyordu. Bunların
yanında yetiştim. Zaten bizler
kıyakçı olarak doğarız. Kıyakçı
olarak da öleceğiz.

**Başka mesleğin yok mu abi
senin?**

- Yok. Günlük kazancımızı
kazanmak için Mersin Mezitli'de
atçı antrenör bir abimiz var, Mahir
abi; onun lokantası var, orada gar-
sonluk yapıyorum.

**Telefon numaranı yazmamız-
da bir sakınca var mıdır?**

- 0535 282 49 34. Telefonum
yirmi dört saat açıktır. Türkiye'nin
dört bir yanından çağırılsam dahi
zevkle giderim. Gerekirse yol
paramı veremeyecek insanlar var-
sa dahi, yol masraflarımı kendi
cebimden karşılayabilirim.

**Bir kıyakçı olarak topluma bir
mesajınız var mı?**

- Valla toplumda insanlar birbir-
lerine biraz fazlaca kıyakta bulun-
sun. Kimse korkmasın kıyakçılığın
sonu ayakçılık değildir. Hani çok
doğru bir atasözümüz var. Yap
iyiliği at denize, balık bilmezse halik
bilir. Halik Allah'ın isimlerinden
birisidir. H

**show must go on
gösteri sürmeli**

met üst

•••••
- günaydın sevgilim
- yumurtan nasıl olsun
show must go on

- horoz ibiğinden dalak yapmışlar
- yeni bir çete çıkmış
show must go on

- fırın taksidinin son günü bugün
- mars'ta hayat belirtileri varmış
show must go on

- düşünüyorum o halde
- içelim güzelleşelim
show must go on

- parayı veren düdüğü çalar
- Allah'ın dediği olur
show must go on

- insanlık onuru içkembeyi içecek
- hiçbir şey eskisi gibi ölmeyecek
show must go on

- beri gör beni farket
- ya sev ye terket
show must go on

- hayat devam ediyor
- seni çok ben'iyorum
show must go on

Zamanında Anlaşılmamış Filmlere Yeniden Bir Bakış Denemesi (XXI)

75'in Beyoğlu'su, eski deliler, eski dilenciler bir rüyadan çıkar gibi çıkıyorlar tekrar karşımıza. 75'in insanları, cadde henüz trafiğe açık. Anadollar, Murat 124'ler, treyleybüsler, pavyon tabelaları. Birden Semih Evin sembolik bir anlatıma başlıyor. Hayda nereden çıktı bu başına bal kabağı geçirmiş adam... Bir bal kabağı konuşuyor, tehditler savuruyor...

Yırt Kazım

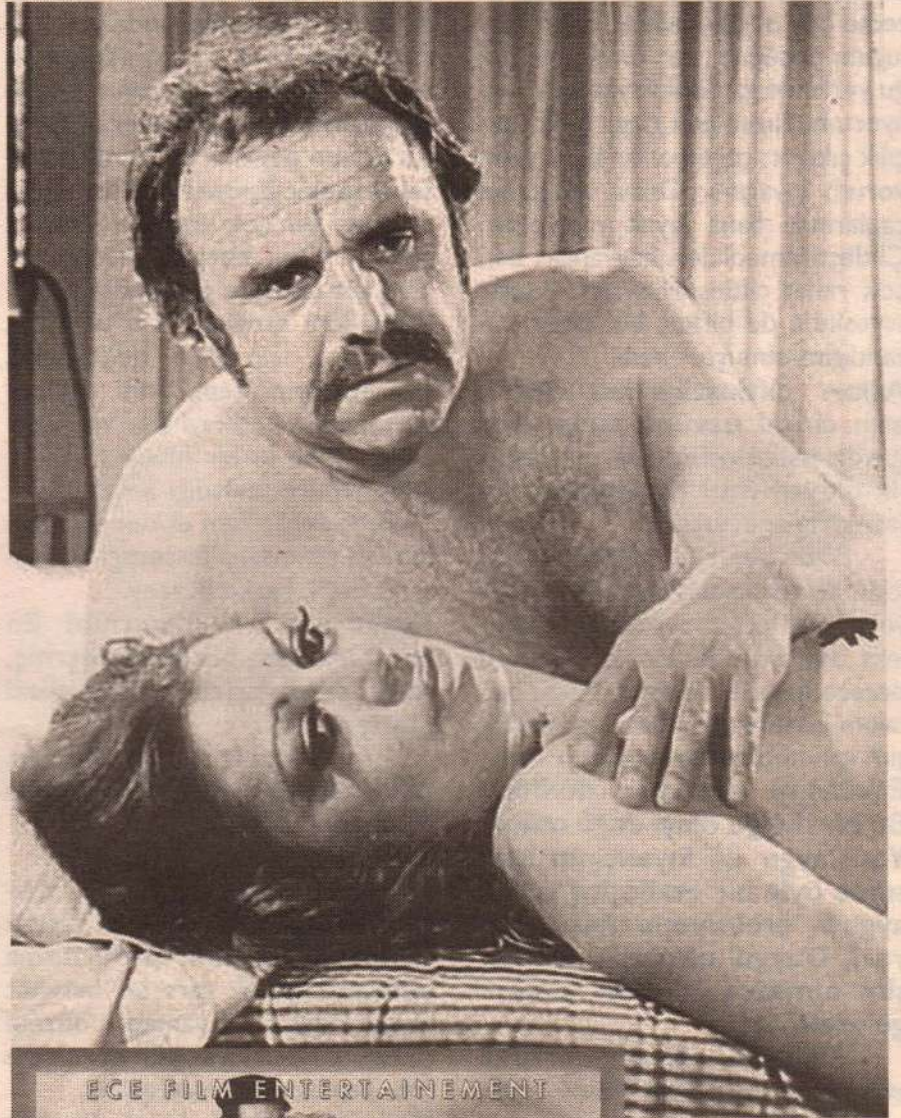
OSMAN CAVCI

Kırk yıl düşünsen insanın aklına gelmez böyle bir afiş ismi. Hangi yaratıcı manyak beyinden çıkmıştır. "Yırt Kazım". Yaptığı çağrışımla o dönem sokak adamını sinemaya çekmeyi başarmıştı. Belki "Parçala Behçet" etkisi mi? Parçalı Behçet, Batır Behçet, Behçet 76, Komando Behçet filmlerinin ciddi başarısı böyle bir slogan, böyle bir afiş yapmaya mı zorlamıştı: Filmin yönetmeni **Semih Evin**'den biraz bahsetmek zorundayım. Semih Evin bence bir dahi idi. Ve işin trajik yanı asla iyi bir filminin olmaması. Asla senaryo kullanmaz, sigara paketinin arkasına aldığı notlarla filmi çekerti. Bitmedi; senaryosuz film çeken bu adam asla klaket de kullanmazdı. Bitmedi iç içe iki film çeker, bunu asla oyuncular çakamazdı. Böylece bir film parasına iki film çekmiş olurdu. Semih Evin **Yılmaz Güney** filmlerini de çekmişti ve **Atıf Yılmaz**'ın da hocasıdır. Fakat 70'li yıllarda parasız kalmış, otel parası ve Cumhuriyet Meyhanesi parası çıksın diye seks filmlerine bulaşmıştı.

Yırt Kazım filminin başında bir deli (**Kazım Kartal**) doktorlara anlatıyor... Burası akıl hastanesi; deli bir küreye bakıyor ve "çıktı ulan dünyanın çivisi" gibilerden bir nutuk atıyor. Dünya çok berbat bir yermiş falan, doktorlar dinliyorlar adamı "hımmmmmm" diyorlar. Semih Evin bu sahnede deliyi konuştururken, bakın lan herif ne akıllı aslında falan gibi bir şeyler söylemek istiyor ama matematik kuvvetli bu adamın edebiyatı zayıf olduğundan Semih

Evin'in de bu deliden bir farkı kalmıyor. Filmin konusu monusu önemli değil zaten. Çünkü senaryosuz film bu kadar olur. Deli bir süre akıl hastanesinin bahçesinde düşünen adam heykelinin yanında onu taklit ederek oturduktan sonra, şehre dönüyor. Şehir bizim İstanbul Beyoğlu, 75'in Beyoğlu'su, eski deliler, eski dilenciler bir rüyadan çıkar gibi çıkıyorlar tekrar karşımıza. 75'in insanları, cadde henüz trafiğe açık. Anadollar, Murat 124'ler, treyleybüsler, pavyon tabelaları. Birden Semih Evin sembolik bir anlatıma başlıyor. Hayda nereden çıktı bu başına bal kabağı geçirmiş adam... Bir bal kabağı konuşuyor, tehditler savuruyor, inanın böyle bir sahne var. Film bir süre böyle sembolik şeylerle gidiyor. Bir tarz deniyor olabilir, ya da filmin başındaki deli gibi saçmalıyor. Filmin başındaki deli Kazım Kartal bir pavyonda iş buluyor. Patronun sol kolu olmak istiyor, patronla tartışıyorlar "hayır sağ kolum olacaksın" "hayır sol" neyse işe alınıyor. Karşılarında başka bir rakip çete var. Onlar da manyak. Kazım bunları marizliyor. Marizlenen manyak çetenin elemanları da eşcinsel olduğunu tahmin ettiğim patronlarından dayak yiyorlar. Herkesi tokatlayan patron, elemanlarından birini okşuyor, "Sana da mı vurdum yoksa, hay elim kırılırdı da vuramasaydım" diye sızlanıyor.

... Aynı patron, başka bir sahnede belden yukarısı çıplak antreman yapan Sönmez Yıkılmaz'a ağzının suları akararak bakıyor ve "aslanım benim, yiğidim benim, ken-

var. Erkeklerin çoğunlukta olduğu bir yerdeler. Kıdemli olanın hayatında hiç kadın yok. Bir kadınla karşılaştığında da geriliyor ve güçlü olmaya çalışıyor. Ve diğer küçük komseri çok seviyor ama sevdiğini de sanki gizliyor. İlla ki öpüşmeleri gerekiyor. Mevlana ile

dine iyi bak sen lazımsın" gibi şeyler söylüyor. Çok samimiyim, eşcinselliğin bu kadar üstü kapalı, direk seyirciye çaktırmadan işlendiği başka bir film seyretmedim. Erkek erkeğe öpüşmüyorlar ama patron bazı erkek elemanlarına itina gösteriyor.

Son zamanlarda medyada çıkan fısıltı dedikodular herkesin canını sıktı. "Ünlü bir komedyen (yeni yönetmen) jön arkadaşına ilgi duyuyor" diye. Bu böyle olmaz tabii ki, ama beraber oynadıkları dizideki karakterlerden böyle manalar çıkartmak çok da imkansız değil. Yani iki komser

Şemsi Tebrizi'nin aşkını düşünün? Neyse biz gene filme dönelim, filmdeki kadınlar yaramaz; yağ, selülit içindeler, belli ki ucuz olsun hesabı. Dönemin yıldız seks oyuncularını yok bu filmde. Bu yüzden de sanıyorum İsveçli bir striptizciyi oynatmışlar. Kadın dans sahnesi dışında sıfır. Bem-beyaz oluyor şu kuzeyliler. Devamlı saçmalayan Kazım, ormanda kovaladığı Kuzeyli gavur karısını soyuyor ve külodunu yırtıyor. Kazım'ın tek yırttığı sahne de bu. Kötü filmler bana niye iyi geliyor bunu anlamış değilim. Dedim ya öpüşmek şart değil. H

için

kabuklu takımından bir garip hikâyeyle
açıldım pek bir yalnız tek bir kökün dibinde
zerre aşkta değilim çığ olmalı öyleyse
tekerledim kendimi katladım ve gönderdim
aliniz okuyunuz kurutunuz unutunuz
saklanmaya değerim sızlanmaya hiç değil
söylüyorsam sokakta portakalı soydum'çün
söylüyorsam sokakta kimse ölmesin'çün
lanetli bir çadırdan lanetli sirkler gibi
lanetli aslanların geçtiği lanetli lav
zerre lafta değilim destan olsun öyleyse
kendimden toprağa akanın kanı'çün
şarap'çün sen'çün
çıplakta kalmasın gölgenin parmak izi
hafif yalnızlık biraz da yok olmak'çün
şimdi zikzak çizerim bu alkolün hatrına
telefonun ucunda el sevgili hatrına
bunu çoktan hak ettim'çün
beni unutma

.....
TÜLİN ER

Abbara

"du hast mich"

mardin'de bir gece düşmanımı aradım
belki "göçmüş kediler bahçesi"
ya da "bir kolu balık adam"
belki düşmanımdan çok izini aradım

çünkü o benden nefret ediyordu
ben bir duvarın kederine dokunup
onu arıyordum

gibi eski yazlardan aralık bir pencere
kara nehrin karşısında
iki düşmandık bakışan

mardin'de bir gece
ah ne uzun gece
bazı nehirler birbirine açılmaz anladım

.....
KEMAL VAROL

Mabedindeki Huzursuz Işık

İçine girince bir şey ısıyor beni
Kırmızıdan siyaha bir yol var yürüyorum
Korkuyorum annemi çağırmak istiyorum
Annemi o incir ağacının altından

Uyanınca saatleri bulamıyorum
Koşuyorum bahçeye bir karanlık odadan
Ömrümce uyanmamışım hiçbir uykudan
İçine girince bir şey kaldırıyor beni

N'olur duralım göremiyorum karanlıktan
Etimde dikenler çıkıyor çek ellerini
İstemiyorum hiç acıtsın o bir yerini
Kanayan sen misin ben mi anlamıyorum

Mabedine ışık girdi yaktı tenini
Günahla bizi yaratana inanmıyorum
Annem olmayan aydınlıktan kaçıyorum
İçine girmişsem eğer yine kandığımdan

.....
MEHMET ERTE

yeni rekorlara doğru koşuyorum, haberiniz var mı?

dopingli tan cemal

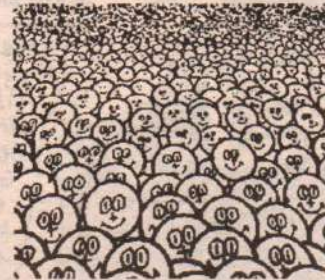
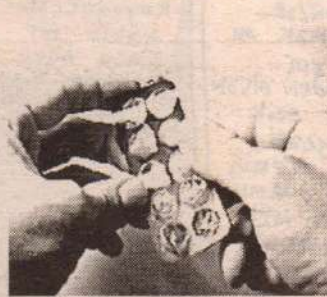
önce şu vitaminleri içelim.

sonra başımız ağrımasın.

bi de aspirin alayım.

damar trafiğimiz tıkanmasın.

şifalı otlardan da bi tane içelim.

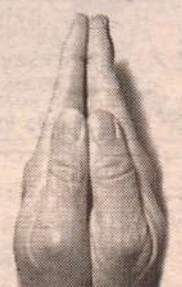
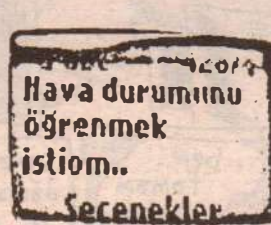

oh yarasın.

düzenli ilişkimizi
öperek uyandıralım.

düzeneği bozulmasın.

meteorolojistik destek alalım.

yağmura yakalanmayalım,
aman üşütmeyelim.meditasyonumuzu da
çıkaralım aradan.TABİAT ANA
VERDİĞİN OTLAR İÇİN
ŞÜKÜRLER OLSUN SANA!

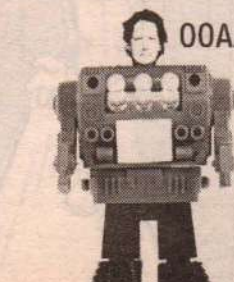
ruhumuz darılmasın.

pozitif elektrikleri
alalım yanımıza.

unuttuğum bişi var mı?

tam rekor kırarken,
yeni başarıyı yarım kalmasın.

bunca evham da ziyan olmasın!

Gönül felsefesinin kurucusu, Prof. Dr. Ahmet İnam ile psikiyatri dünyasının duayenlerinden, Prof. Dr. Cengiz Güleç, bir pazar sabahı Ankara'da Hayvan için buluştular; insana, hayvana, aşka ve hayata dair konuştular.

İki Anadolu Hayvanıyız

İlk Tanışma

Cengiz Güleç: Rivayet muhtelif.

Ahmet İnam: Ben Cengiz Bey'in hastası olarak... (Gülmeler) Abi istersen önce sen anlat bir hekim olarak.

Cengiz - Bu hekim önceliği nedir anlamadım ama, Ahmet Hoca'yı felsefe merakımdan ötürü uzun zamandır tanıyordum. Resmi tanışmamızsa sanırım 85 yılıydı. Hacettepe Psikiyatri Bölümü'nde çalışırken, her ay dışarıdan bir konuk çağrılırdı, bu sohbet toplantıları işini ben yürütürdüm. Ahmet Hoca'yı felsefe ve psikiyatri üzerine konuşmaya davet ettik. O toplantıda bütün öğretim görevlilerinin çok etkilendiğini hatırlarım. Hatta çok saygı duyduğumuz, Prof. Leyla Zileli hocamız vardı. Onun yorumu şu olmuştu: "Nicedir ben felsefeyle ilgili konuşmalar dinlerim ama, bu kadar anlaşılır ve bütünlüklü bir felsefeciyi ilk defa gördüm." Bana göre müthiş bir iltifattı bu ama Ahmet, Leyla Hanımı tanımadığı için o iltifatı ne kadar anladı bilemiyorum. (Gülmeler.)

Ahmet - Abi biz Leylaları tanırız Mecnun olarak... Cengiz Bey'in anlattığı doğru. Ben de onu tanışmadan önce, ününden ötürü tanıyordum zaten. Cengiz Bey, bizim felsefe bölümünde entelleri tedavi eden hoca olarak bilinirdi. Çünkü ruhsal problemleri olan felsefecilerle kimse uğraşmak istemezdi, bütün psikiyatrlar aman biz karışmayalım derlerdi. Cengiz Bey, verin bir bakayım derdi böyle vakalarda. Onun için bizim bölümde sorunları olanları ona havale ederdik.

Eskiden Mazhar Osmanlık diye bir deyim kullanılırdı halk arasında. Bizim bölümde de Cengiz Hocalık diye bir rütbe vardı.

Entelektüel Yaşımız On Bir

Ahmet - Cengiz Hoca'nın da, benim de henüz hiçbir şey yazmadığımızı düşünüyorum. Biyolojik yaşımız altmışa dayanmıştır ama, entelektüel yaşımız on bir - on iki. Biz iki haşarı çocuğuz. Beni Cengiz'e çeken odur. O gerçi daha uslu rolü yapar ama aslında benden daha delidir. İçten biridir, kendi içinde dürüsttür, gerçi bir dönem milletvekilliği de yaptığından birtakım kurnazlıkları öğrenmiştir. Biraz da sen anlat, beni nasıl bilirsin abi. Şimdi hıyarın teki diyecek de çekiniyor. İstersen medikal terimlerle anlat, kimse anlamasın.

Cengiz - Ahmet'te görüldüğü üzere insanın içini açan şebelek bir yan var. Sıkıntılı olduğumda hep yanımda olsun isterim. Derdimi anladığından değil. Kendisi öyle bir varoluyor ki, o yetiyor. Kahkahaları, kesik kesik, daldan dala atlayarak konuşması... Bazen bir derdimi anlatmaya başlarım, onu içtenlikle dinler, hisseder ama durup dururken öyle bir kahkaha patlatır, piç olur bizim dertler.

Ahmet - Abi ona dekonstü-rüksiyon deniyor.

Cengiz - Tarzın o, biliyorum. Yıllar yılı ya bu adamın bu özelliği nereden geliyor diye merak ettim. Sonradan anladım ki, Allah'ın Sandıklılığı işte... (Gülmeler) Ulan bu Sandıklı'da bir hikmet mi var diye birkaç Sandıklılı daha tanıdım, onlarda yok böyle bir numara. Bir gün çözdüm bu problemi. Ben ne

kadar Şarkışallılıkla gurur duyuyorsam Ahmet'in Sandıklı'dan o kadar nefret ettiğini gördüm. Yani insanın yaşadığı, büyüdüğü yeri hiç yüceltmeden, dışarıdan bakarak dalga geçmesi müthiş bir şey. Dolayısıyla içindeki çocukla, kendiyse dalga geçebilen bir adamın dalga geçmeyeceği şey kalmıyor. Bu yüzden, yargılanacağıma dair hiçbir kaygı taşımadan içimi açabileceğim nadir insanlardan biridir. Yirmi yıldır akıl danışır, akıl veririm, ama hiç akıl aldığıma da hatırlamam.

Ahmet - Olsa verirdik abi.

Cengiz - Bazen uzun süredir aklıma takılmış, felsefeyle ilgili bir şey soruyorum. Verdiği yanıt ya üç kelime ya üç cümle. Başkasına sorsam saatlerce anlatır. Yirmi yıl içinde felsefeden konuşmamız beş dakikayı geçmez. Ama insana dair konuştuklarımız hiç bitmez. Kısacası birbirimize iyi geliyoruz. Televizyonda yaptığımız sohbet programı da insanlara iyi geldi sanırım. Üstünden 7-8 yıl geçmesine rağmen hala özlemle anan insanlar varmış.

Ahmet - Biz Cengiz Hoca'yla hadi televizyon programı yapalım diye de bir araya gelmedik. İkimizi de ayrı ayrı tanıyan bir televizyon yapımcısı vardı; gündemsiz, başlıksız, doğrudan

girin konuşun dediler.

Cengiz - Biz o programda Kavuklu'yla Pişekar gibiydik. Bunu söylemeye çalıştım ama anlamadı. Ahmet'te yaptığı işi değerinin altında gören hafif alaysı bir hava var. Ben de tam tersine yaptığım işin değerli olduğunu hissetmek isterim. Bu adam hiç takdir beklemez, öyle bir kaygısı yoktur. Gerçi alttan alta vardır da çaktırmaz. (Gülmeler)

Koskaca Profesörlük

Ahmet - Bazen karım diyor ki, koskoca profesörsün şu giydiklerine bak. Bu durum bir tedirginlik yaratıyor ister istemez. Aslında bende ene doğru koca profesörlük var, Cengiz'de de boyuna.

Cengiz - Onca kongreye gittik, Ahmet'in kravat taktığına şahit olmadım. Hayatta bir kere, oğlunun düğünündeysen kravatlı gördüm, onu da ters bağlamıştı. Ben biraz daha dikkat ederim üstüme başıma.

Ahmet - Senin de marjinal yönlerin var, otuz beş yıldır sakalını kesmiyorsun. Pek çok kez de sorun oldu bu senin için. Seni gören, turizmciler zanneder. Otel işletir gibi bir havan var.

Cengiz - Sana da baksalar kabızmal zannederler.

Ahmet - Yok bana celep diyorlar.

Cengiz - Şimdi onu geçelim de, Ahmet'in felsefe doktorası yapmadan önceki asıl branşı elektrik mühendisliğidir. Ama bugüne kadar hiçbir elektrik problemiyle ilgili bir becerisine rastlamadım. Acaba o diplomayı dışarıdan birisi mi verdi ona. Öyle olsa bile çok üretken bir adam. Bu özelliğini kıskanıyorum. Ben de onun kadar çaplı bir adamım ama o kadar çok yazamıyorum.

Ahmet - Abi senin boyun uzun, oradan kaybediyorsun. Ben hep aşağıyı görebiliyorum. İleri baktığımda göbeğini görüyorum örneğin.

Cengiz - Ben de senin kelin görüyorum.

Ahmet - İşte kel görünce fazla yazılamıyor. Ama göbek gördün mü müthiş bir esin geliyor adama. Cengiz Hoca da benden farklı olarak, birlikte iş yapma becerisinin olduğunu düşünüyorum. Benim çok yazmam yalnızlığımdan geliyor olabilir, ama hocanın yazmasının bir ekiple olabileceğini düşünüyorum. Politik psikoloji, Cengiz Bey'in açmaya çalıştığı ufuk bu. Her an Homo politicusun yapısını ortaya çıkarabilir. Bu dünyada çığır açacak bir şey olur, ama bunun için

ciddi bir ekip çalışması lazım. Hocanın henüz doğum yapmamış, entelektüel açıdan bir aylık gebe olduğunu düşünüyorum. Ama düşük mü yapar yoksa büyütür mü bilemiyorum. Gebeliğinin sağlıklı gidebilmesi için, hocanın ebeye ihtiyacı var. Ya seni de karı yaptık.

Cengiz - Yap abi.

Ahmet - Korkmazsın değil mi?

Cengiz - Böyle doğurgan bir kadın olduktan sonra korkmam, Kibele gibi.

Ahmet - Sen de kastrasyon korkusu yok yani.

Cengiz - Yok.

Ahmet - Çük gitsin doğurayım diyorsun.

Cengiz - Çükten bir şey doğmuyor.

Ahmet - Yani ben aslında Türkiye'nin senin kadrini bilmediğini düşünüyorum. Ama bunda en büyük kabahat de kendi kıymetini bilmediğin için sende. Zaman zaman meyhanelerde ve briç partilerinde harcıyorsun kendini.

Cengiz - Bana diyene bak. Ahmet Hoca içkiyi sever ama hiç içmesini bilmez. Ne versen içer. Anlatayım mı?

Ahmet - Hangisini?

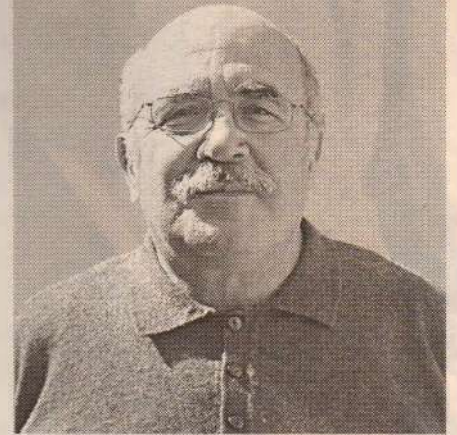
Cengiz - Erzurum'dakini.

Ahmet - Ya boş ver, biz felsefeden konuşalım.

Cengiz - Yok yok, anlatacağım. Şimdi kongrelerden sonra içmeye gittiğimizde, Ahmet hoca hep bir iki dubleyi hızlı hızlı içer ortadan kaybolur. Muhabbetin en güzel olduğu eşref saatinde ara ki hocayı bulasın. Biz ilk başlarda herhalde bir şeye küsüyor, o yüzden gidiyor zannediyoruz. Ama sabah karşılaşıyoruz, hoca yine pür neşe. "Ahmet akşam nereye gittin?" Diyor ki, "Ya benim yazasım geldi." Ne zaman içsek Ahmet'in yazası gelir, ortadan kaybolur. Bir gün Erzurum'da psikiyatri kongresindeyiz. Akşam oldu, Erzurum'un içinde de tek meyhane var, oraya gittik sekiz kişi, rakı içiyoruz. Ahmet yine içti iki dubleyi hızlı hızlı. Bakıtım yine huzursuzlanıyor, yazası geldi ama otel ta Palandöken'de, dışarıda da tipi var, eli mahkum oturacak. Orada da adettir, içkiyi bitirince kahveyle likör gelir. Ahmet likörü dikti kafasına, baktım çok hoşuna gitti, benim önümdeki likörü de verdim. Onu da dikti. Bu sefer garsonu çağırdık, daha büyük bardakta nane likörü geliyor Ahmet'e. Ard arda yedi tane içti, iyice kafayı buldu. Kahkahalar atıyor. Palandöken'e dönerken yolda sordum: "Ya Ahmet madem bu kadar

Biz Türk hayvanlarıyız. Hayvanı, hay olan, yani can ve hayatla bağlantı kurmaya çalışan anlamında kullanıyorum. Biz aydın değiliz, hayvanız. Neden hayvanız, çünkü hayatın içinde olmaya çalışıyoruz. ... Şükür ki hayvanız.

Anima işte, kokuşmamış, taze demek.

kafayı bulacaktın, neden rakı içmedin de likör içtin?" "Rengini çok sevdim abi," dedi. Anlayın işte içki-den ne kadar anladığını.

Bilge Dediğin Fırlama Olur

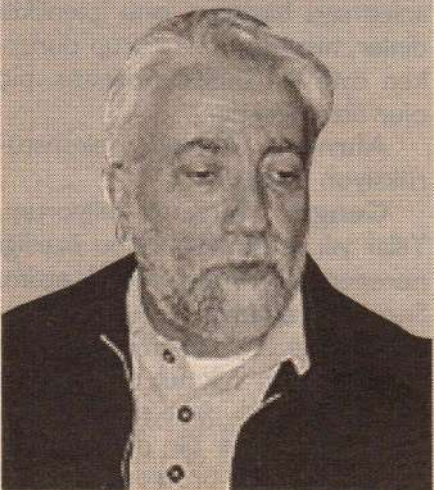
Cengiz - Aydın insan pergel gibi olmalı. Bir ayağı yaşadığı topraklara sabit olmalı, diğeri dünyayı dolaşmalı. Öyle kimliksiz zibidiler var ki, sanki sömürge aydını, Türkçe'yle bağını tamamen koparmış. Ahmet Hoca'yla bizim bu kişilere karşı ortak bir tavrımız var. Kültür sürekliliğini fark ederek yeniliğe yönelmek.

Ahmet - Biz Türk hayvanlarıyız. Hayvanı, hay olan, yani can ve hayatla bağlantı kurmaya çalışan anlamında kullanıyorum. Biz aydın değiliz, hayvanız. Neden hayvanız, çünkü hayatın içinde olmaya çalışıyoruz. Hocanın verdiği pergel örneği, bu ancak hayvanlıkla olabilir. Şükür ki hayvanız. Anima işte, kokuşmamış, taze demek.

Cengiz - Türk hayvanı deme de, Anadolu hayvanı de istersen. Ya da Anadolu panteri.

Ahmet - Evet, Latincesi ruh demektir hayvanın. Bu yüzden Hayvan Dergisi'ni ismi açısından da önemsiyorum. Hocayla ben, hay-

Aydın insan pergel gibi olmalı. Bir ayağı yaşadığı topraklara sabit olmalı, diğeri dünyayı dolaşmalı. Öyle kimliksiz zibidiler var ki, sanki sömürge aydını, Türkçe'yle bağını tamamen koparmış. Ahmet Hoca'yla bizim bu kişilere karşı ortak bir tavrımız var.

vanogluhayvanlar olarak yakaladığımız entelleri ısıracagız bundan sonra.

Cengiz - Ama edepli hayvanlar olmak lazım.

Ahmet - Doğru. Hay, Tanrı'nın 99 sıfatından biridir aynı zamanda. Yani Tanrı hay olandır, can verendir. İşte Nietzsche'den ben bunu anladım. Adamın bütün isyanı buydu. "Ulan içimdeki hayvanı alıyorsunuz eşekler, beni öyle bir insan yapıyorsunuz ki, kurutuyorsunuz, kendime yabancılaşıyor-

Bilge insan deyince, aklımıza gelen, böyle içi geçmiş, mel mel bakan beyaz sakallı biri. Halbuki bilge dediğin fırlama olmalı. Böyle kaş göz yapacak sağa sola. Güzel espriler yapar bilge insan, gönlünde on sekizlik bir kız vardır. Doğal olan da budur. Kamil olmak, içini boşaltıp garip garip laflar etmek değildir.

sunuz. Halbuki ben hayvanım, bana hayvanlığımı yaşayacağım bir kültür ortamı gerekli," dedi ve bunun mücadelesini verdi.

Cengiz - İyi bir insan olmak, hayvan olmaktan geçiyor. Yani onun inkarıyla değil. İd işte.

Ahmet - İd, bizi besleyen enerji kaynağımız. Ama Freud'un koyduğu ayrımlar bana çok yapay geliyor. İd ve ego birbirini besleyen şeyler. Zıt ve düşman değiller.

Cengiz - İd bir yarış atı. Ego süvari. Ama asıl olan attır tabi.

Ahmet - Ben süvarinin atını biraz daha seven bir süvari olmasını istiyorum. Atını şey yapan kovboy olmamalı.

Cengiz - Ama iyi bir sürücü atıyla bütünleşebilir.

Ahmet - Yani atını şey yapabilir diyorsun.

Cengiz - Şey yapabilir tabi, ama atın intikamı da olur o zaman.

Ahmet - Aslında var ya, hayatı şey yapıyoruz biz.

Cengiz - Hayatın ırzına geçiyoruz insan olmak adına. Bütün dinler, nefsi emmareyi, yani hayvan yanımızı budamaya çalışıyor. Ehliştirmeyi inkar dozuna yükseltiyor ve fizyolojik temellerimizi sarıyor. Oysa bunları inkar ederek, kamil insan olunmaz.

Ahmet - Bilge insan deyince de, aklımıza gelen, böyle içi geçmiş, mel mel bakan beyaz sakallı biri. Halbuki bilge dediğin fırlama olmalı. Böyle kaş göz yapacak sağa sola.

Cengiz - Bektaşî bilgeleri böyledir mesela.

Ahmet - Tabii, güzel espriler yapar, gönlünde on sekizlik bir kız vardır. Doğal olan da budur. Kamil olmak, içini boşaltıp garip garip laflar etmek değildir.

Sevişmeyince Aşk Oluyor Sevişince Geçiyor

Ahmet - Aşkı yaşamayı bilmediğimizi düşünüyorum. Tabi her ortamda ve kültürde farklı beceriksizlikleri var bu için. Aşkı yaşamak bir olgunluk işidir. Hormonları çalışan aşık oluyor diye bir şey yok. Sadece biyolojik torpille olacak bir mesele değil bu. Aşk bir inşa işidir, yani bizim meydana getireceğimiz, üzerinde kafa yoracağımız, yaratacağımız bir şey. Sözelimi yaş 20, karşına bir kız çıkıyor, hoşuna gidiyor, benim sevgilimdir, aşığım ben ona diyorsun. Yani sevişmeyince aşık oluyorsun, sevişince geçiyor. Ben buna 'düzgeçer teorisi' diyorum. Yani düzdün mü geçi-

yor. Aşk nedir abi? Düz geçer! Aşk bir tarafında çiban çıkması gibi, ulan aşık olduk, dur şunu bir sıklım. Böyle bir şey olabilir mi ya? Bu işte bizim kötü anlamıyla hayvanoğluhayvanlığımız. Oysa aşk düzünce başlar.

Cengiz - Katılıyorum. Mistik aşkla erotik aşk arasında bir ayrım yok aslında. Aşk hepsini içinde taşıyor, bunun içine tutkuyu da katabilirsiniz. Aşk cinayeti diye bilinen şeyler, tutku cinayetidir. Hiçbir aşık Maşuk'u öldüremez. Amansız

Mistik aşkla erotik aşk arasında bir ayrım yok aslında. Aşk hepsini içinde taşıyor, bunun içine tutkuyu da katabilirsiniz. Aşk cinayeti diye bilinen şeyler, tutku cinayetidir. Hiçbir aşık Maşuk'u öldüremez.

bir tutku, bir kişiye bütün varlığıyla bağlanma ve sadece onun varlığıyla beslenme. Bu aşk değil. Aşık olma kapasitesi diye bir şey var, her babayığit ulaşamaz buna. Bu kapasite olgunlukla tanımlanabilir. Hem çoğaltan, hem kendi çoğalan bir ilişkiyi yaşamak müthiş bir ego gücü gerektirir. Sevgi, şefkat, bir sürü şeyi içine alır. Bu tip durumda da simetri gerekir. Şems ve Mevlana ilişkisi gibi. Özdeş olunmasa da, bir kapasite birliği gerekir. Bizim Ahmet'le ilişkimizde de vardır aşk.

Ahmet - Aman abi öyle deme, dedikodu çıkar.

Cengiz - Ya bu adamın her dediğini yazmayın. Bak yine ciddi bir şey anlatıyorum, dediği lafa bak. İster ilahi olsun, ister beşeri, aşk bir bütünleşme isteğidir. Çünkü ben tek başıma maşuktan ayrısam, yarımım. Vuslat tabiri de böyle, bütünleşme içinde benliklerin kaybolması. Okyanusun içinde kaybolana kadar kendini teslim edebilmek. Ben sınırlarımı kaybediyorum, eriyorum kaygısını taşıyorsanız, aşkı yaşayamazsınız. Cinsel ilişkide de böyledir. Doyurucu bir cinsel beraberlikte birinci koşul, kendini bırakabilmektir. Bazen de aşktan korkulur, ben ben olmaktan çıkıyorum, iradem felç oluyor diye. Tabii bütünüyle irade felci patolojik bir durumdur. Bu marazi durumla aşk arasında ince bir çizgi var. Sonuçta aşkı yaşamadan da bir bok olunmaz.

Madem Enteliz Bunalmak Zorundayız

Ahmet - Benim sınıflarımdaki öğrencilerin anti-depresan kul lanma oranı yarı yarıya. Ya merak ettim, neden habire bunalıyor bu herifler diye. Belki de bizim kuşak çok sıkıntılı büyüdüğü için kendi çocuklarını daha nazik yetiştirmeye çalıştı. Çocukları acısız bir hayata sevk etmek istedik ve sonuçta acıdan korkan, paylaşmayı bilmeyen, bencil, ekran başında saatlerce oturan bir kuşak yetişti. Bir de bunalmanın entelektüel bir kılıfı var. Ya biz işte enteliz, demek ki bunalacağız! Sen mutlusun, demek ki salaksın! Bir düşünsen acıdan gebermen lazım! Ben ruh hekimi olsaydım, çok ciddi medikal problemleri olanların dışındakileri döverdim herhalde. Bunalma, hezeyanlar geçirme, bunlar çoğu zaman yaşama beceriksizliğinden kaynaklanıyor. Ama bunu kendimize itiraf etmeye çekiniyoruz. Oysa yaşam bu kadar değil, ben bu kadar değilim, anah tar cümle bu olmalı. H

Kanatlanmış Bir Kuş Var Yüzünde

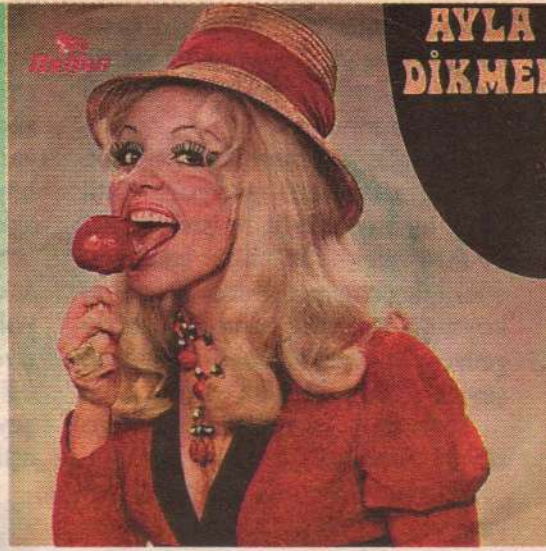
Bir insanla yirmi iki yıl beraber yaşamak cesaret ister.. Hem iyi günde, hem kötü günde, sağlıkta ve ölümdede... Birbirine verilecek bu sözler için elbette nikah gerekmiyor, yani denildiği gibi her nikahta keramet olmayabilir. Keramet biraz da yürekte. Sevmesini becerebilmekte. Öldükten sonra bile...

Sondan başlayalım anlatmaya: Yıl 1990, yer Amerika. Sanırım kış, yeni yılın belki de ilk ayları. Kadın habersiz olacaklardan, her zamanki neşesi ile gülümsüyor. Adam telaşlı, saklamaya çalıştığı bir hüznle, yürek sıkıntısıyla dolaşüyor sokakları. Çok sevdiği aşkının hastalığı, vücuduna yerleşen o kanserli doku sarıyor adamın yüreğini. "Hiç bilinmez nerede nasıl bitecek, durma yolcu yolunda gerek" şarkısına denk bir durum. Elbette Ayla Dikmen bir zamanlar söylediği bu şarkının, kendisinin ölümü hakkında yapılacak bir yorumda kullanılacağını düşünmemiştir. Oysa bütün şarkılar, söylenin kaderidir, çizgisidir bir anlamda. Her şarkı sahibinin sesidir. Gün gelir, söylediği şarkı hayatı olur şarkıcının... Eğer inarak, ruhunu vererek söylenilmişse o şarkılar.

Ayla Dikmen'in söylediği şarkıların çoğu, onunla özdeşleşmiştir. Özellikle şarkıların ritimleri onun

heyecanını, coşkusunu yansıtır. Seni Seni Ben, Hopla Oyna, Ay Ay, Kim Dinler Kim Dinler Sizi gibi şarkılar, içindeki muzipliği, çocuksu yanı, Çoban Pınarı, Nereye, Yolcu yolunda Gerek, Niksar'ın Fidanları gibi şarkılar ise diğer bir yanını, ince bir hüznü yaşatır bize. Türkü formatlı, yer yer oryantal temalarının da işlendiği bu şarkılar, onun kendine has, hafif titrek ve güçlü sesinin, güçlü kişiliğinin yansıması olarak algılanabilir. Güçlü kişilik diyorum, çünkü o her durumda gülerken karışmış yaşamı. Bir şarkısında "hayat buymuş çek yükünü gülerken" demesi boşuna değil. Bu nedenle hüznü hiç yenik düşmemiş; annesinin ölümü dışında... Elbette bunda onu sevenlerin, özellikle de 1968 yılında tanıştığı, 1990 yılına kadar beraberliğini sürdürdüğü biricik aşkı Enis Berki'nin payı büyük. Ancak bu büyük aşk bile engel olamıyor sanatçının ölümüne. Rahim kanseri teşhisini saklıyor Enis Berki. Ayla Dikmen, ölene kadar kanser olduğunu bilmiyor. Sevenleri, gölgelemiyorlar coşkusunu, gittikçe yaklaşan ölümü, basit bir hastalık tanısıyla geçiştiriyorlar.

Ancak ölüm üzerine de birçok şarkı söylüyor Ayla Dikmen. Örne-

Kara Kutu

Ayın En Absürd Şarkısı

ğın Hu Bismillah Diyelim adlı şarkısında, kafaları çekelim, nasıl olsa ölüm var diyor... Başka bir şarkıda da "yalancıymış madem dünya, sen de gönlünce yaşa" diyor. Kendisi de öyle yaşamaya çalışıyor; parıltılı, süslü, bol tüylü giysiler onun coşkusunun, neşesinin başka bir göstergesi. İşini de kimseye bırakmıyor; elbiselerinin modellerini kendi çiziyor, kendi diyor... Yemeğe, içmeye düşün nişanlısı Enis Berki için yemek yapmayı öğreniyor. "Çok iyi aşçıydı," diyor Berki onun için. Herkesin beklediği nikahı neden hep ertelediniz, diye sorduğumda; "İstemedik, aşkımız bozulur diye korktuk," diye cevaplıyor Berki. Sonsuza kadar nişanlı kalmayı bu yüzden seçmişler. Telefonda sesi kesik kesik geliyor, biraz mahcup, konuşmaya çekinir bir hali var, ama sıcak ve içten. "Hiç unutmadım onu," diyor İzmir'den, Ayla Dikmen'in büyüdüğü, ilk gençlik yıllarını geçirdiği şehirden sesleniyor bize.

Sosyal Sigortalar Kurumu müdürü bir babanın, öğretmen bir annenin üç çocuğundan biri Ayla Dikmen. İktisat mezunu olan, aynı zamanda bir süre BMM'de stenograf olarak çalışan sanatçı, Türkiye'deki pop müziğin öncülerinden, bu alandaki ilk kadın ses sanatçılarından biri. Bir dönem halk müziği ile ilgilenmiş, Anadolu pop tarzında şarkılar söylemiş, sonra da yüzünü aranjmanlara çevirmiş Ayla Dikmen. Sahneye ilk kez 1964 yılında Parla Nur adıyla Şerif Yüzbaşıoğlu orkestrasında çıkmış. İlk ödülünü II. Boğaziçi Müzik Festivali'nde "en iyi şantöz" dalında alır, çeşitli müzik festivallerinde başarılar kazanır ve her plağı çok satar. Özellikle yetmişli yıllara sesiyle, yorumuyla damgasını vuran, sarıya boyalı dalgalı saçları, kıpkırmızı dudaklarıyla, Naim Dilmener'in arşivindeki elma şekerli fotoğrafıyla aklında kalan bir görüntü Ayla Dikmen. Ancak, asla sıradan bir görüntü değil... H

Ceza, ikinci solo çalışma. Rapstar'la nihayet rap'te star olmanın zevkini çıkarıyor. O her ne kadar amacım star olmak değil dese de, albüme ismini veren şarkısında "bu rapstarın derbisi... doğuştan bir yıldızdım basamakları tek tek çıktım" sözleri ve şarkının tamamına baktığınızda bize hiç de starlık kavramıyla dalga geçiyormuş gibi gelmedi nedense. Ancak yine de şapka çıkarmak gerek, hem uzun süren mücadelesine, hem de albümün müzikal altyapısının başarısına. Şarkıların hemen hepsi çok iyi. Liriklerden çok, beni etkileyen ritimler. Çok değişik, çok keyifli. Sözler ise oradan oraya uçuşuyor, film karesi gibi, bir ileri bir geri sıçramalar var. Elbette özellikle yapılmış sıçramalar bunlar. Ancak bu kadar genç birisinin bu kadar eski Türkçe kelimeler dağarcına sahip olması şaşırtıcı. Albümün hemen her şarkısında araya serpilmiş Osmanlıca kelimelere rastlıyorsunuz. Geleneğe sahip çıkmak mı, kendini ifade ediş biçimi mi bilemiyoruz. Her şeye karşın olmak istediği o bal tanesi gibi damlıyor ruhumuza Ceza. Özellikle Neyim Var ki ve Sinekler ve Beatler adlı şarkılar dinlediğim en iyi rap parçaları.

Alaturka Çeşmesi

İcraatlarının hepsi suistimal edilip ihtilal başlatırsa / istila talebi olmaz ancak iticat talepleri kabulümüz / içtimaya hazır olunuz istişaredeyim ben iftiraya kapılana istinaden ihtiyarladım ben ve rapim ihtiyacınızın yüzde yüzünü karşılar / rapte cephe kelimesi kesmekte / kusp ketefini engeller bu nispet olacak hepinize / ferinizi kefeninize dikecek eleyecek hepinize gösterecek tersten / rap mesken tutuk sen uyurken / cismen tersten geldik geçtik bu testten ve yelken açtık uçtuk resmen...

Özlü Sözler

Ben her şeye rağmen bir otorite lider olduğumu kabul ediyorum. Yani toplumun bana verdiği bir vasf bu, görüyorum ama, bu vasfı da kötüye kullanmıyorum.

Aysel Gürel

Bizler sanatçıyız ve deliyiz, o yüzden bizi örnek almayın.

Nükhet Duru

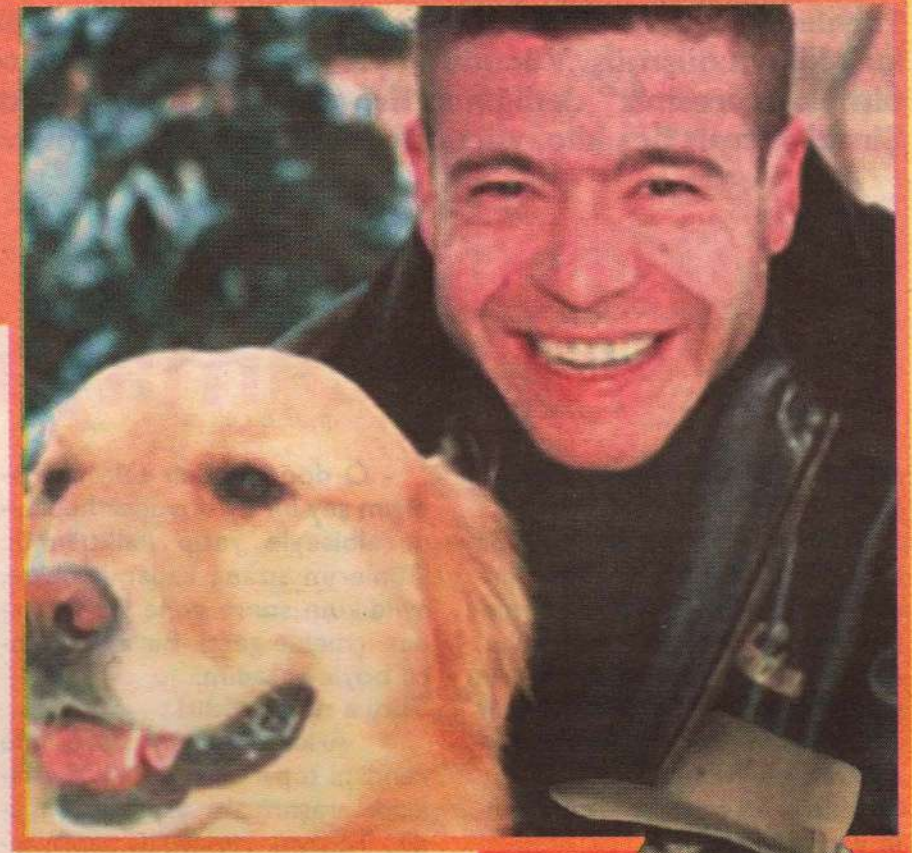
Yarabbim Sen Büyüksün

90'lı pop dalgasının en önemli unsurlarından biri 'Sezen Aksu Okulu' oldu. Çok sayıda yetenekli mezun veren bu okulun en parlak isimlerinin başında da Levent Yüksel gelmekte. Farklı ses rengi, bunun üzerine eklenen sıkı müzisyenliği ve çoğu yaşının aksine; ta içten, ta derinden (bütün ruhunu katarak) şarkı söyleme biçimi, Levent Yüksel'i, diğer genç müzisyenlerden ayıran en önemli özellikler. Zaten bu özellikler nedeniyle ki, (yüzlerce unutulmuş şarkıcı ile dolu) 90'lı yıllar kazasız belasız atlatıldı, 2000'li yıllara yine el üstünde tutularak girildi...

Levent Yüksel'in "Uslanmadım" adlı son albümü tam bir 'olgunluk dönemi' çalışması. Bugüne kadar öğrenilmiş her şeyin, denk gelmiş her önemli noktanın süzülerek layıkıyla yeni şarkılara yansıtıldığı sıra dışı bir iş. Giderek daha az kişiyle – müzisyenle oluşturulmaya başlanmış albümlerin aksine, Yüksel'in bu albümünde, neredeyse 20 albümü çıkaracak kadar insan çalışmış. Üstelik, Iskender Paydaş'tan Alper Erinc'e, Erdem Yörük'ten Selim Çaldıran'a, Ozan Çolakoğlu'na kadar

'süper' isimler bunlar. Tam 15 şarkıdan oluşan albümün repertuarı da çok zengin ve çok renkli. Türk popunun, özellikle son iki yıldır renksizlikten, hep aynılıktan kırıldığı düşünülürse, Levent Yüksel, bu albümüyle birlikte yalnızca 'çok çok iyi bir albüm' yapmakla kalmıyor; popüler müziğimize sıhhatli bir gelecek oluşturmak için uygulanması gereken reçeteyi de veriyor. Pop alanımızın (iyi – kötü, bayağı – kaliteli demeden) her unsurunu harmanlayan, harmanlarken bambaşka bir çağda olduğumuzu unutmayan bir reçete ya da anlayış bu.

Yüksel ve ekibinin "2004'te pop nasıl olmalı?" sorusunun üzerinde çok kafa yorduğu belli. Yorgunluğa, çabalamalara değmiş ama. Mükemmel bir cevap bulunmuş çünkü. Üstelik şans bu ya, epeydir olmadığı kadar formunda bir Sezen Aksu; Emel ve Nilüfer'e yaptıkları şarkılarla pek de dişe dokunur bir sonuç almamış ama nihayet yaratıcılıklarını konuşturabilmiş Fettah Can ve Alper Narman da Levent Yüksel'in hanesine birkaç 'artı' birden koyabilmişler. Albümde, Niran Ünal ve Yıldız Tilbe gibi iki 'ruh bil-

gesi'nin de imzaları var. Özlem Tekin'in yazmakla kalmayıp vokal de yaptığı "Sen Anla", Orhan Gencebay'ın klasiklerinden biri olan "Yarabbim" ve hem buna hem de "Zor Geliyor"a Murat Ucuoğlu'nun başını çektiği Miracleworkz'un yaptığı remix'ler, bu albümün diğer önemli unsurları.

Tamamen sıra dışı bir albüm. Bu ölçüde renkli, bu kadar keyifli bir pop albüme, bugüne kadar hiç rastlanmamış değildi. Levent Yüksel, bu albümle 2010 sonrasını da garantiledi. **H**

Ayın 'Duruş'u

Ayın 'her şey'i olabilecek bir fotoğraf. Ayın 'gitar'ı, 'şapka'sı, 'kostüm'ü ve hatta ağaç kütüğü. 60'lı yıllarda Zeki Müren'den çok çektiği söylenen, bu aralar Huysuz Virjin'in kitabında da (bir şekilde) anılan Adnan Pekak'tan, muhtemelen 'sanat güneşi'ni krizlere sokmuş bir 'poz' işte.

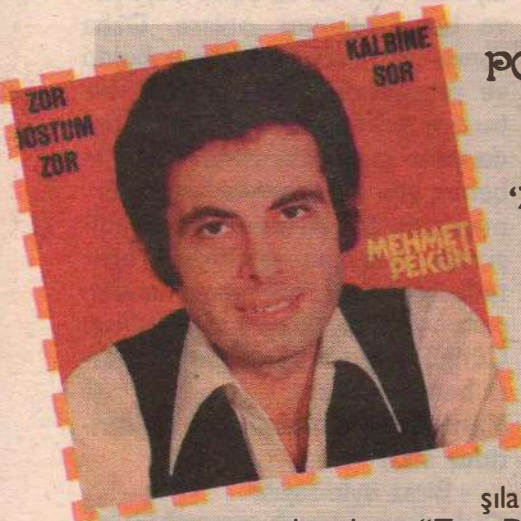
POPÜLER ANSİKLOPEDİ

MEHMET'İN 'M'Sİ (YA DA "ZOR DOSTUM ZOR"UN 'ZDZ'Sİ): MEHMET PEKÜN

1948 İstanbul doğumlu. Lise sıralarında amatör olarak müzikle ilgilendi. Profesyonel müzik yaşamına, çeşitli orkestralarda çalışarak başladı. Yapımcı Nino Varon'nun desteği ile, ilk plağını 70 ortalarında yaptı. Sınırlı bir ilgi ile karşılanan bu plak sonrası, Kent firması

hesabına "Zor Dostum Zor" adlı 45'liği hazırladı.

1978 yılında piyasaya sunulan bu şarkı, çok çabuk bir şekilde dillere dolandı ve zamanla Türk popunun en büyük hit'lerinden biri haline geldi. 90'lı yıllarda Muazzez Ersoy tarafından yeniden yorumlanmış bu şarkı sonrasında ise Mehmet Pekün'den kayda değer bir ses çıkmadı ve yaşıtı birçok başka şarkıcı gibi tamamen kayıplara karıştı.

98 yılında AIDS olduğunu öğrenmiş. İki sene sonra yetmiş kilodan kırk kiloya düşmüş. Vücudunu yaralar kaplamış. Doktorlar, tam "Artık ölmek üzeresiniz" dediğinde Ermenistan'da bir klinikten haberdar olmuş. Şimdi yetmiş beş kilo, vücudundaki yaralar iyileşmiş ve diyor ki...

Ölümüm Asla AIDS'ten Olmayacak

AIDS olduğunuzu ne zaman öğrendiniz?

- 1998 yılında öğrendim. Ama bu mikrobiyolojiyi 1996 yılında ilişkiye girdiğimde hissetmişim. İlişkiye girdiğim şahsın vücudunda yaralar vardı, o yaralardan şüphelendim. 98 yılına kadar AIDS miyim değil miyim diye kıvrılarak geçirdim.

Neden o iki sene boyunca tahlil yaptırmadınız?

- Korktum. Çünkü AIDS konusunda ben de herkes gibi çok bilgili değildim. Karantinaya alınacağımı, tecrit edileceğimi zannediyordum. En sonunda böyle sıkıntı çekeceğime gidip neyim varsa öğreniyim dedim ve özel bir kliniğe gittim. "On beş-yirmi gün sonra gel sonucunu al" dediler. Ben üç ay sonra gidebildim ancak.

AIDS olduğunuzu öğrendiğinizde neler hissettiniz?

- O döneme dair tek hatırladığım şey bir ay boyunca hep aynı elbiseyle yatıp kalktığım. Günlerim sızana kadar içmekle, ayıldıktan sonra gene sızana kadar içmekle geçti. Bir ay boyunca böyle yaşadım.

Sonra neler oldu?

- Arkadaşlarımın sayesinde kendimi toparladım ve AIDS hakkında araştırmalar yapmaya başladık. Tedavisi Türkiye'de yapıyordu ama benim sosyal güvencem olmadığı için ayda 3-5 bin dolar arası bir paraya mal olacaktı. Bu parayı da ödeyecek imkanım yoktu.

Belirtileri neler oldu?

- Aşırı yorgunluk ve ateş hali başladı. Lenf bezlerim şişti, vücudumda yaralar çıkmaya başladı ve bir türlü iyileşmiyordu. Bunların yanı sıra unutkanlık, iştahsızlık ve hızlı kilo kaybı başladı. 2000 senesinde yetmiş kilodan kırk kiloya kadar düştüm. Arkadaşlarım bu kadar kötüleştiğimi görünce beni bir devlet hastanesine götürdüler. Orada arkadaşlarıma "Uğraşmayın bu saatten sonra, ne siz zaman kaybedin ne de biz. Artık ölmek üzere" dediler. Düşünebiliyor musunuz. Bunlar Hipokrat Yemini etmiş doktorlardı. O zamandan beri bu

devlet hastanesinden nefret ederim.

İntihar etmeye o zaman mı karar verdiniz?

- Evet. Çünkü durumum çok vahimdi, acı içerisindeydim, yemek yiyemiyordum, kırk kiloydum. Evden dışarı çıkamıyordum, her tarafımda yaralar vardı. Artık yaşamamın bir esprisi olmadığını düşündüm ve intihara teşebbüs ettim. Ama arkadaşlarım o dönem nasıl bir psikolojide olduğumu bildikleri için hayatımı kurtardılar.

Türkiye'de ne kadar AIDS'li hasta olduğunu biliyor musunuz?

- Bildiğime göre resmi sayı 1500 -2000 civarında. Ama ben buna inanmıyorum. AIDS'li transeksüel bir arkadaşım var, her gün on kişi ile birlikte oluyor. Bu yılda 3650 kişiye tekabül eder. Bunların eşlerini ve doğacak çocuklarını düşünün. Bir de bunlar transeksüellerle oluyorsa normal kadınlarla da oluyordur. Bunu bir zincir olarak düşünürseniz kimse beklemeyişi bir sayı çıkar. Bu ülkede en az bir milyon AIDS'linin olduğunu düşünüyorum.

AIDS nasıl bulaşır?

- AIDS sadece kan nakli ve cinsel ilişkiyle bulaşır. Kan nakliyle bulaşma oranı %100'ken, cinsel ilişkide bu oran %30 civarındadır. Öpüştüğünüzde, aynı eşyaları kullandığınızda bulaşmaz. Sizin yaranıza ben kendi kanımı damlatsam bile bulaşma ihtimali çok düşük.

isimsizler
resimsizler
SİNAN SÜLÜN
sinansln@yahoo.com

İ.O. İSTANBUL TIP FAKÜLTESİ
MİKROBİYOLOJİ VE KLİNİK MİKROBİYOLOJİ ANABİLİM DALI

Doğru No: 2001221406

Adı Soyadı: Cinsiyeti: Erkek
Doğum Tarihi: 17.10.2001 12:41
Doğum Yeri: Durum: Doktor: MİKROBİYOLOJİ VİROLOJİ LA

Örnek No: 1174366
Örnek Türü: SERUM

HIV Testi: HIV-RNA Viral yük Sonuç: 398000 HIV-1 RNA kopyası/ml Birim: Referans Aralığı: Açıklamalar: Örnek Türü: TAM KAN

Immunoloji Testi: LENFOSİT YÜZEY MARK Sonuç: 26 % Birim: Referans Aralığı: Açıklamalar: Örnek Türü: TAM KAN

CD4-FITC: 56 % Birim: Referans Aralığı: Açıklamalar: Örnek Türü: TAM KAN

CD8-FITC: 100 % Birim: Referans Aralığı: Açıklamalar: Örnek Türü: TAM KAN

CD45: 100 % Birim: Referans Aralığı: Açıklamalar: Örnek Türü: TAM KAN

İ.O. İSTANBUL TIP FAKÜLTESİ
MİKROBİYOLOJİ VE KLİNİK MİKROBİYOLOJİ ANABİLİM DALI

Doğru No: 2001221406

Adı Soyadı: Cinsiyeti: Erkek
Doğum Tarihi: 20.12.2001 13:36
Doğum Yeri: Durum: Doktor: MİKROBİYOLOJİ VİROLOJİ LA

Örnek No: 1571268
Örnek Türü: Se

HIV Testi: HIV-RNA Viral yük Sonuç: 101894 HIV-1 RNA kopyası/ml Birim: Referans Aralığı: Açıklamalar: Örnek Türü: Se

Tedavi süresince İstanbul Tıp Fakültesi'nden iki ay arayla alınan HIV raporları.

Çünkü virüsün havayla temas ettikten sonra sağ kalabilmesi çok düşük bir orandır.

Ermenistan'daki kliniğe gitmeniz nasıl oldu?

- Bir arkadaşımın kız arkadaşı bir barda barmaidlik yapıyordu. Bir gün bardayken iki Ermeni'nin konuşmasına kulak misafiri oluyor. Kendi aralarında 'Türkiye'den bir AIDS'li hasta olsa da bu ilaç onun üzerinde denense' diyorlar. Bu kız da bunu duyuyor ve beni anlatıyor onlara. Daha sonra adamlar geldi, beni buldu ve tanıştık. Bunların burada bir turizm şirketi varmış ve bu işten de para kazanmak istedikleri için benim gibi birini arıyorlarmış. Ermenistan'da Armenicum Kliniği'nde tedavinin yapıldığını, eğer tedaviyi kabul edersem benden para almayacaklarını söylediler. Çünkü Türkiye'den giden ilk hasta ben olacaktım.

Yani denek olarak mı kullandılar sizi?

- Biraz öyle sayılır. **Giderken umutlu muydunuz?** - Hayır, çünkü herkes gibi ben de dünya üzerinde AIDS'in çaresi yok diye biliyordum. Bunu da kendime kabul ettirmiştim. Arkadaşlarımın ısrarıyla gitmeye karar verdim. Nasıl olsa ölmek üzereydim ve kaybedecek hiçbir şeyim yoktu.

Tedavinin ortalarında mahalledeki gençler onlarla ilişkiye girmeyi reddettiği için tecavüz edip öldüresiye dövdüler. 4-5 yerimden bıçakladılar ve en sonunda da sağ elimin başparmağını kopartıp sol elime tutuşturdular. Ama şunu bilmiyorum hiçbir; bana tecavüz ettiklerinde hepsi AIDS'li oldu.

Armenicum Kliniği nerede?

- Erivan'da. Dört katlı bir yer. İnanılmaz bir güvenlik sistemi var. Yirmi dört saat boyunca askerler tarafından korunuyor. Gecenin bir yarısında vardım. O gün onlarca test ve tahlille geçti. Ertesi gün bir şey yemememi, serum vereceklerini söylediler.

Nasıl bir serumdu?

- Laciverdi bir rengi var. Serum almaya başladıktan sonra damarlarınızın zorlandığını hissediyorsunuz. Kırk beş dakika sürüyor bitmesi. Serum taktıkları kolunuz çok fazla ağrıyor. Zaten serum verdikten sonra sürekli ağrınız olup olmadığını

soruyorlar. Ağrı başlar başlamaz bir jel sürüyorlar. Kol uyuşuyor ve artık kolunuzu hissetmemeye başlıyorsunuz. Gün aşırı olmak suretiyle üç sefer bu serumu veriyorlar. On beş gün orada kalıyorsunuz. Sonra bir ay ara veriyor, bir üç serum daha alıyorsunuz. Sonra üç ay bir ara, sonra bir üç serum daha. En sonunda altı ay ara veriyorsunuz son kez üç serum daha alıyorsunuz ve tedavi bitiyor.

Serumun ne olduğuna dair bir bilginiz var mı?

- Hayır, sır gibi tutuyorlar. Serum kolunuzdan çıkarır çıkarmaz torbasının içine kimyasal bir sıvı koyuyorlar, sonra hortumu ve torbayı kesiyorlar. Sanırım hastanenin içindeki özel çöplere atıyorlar ve orada imha oluyor.

Tedavi süresince neler yaşadınız?

- Hastalığımın dolayısıyla zor bir dönem geçirmedim. Ama eşcinsel olduğum için başıma çok kötü şeyler geldi o dönem. Tedavinin ortalarında mahalledeki gençler onlarla ilişkiye girmeyi reddettiğim için tecavüz edip öldüresiye dövdüler. 4-5 yerimden bıçakladılar ve en sonunda da sağ elimin başparmağını kopartıp sol elime tutuşturdular. Neden yaptılar bunu; çünkü ben mahallenin 'pisliğiydim', onların 'namusunu' kirletiyordum. Ama şunu bilmiyorum hiçbirisi; bana tecavüz ettiklerinde hepsi AIDS'li oldu. Ve şimdi bunu bilmeden yaşıyorlar. Hepsini cezasını buldu yani.

Tedavi işe yaradı mı peki?

- Evet. Oraya gittiğimde kanımdaki virüs sayısı 500 bine yakındı. Tedavinin süresiyle birlikte düşmeye başladı. Ve şimdi 50 binin altında.

Ölüm riski var mı artık?

- Baksana bana, ölecek gibi duruyor muyum! 75 kiloyum ve turp gibiyim. Bu ilacın en önemli özelliği kanınızdaki virüs sayısını hayatınızı tehlikeye sokacak sayının çok çok altına indirmesi ve orada tutması. Bu benim için 50 bin olur, başkası için 100 bin olur. Her insanın direnci farklıdır çünkü. Ben oradayken kanında 2.5 milyon virüs olan birisi gelmişti. Düşün yani, ben 500 binde kötüleşirken o 2.5 milyonda kötüleşmeye başlamış. Ve şuna eminim ki, ölümüm asla bu hastalıktan olmayacak.

Bu klinikten insanlar haberdar mı?

- Amerikan ilaç sanayi bu işe inanılmaz para yatırdı. AIDS ilaçlarının yıllık hacmi 10 milyar doları buluyor. Ermenistan dışında

Tedavi olan ilk hasta bugün evli ve karısı hamile.

Majak Y. O. Çakır
(Armenicum Kliniği'nin Türkiye Temsilcisi)

• Şimdiye kadar birçok hasta hakkımızda bilgi aldı ama sadece yedi kişi Ermenistan'a geldi tedavi için. Gelmemelerinin en önemli nedeni hastalığın tedavisinin mümkün olmadığına inanmaları. Bir de doktorlarının hastaya bu konuda destek vermemesi etkili oluyor.

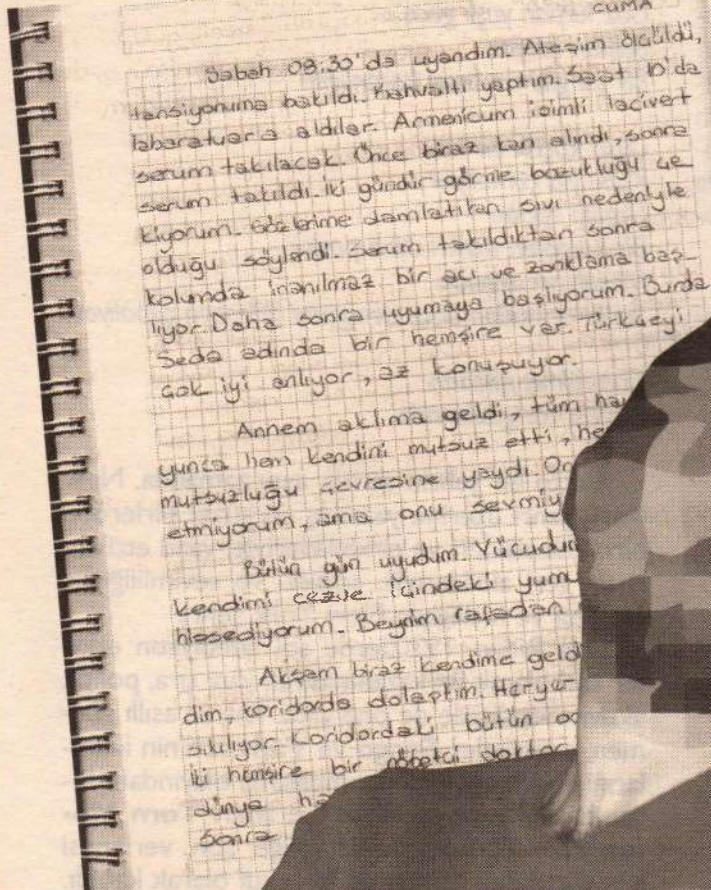
• Ermenistan ilk olarak on sene önce bu hastalığın tedavisinin çalışmasına başladı. İlk tedaviye de 98 senesinde başladılar. 98 yılında tedavi olan ilk hasta bugün evli ve karısı hamile.

• İlaç buraya getirip insanları burada tedavi etmek için Sağlık Bakanlığı'na müracatta bulunduk. Bakanlığın yanıtını bekliyoruz. Eğer burada tedavi yapabilirsek daha çok insan sağlığına kavuşacak.

• Bulunan ilacın formülünü almak isteyen birçok şirket var. İnanılmaz paralar teklif ediyorlar. Mesela Türkiye Cumhuriyetleri'nden birinin cumhurbaşkanı, kliniği ziyaret ediyor ve ülkesinde tam teşekküllü bir hastane kurmayı teklif ediyor.

tedavi olmaya kalksanız her ay 3-5 bin dolar arasında para ödemek zorundasınız. Oysa Ermenistan'da bu tedavi 20 bin dolar civarında. Ermeniler Dünya Sağlık Örgütü'nde birçok toplantıya katılıyor ve bu konuda birçok seminer veriyorlar. Ama Ermenilerin söylediklerini büyük ilaç şirketleri ya durdurmak zorunda ya da yalanlamak zorunda kalıyorlar. Kim ister ki her ay binlerce dolar veren abonelerini kaybetmeyi. Mesela tedavi süresince burada da devlet hastanesine gidip tahliller yaptırıyordum. Virüs sayımın düştüğünü gördüler ve beni yalanladılar. O zaman 2001 yılıydı ve bana dediler ki; "Bu hastalık yeniden nüksedecek, virüs miktarı yükselecek ve en fazla 2002'ye kadar yaşarsın." Sene 2004, virüs miktarım 50 binin altında ve hala yaşıyorum. **Bugün kendinizi nasıl hissediyorsunuz?**

- Beni görünce yolunu değiştiren insanlar elbette oluyor ama benimle birlikte oturan, benimle tokalaşan, öpüşen ve zaman geçiren insanlar oldukça mutlu kalacağım. H

Tedavi sırasında tuttuğu günlükten...

AIDS'li transseksüel bir arkadaşım var, her gün on kişiyle birlikte oluyor. Bu, yılda 3650 kişiye tekabül eder. Bunların eşlerini ve doğacak çocuklarını düşünün.

Bir de bunlar transseksüellerle oluyorsa normal kadınlarla da oluyordur. Bunu bir zincir olarak düşünürseniz kimsenin beklemediği bir sayı çıkar.

Lola Ridge, 1920'lerde sol edebiyatın etkili bir sesi olarak ün kazanmasının yanı sıra, politik aktivist kimliğiyle de öne çıktı. İtalyan asıllı göçmen, anarşistler Sacco ve Vanzetti'nin idamlarını engellemek, bir bombalama olayından dolayı haksız yere suçlanan işçi lideri Tom Mooney'nin uğradığı adaletsizliğe son verilmesi için yürütülen kampanyalara aktif olarak katıldı.

Bahara Dair Hiçbir Şey Sorma

HALİL TURHANLI

Dünyevi olanla kaynaşmaktan ve cennetten kovulmaktan korkmayan asi bir melek. **Shelley**'in soyundan gelen, **Sparta-küs**'ün başkaldırısını yücelten, **Haymarket** şehitleri için ağıt yakan, sınıf bilinci ve tarih duygusuyla yazan bir şair. Ezilenlerin, yoksulların, mülksüzlerin, emeğiyle yaşayanların, hayatın her alanında haksızlığa uğrayanların lirik sesi.

Lola Ridge (asıl adıyla Rose Emily Ridge). 1873 yılında Dublin'de yoksul bir ailenin kızı olarak dünyaya geldi. Babasını küçük yaşta yitirdi. Annesiyle birlikte göç ettikleri Yeni Zelanda ve Avusturalya'da da güçlük ve yoksulluk içinde yaşamak zorunda kaldılar.

Annesinin ikinci evliliğini yaptığı İskoçyalı madenci çok çok içki içiyor, sarhoş olduğunda saldırganlaşıyor, eline geçen her şeyi kırıp döküyordu. Evlerinde hiç eşya kalmamıştı. Uzun yıllar, "üç odalı, mobilyasız bir kulübede" yaşıdılar.

Lola Ridge kendi de Yeni Zelanda'da yaşadığı yıllarda yirmi iki yaşında, maden ocağında çalışan bir gençle evlendi. Birkaç yıl süren evliliğinin ardından kocasından ayrılarak, 1941 yılında ölümüne değin yaşayacağı New York'a gelip, aşağı Manhattan'da bir çatı katına yerleşti. Burası onun, ne Dublin'de doğduğu evden, ne de Yeni Zelanda'da annesi ve üvey babasıyla yaşadığı mobilyasız kulübeden daha konforlu. Geçimini sağlamak için çizerlik yaptı, fabrikalarda işçi olarak çalıştı. Anarşistlerce kurulan **Fer-rer Birliği**'nin toplantılarına katıldı.

Lola Ridge bir şair olarak adını 1918 yılında, **Getto** başlıklı uzun bir şiirinin **New Republic** dergisinde yayımlanmasından sonra duyurdu.

Lola Ridge aynı yıl yayımlanan ilk kitabında da yer alan ve kitaba adını veren **Getto**'da, (NYC) **Hester Sokağı**'ndaki yoksul yahudi komünitesine yaklaşır, o insanlara duygudaş olur, portrelerini çizer, yaşam mücadelelerinden kesitler anlatır. Etnik önyargı ve aşağılamalara karşı çıkar.

Lola Ridge'in derin duygu bağları kurduğu insanlar **Hester Sokağı**'nın yoksul yahudilerinden ibaret değildir. O, kapitalizmin bütün kurbanlarına, Amerika'daki yabancı düşmanlığının hedefi olan bütün göçmenlere uzanır. **Hester Sokağı**'ndan yola çıkarak yoksulların yaşadığı bütün sokakları dolaşır.

Göçmen komünitelerindeki bölünmeye, kadının bu komünitelerin gelenekleri altında bas-kılanmasına, toplumsal olarak kurulmuş cinsiyete ve bu temelde dağıtılan rollere karşı çıkar. Fakat, onun şiirinde özgür düşünceli, başkaldıran yahudi kadınları vardır. Örneğin, bütün gün kulağında motor uğultusuyla tozlu ve pis kokulu bir ortamda çalışan, çalışma saatleri dışında kendini eğiten, politik toplantılarda yaptığı konuşmalarla kalabalığı heyecanlandıran **Sadie**.

Geceleri okuyor

İçinde en aykırı düşünceleri barındıran kitapları

Yeni dökülmüş, kolay dövülür

Düşünceleri

Kaynaşarak beyaz ısıya sığıyor

Ahır yemliğinden bozma bir toplantı salonuna

Ya da Meydan'da bir protesto gösterisine serpeliyor kızgınlığını

Alevden gözleriyle aydınlatıyor kalabalığı

Ya da çılgınca dans ediyor bir şenlikte

Her gün doğumunda teni biraz daha soluklaşıyor

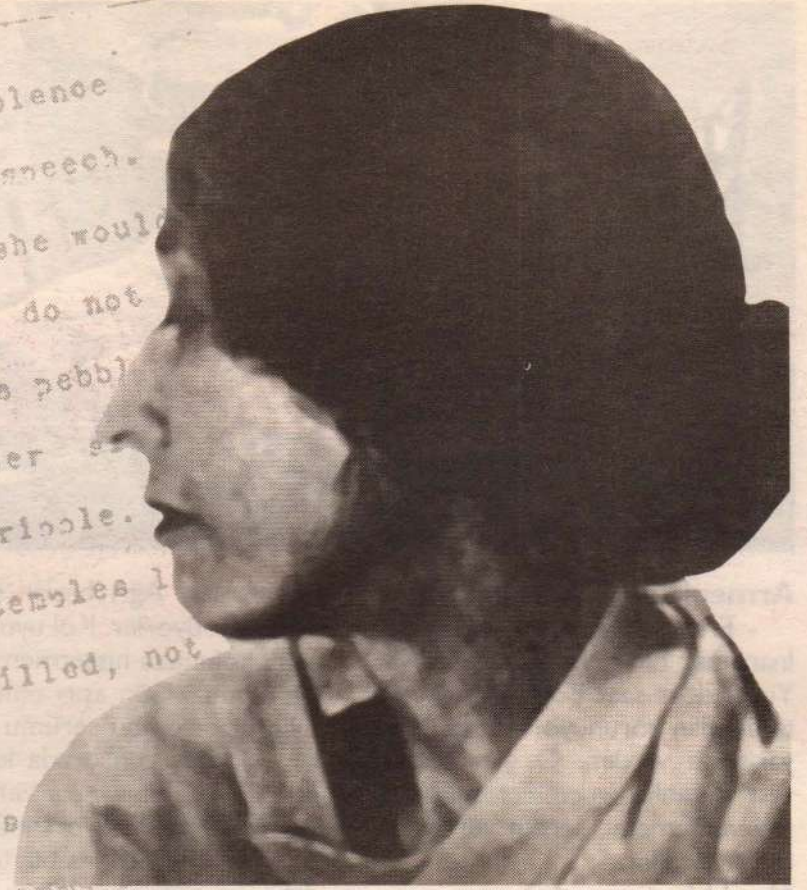
Hazırlanıyor, kilitleniyor uzun bir güne

Tetikte, ama yorgun

Gece boyunca ışığı aramış bir kuş gibi

Hester Sokağı'nın sakinleri terk ettikleri topraklarda uğradıkları zulüm ve kıyımları unutmuşlardır. **Hester Sokağı**'nın çocukları geçit törenlerini pogrom sanıyor, ürüyor, kaçıp saklanıyorlar. Örgütlü katliamların ürkütücü anıları belleklerinden silinmemiş.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

*Gülbüz getto çocukları
Geçit töreninde yürüyorlar*

*Oyuncak bayraklarını dalgalandırıyor
cam boncuklarıyla gösteriş yapıyorlar.
Bünyeleri sağlam, korkusuzlar...*

*Küçük ateş çubukları sallıyorlar
Gecede
Göz kırpan yaşlı gece
Baştan çıkıyor
Bir şal gibi sarınmış karanlığını*

*Oysa küçük bir kız
Korkuyla çömeliyor
Örgülü saçları
Bir karganın tüyleri denli parlak
Meşalenin ışığında
Sanki uçmadan önce dengesini bulmaya çabılıyor*

*Karartılmış ışıkların
Pantısı var gözlerinde.*

Getto bir şehrin şiiridir aynı zamanda. New York şehri üzerine yazılmış en güzel şiirlerden biri. Güzellikleri ve çirkinlikleriyle, vaad ettikleri ve geri aldıklarıyla, sefaleti ve sevimliliğiyle, cazibesi ve iticiliğiyle New York şehri.

Lola Ridge, 1920'lerde sol edebiyatın etkili bir sesi olarak ün kazanmasının yanı sıra, politik aktivist kimliğiyle de öne çıktı. İtalyan asıllı göçmen, anarşistler **Sacco** ve **Vanzetti**'nin idamlarını engellemek, bir bombalama olayından dolayı haksız yere suçlanan işçi lideri **Tom Mooney**'nin uğradığı adaletsizliğe son verilmesi için yürütülen kampanyalara aktif olarak katıldı.

Yazının başında Lola Ridge'in hayatın her alanında haksızlığa uğrayanların lirik sesi olduğunu yazmışım. Savaşların, kanlı kıyımların, yoksulluğun, açlığın, sömürü ve tahakkümün hüküm sürdüğü günümüz dünyasında bu ses mutlaka yankılanmalı. H

Bahar

Bowery'de bahar rüzgarı
Gece sığınaklarının tüylerini üflüyor
Kirlenmiş giysilerden
küçük buğu şarmaları fışkırtan olukları çalkalıyor
Uçarı kaynaklar gibi

Çıplak ayaklı çocuklar su birikintilerine basıyorlar, birbirlerine
sığratarak
İçlerinden biri, kora çocuğu yüzlüsü
Geçerken takılıyor bana...

Sözcük çamurlu bir damla sanki

Yuvarlanıyor, ezilmiş dudaklardan
çıkamışçasına
Nemli bir kırmızılıkta
Tatlı bir toylukta

İnsanlar yukarı bakarak havayı kokluyor

Bir kızdaki uyuz böceğini bile
Kız hiç oyun oynamıyor
Annesi gülümsüyor ona
Boş arsaları çağırıştıran gözlerle

Kirli sokakların manzaralarını çerçeveleyiyor

Ve o hiç bitmeyen çamaşır günleri...
İşte yine güneşte, yine iplerde
Kurutan bir esinti.

Yaşlı çokolata kadın
Körpe rüzgarda titriyor
Gözlerine anılar yığılmış
Tavan arasındaki eski bir oda
Ya da içinde birilerinin öldüğü tozlu, havasız odalar gibi
Bahara dair hiçbir şey sorma

Fakat soluk pembe bir düş
Ürpertiyor genç kızın bedenini

Korlaşmış bir haleyle örtüyor

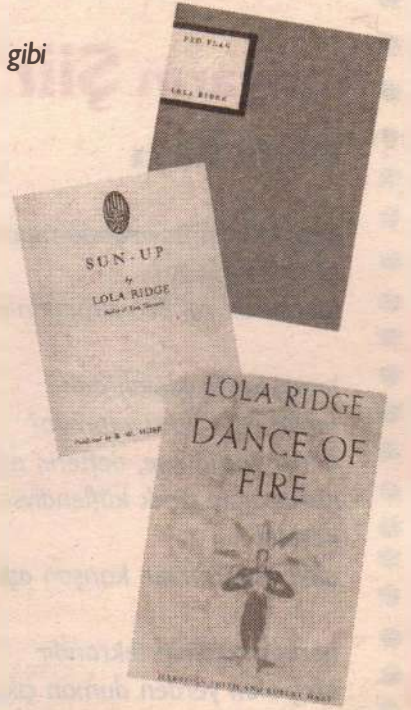
Keyifle aynaya bakıyor
Başında pek süslü bir şapka
Şapkasında Tanrı'nın aklına gelmemiş bir çiçek...

Düş sınırsız
Bir askerin belinde dolaşiyor

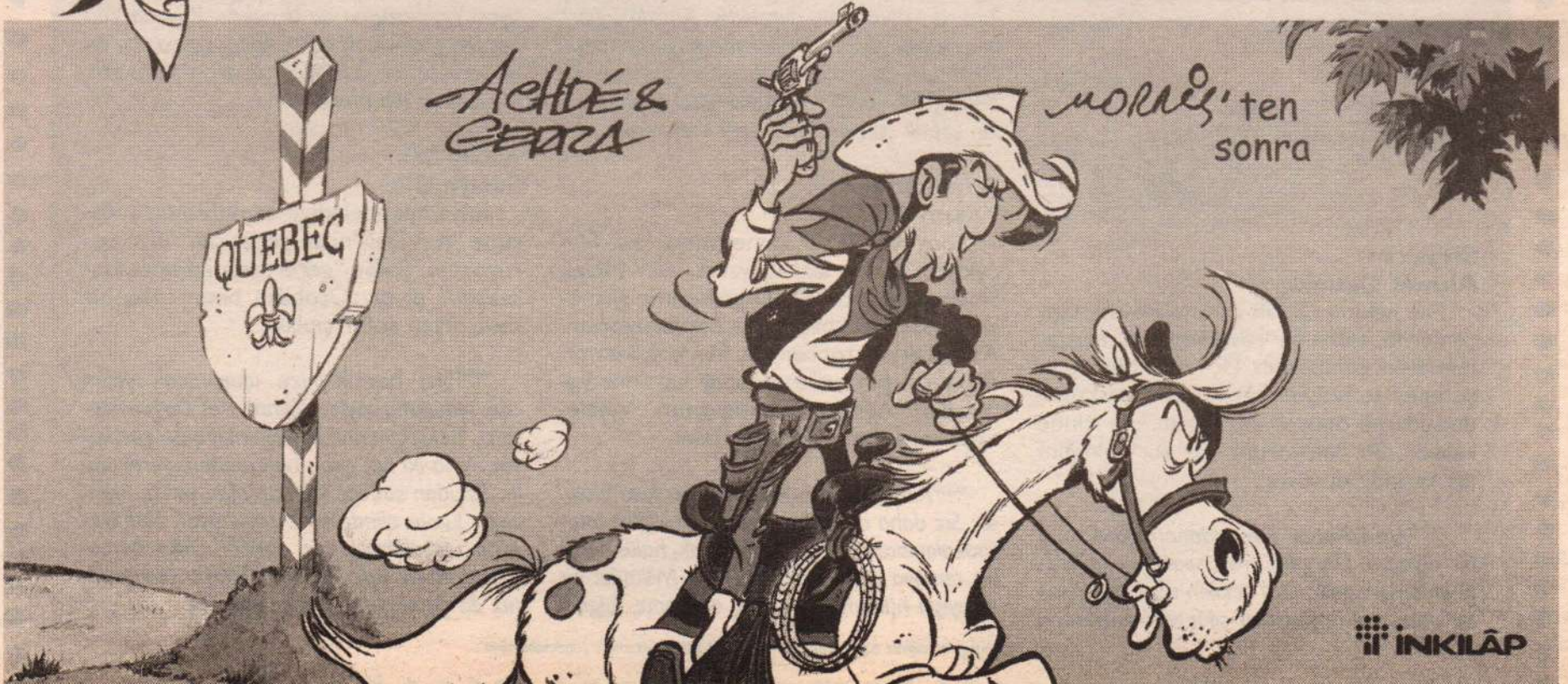
titriyor orada bir an
Isınarak kızılışıyor
Bir boğa güreşçisinin atkısı gibi...

Zarif örümcek ağı kopuyor bu temasla
ve kıza geri geliyor paramparça bir gülün kenarlarında

Lola Ridge'den Çeviren: H.T.

TASRA GÜZELİ

İNKILÂP

İç Dikiş

ALTAY ÖKTEM
altayoktem@yahoo.com

İhtiyarın Şiir Defteri

Derin Rüya

hangi kadın bavlunda mumyayla
çıkart yolculuğa?
üstelik bir ruj bile almadan yanına...

hangi kadın kırılan dalı
tercih eder kuru yaprağa?
anılar çürüdüysen, defterin arasında
kuruttuğun çiçek küflendiysen o defteri
karala!
aldırma aramıza karışan aşka

herkes kalbinin tekrarıdır
ateş olan yerden duman çıkmaz bir daha

hangi kadın kucağında mumyayla
girer yatağa?
uzak, yorucu, dönüşü olmayan
ölüşü olmayan, ayakta duruşu, su içişi olmayan
bir yatağa hangi kadın kucağında mumyayla?

bir rüyayı yazmak da görmek de sancılıdır
güpegündüz yaşamaktansa
sarıl bana!

Kentin Aşk Gerillası

bir gelincik tarlasıyla bir molotof
kokteyli karıştırırsak aynı cezvede
fincana dökülen ben oluyorum
öfke'ye yaslanarak dik
durabiliyor hayatın ortasında kalbim
parmaklarımın arasından
dökülen uçurtma
gölgeleri, mor bir düğme
gibiymim yalnızlığa ilikli

bu gece kadehlere bölüştürdüğüm
Güzel şarabın Marmara'lı Nilgün'ü
Ömer Hayyam ve ben şarâbi
rubailer okuyoruz hüznün yüzüne karşı
Aşk yakamızdan düşsün için...

Serkan Engin

Nekrofil

yerçekimini bulman
-biz ölümler için-
pek de hayırlı olmadı
newton'cuğum
başımızı kaldıramıyoruz
inanır mısın

Mehmet Apaydın

Hassiktir

şimdi merhaba deme
ya da nasılsın gibi bi şeyler
şimdi kontörün bitti kalabalıktın vs.
şimdi sen azalıyor ellerim
şimdi işçiler içlendimler
mızıkadan vapur sesleri çıkaran
mızımız mı mızımız mızıkçı dizleri
mor dizeleri eksik
ben işte ben aslı ben
bulaşık yıkarken çok sevdim seni

bu yüzden polis oldum repliği kadar iğrenç
tamamlanmayan aşklar kadar güzel
belki tam gözlerimin içine bakarken
şimdi tam iç sen mi
rusya azalıyor evlilik cüzdanlarından
biliyorum
gidiyorum bu iyi bi kitap ismi

inançsızlığım şimdi ve tam şimdi
sanımlı her cümleye allah bilir diye eklerken
terimden az geliyorken uzun lafın kisası kalsın
mecaz değil bu allah biliyor derken Neyse
taca sözcük atmak iş değil
centilmenleri kıskırtıyorum sadece

ya bilmiyorum en sadece Bilmenin
daniskası bu
yazıyorum ve okuyorsunuz gibi kolay
neden sıfırlar silinecek
durmadan ayna der şairler neden
ulaşılmaz aranan kişiye pazar günleri
gibi tekrarlarım var yaşamak gibi nedense

Aslı Serin

bazda Avrupai olan, pratikte yerel fenomenle-
rin etkisinden kurtulamayan girift bir yapı ta-
şıyor. Yapıbozumu da denebilir. Rüyada Ver-
haugen görmek, üç vakte kadar size de bir ta-
rih verileceğine delalet. Artık neyin tarihi olur,
bilemem. Allah muhafaza...

Elazığ'dan
Saciye Çile

Rüyamda, belediye otobüsünün şofö-
rüne "Kaf Dağı'ndan geçer mi," diye so-
ruyorum. Şoför "geçer ama iki bilet ata-
caksın," diyor. Otobüse biniyorum, bir
bakıyorum şoför çıplak.

***Sizi hayallerinize ulaştıracak yolun
açık olduğunu söyleyebilirim. Kaf Dağı meta-
foru, beklentilerinizin yoğunluğunu gösteri-
yor. Ama iki kat çaba harcamanız gerekebi-
lir. Eskiden sadece kral çıplaktı, şimdi direk-
siyon kimin elindeyse o soyunuyor. Kaf Da-
ğı'na ulaşabilmek için sadece çaba harca-
manız değil, bazı fedakarlıklarda bulunma-
nız da gerekebilir. Değer ama. H

HAYİRDİR İNŞALLAH

Sivas'tan
Ahmet Çetinkaya

Diş hekimi olarak çalışmaktayım. Ge-
çenlerde, tuhaf bir rüya gördüm. Hasta-
mın dişini çekiyorum. Üç köklü bir azı di-
şi, epey terletiyor beni. Sonra hastamın
dudaklarını öpüyorum. Ağzım kan içinde
kalıyor. Bir bakıyorum, zar zor çektiğim
diş yerinde duruyor...

***Altbenlikten kaynaklanan gore tarzı
bir rüya bu. Diş çekirmek sıkıntının atılaca-
ğı anlamına gelir. Dişi çekilen siz olmadığınızı
göre, bir başkasının sıkıntısını atmasına

vesile olacağınız sonucunu çıkarabiliriz bura-
dan. Ama çekilen diş yerinde duruyorsa, sı-
kıntı da atılmamış demektir. Karşılaştığınız
her olayda absürd bir ikileme düşünüyorsunuz.
Hastanızı öpmeniz ise duygusal yoğunluğun
dışavurumu değil, düpedüz içsel tepkilerini-
zin septik yansımasıyla ilgili. Yuh yani.

Cihangir'den
Kazım Erkanat

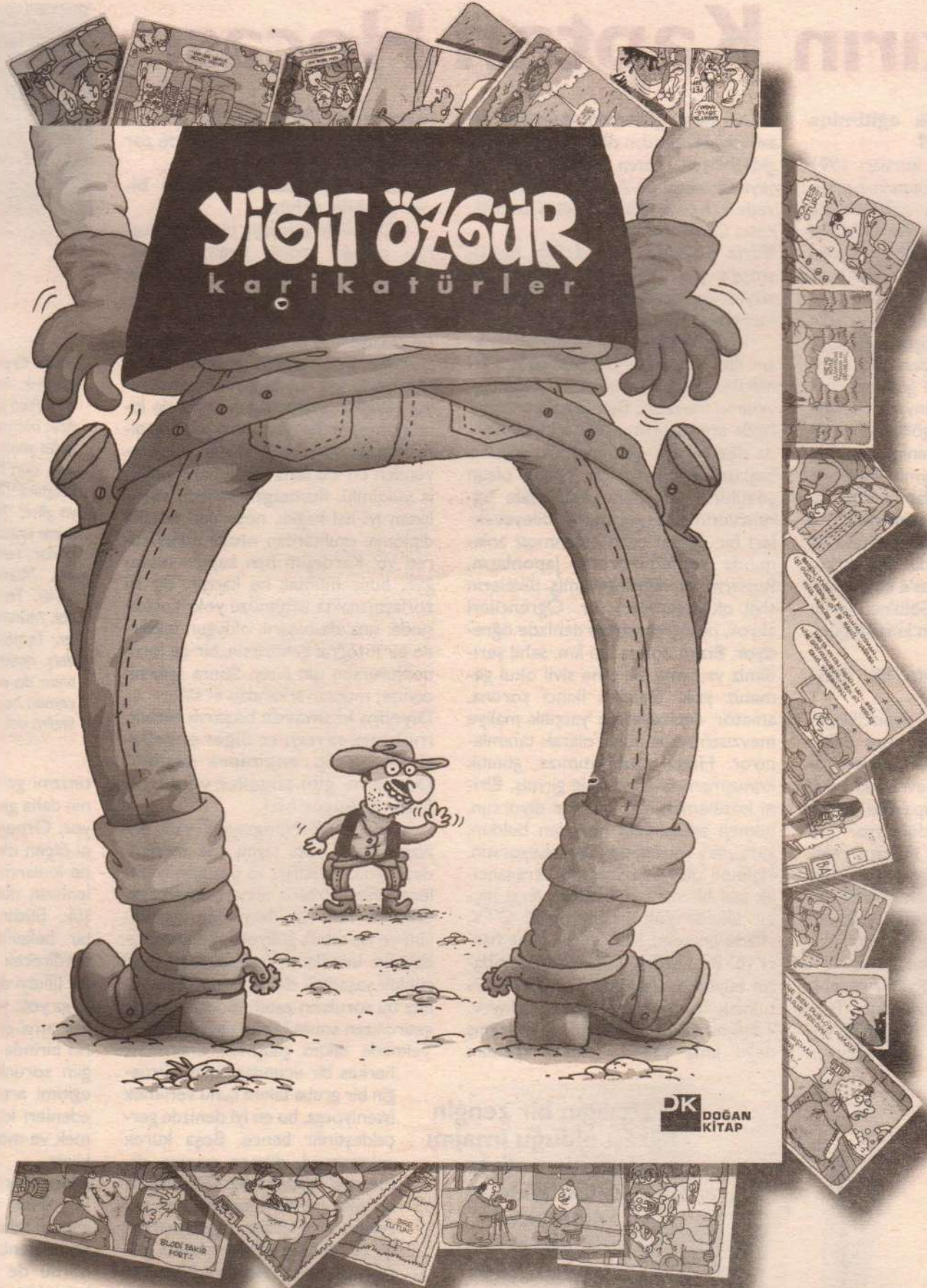
Sony marka el kamerasıyla kısa film
çekiyorum. Ne alakası varsa, Yeni Melek
Sineması'na gidip filmin gösterime girme-
si için kapıdaki başçavuşa başvuruyorum.
Askeri erkan toplanıyor, film çok kısa ol-
duğu için gösterilemeyeceği kararına va-
rıyorlar. Ağlamaya başlıyorum. Verhe-
ugen sarılıp teselli ediyor beni.

***Kısa filmin en makbulü, en kısa olanı-
dır. Siz daha da kisasını çektiğinize göre mar-
jinal alanlarda dolaşan egosantrik, halüsinogen
bir temaya angaje olmuştunuz. Militarist bir
anlayışın hüküm sürdüğü iç dünyanız, kılıgısal

Yorumlanmasını istediğiniz rüyalarınızı hayirdirinsallah@hotmail.com'a gönderebilirsiniz...

“Yiğit Özgür, bu karikatür kitabıyla
kariyerinin doruğuna ulaşmış gibi görünüyor...”

Annesi

Pilot Bölgeler

EMRAH SERBES

emrahserbes@yahoo.com

Denize kıyısı yok ama Türkiye'de en fazla kaptan Ankara'da yetişiyor. Kurucusu olduğu ODTÜ Denizcilik Kursları'nda, 13 yıldır dört binin üzerinde amatör denizci yetiştiren, bozkırın kaptan hocası Prof. Dr. Esen Özhan, denizcilik hususundaki bazı gerçekleri öncesiyle sonrasıyla Hayvan'a anlattı.

Bozkırın Kaptan Hocası

Ankara'da denizcilik eğitimine ne zaman başladınız?

- ODTÜ denizcilik kursları 1991 yılında ehliyet kütükleri açtırma girişimimizle başladı. En zor safhası oydu diyebilirim, çünkü Ulaştırma Bakanlığı deniz olmayan yerde ehliyet kütüğü mü olurmuş diyerek karşı çıktı bize. Ben de onlara dedim ki Avusturya ve İsviçre gibi, ülkelerin denize kıyısı yok, onlar hiç mi denizci yetiştirmediler. Onların gölleri var, orada denizcilik eğitimi yapıyorlar. Bizim de gölümüz var, neyimiz eksik. Zaten dünyada denizcilik eğitimi esas olarak göllerde verilir çünkü böylesi daha güvenlidir. İşte bu zorlu süreçten sonra Eymir Gölü'nde eğitime başladık. Hocalar bulduk, diğer altyapı çalışmalarını tamamladık ve geçen 13 yılda dört binin üzerinde amatör denizci yetiştirdik. Bu bir rekor ama henüz Guinness'e başvurmadık. Bu arada Eymir Gölü'ne Türkiye'nin ilk göl marinasının kurulduğunu da ekleyelim.

Kursu açarken böyle bir ilgiyi bekliyor muydunuz?

- Ben Karadenizliyim, denizcilik genetiğimde var. Böyle bir ilgiyi bekliyordum. Hatta bunu bile yetersiz görüyordum şimdi. Bizim çevredeki baraj göllerimiz neden Avrupa'daki göller gibi renkli yelkenlilerle dolmuyor diye hayıflanıyorum. Ayrıca Ankara, sözcük kökeni olarak Angora'dan gelir, İngilizceye anchor olarak geçmiş bu sözcük demir çipası demek. Eskiden Tuz Gölü Ankara'ya kadar uzanıyordu, Galatların Tarihi kitabındaki haritalara bakarsanız bu durumu görebilirsiniz. Bütün bunları düşününce Türkiye'de en çok kaptanın Ankara'da yetişmesi doğal bir süreç olarak geliyor

banaya. Baraj göllerinin dışındaki bir avantaj da buradan dört denize birden gidilebiliyor. Zaten denizle ilgili her şeyin merkezi de Ankara. Deniz Kuvvetleri Komutanlığı, Sahil Güvenlik, hatta Devlet Su İşleri..

Buna rağmen denizcilik konusunda pek başarılı olduğumuz söylenemez. Sizce bunun sebepleri neler?

- Bugün denizcilikte geri olmamızın iki ana sebebi var. Birincisi, denizcilik eğitiminin olmaması. İkincisi, yıldırıcı mevzuat. Ben kabahati insanlarda aramıyorum. Örneğin okullarda düzenli olarak denizcilik dersleri başlasa, bu sorun bir nebze olsun çözülür. Tabii bunu müfredata öğrencilerin boş geçmesini dileycekleri bir dersin daha eklenmesi anlamında söylemiyorum. Japonların, Rusların ve diğer gelişmiş ülkelerin sivil okul gemileri var. Öğrencileri alıyor, ne öğretecekse denizde öğretiyor. Bizim dokuz bin km. sahil şeridimiz var ama bir tane sivil okul gemimiz yok. Gelelim ikinci soruna, amatör denizcilik ve yatçılık maliye mevzuatımızda 'lüks' olarak tanımlanıyor. Hatta edebiyatımıza, günlük konuşmamıza bile böyle girmiş. Birini kötülemek için yatı var diyorsun, hemen arkasından nereden buldun, kara para mı akladın diye ekliyorsun. Halbuki dünyada yatçılık, karavancılık gibi bir olay ve bizdeki vergi hiçbir ülkede yok. Yüzde sekiz ÖTV, yüzde on sekiz KDV, taşıt pulu, harcı vb. Bu yüzden Türkiye'deki yatların büyük bir bölümü, vergiden kurtulmak için yabancı bayrak takıyor. Tabii bu tasvip edilebilir bir davranış değil ama yabancı hayranlığından

kaynaklanmadığı da ortada. Sorunu doğru tespit ettiyssek çözümü de zor olmasa gerek.

Yıldırıcı mevzuat konusunu biraz açabilir miyiz?

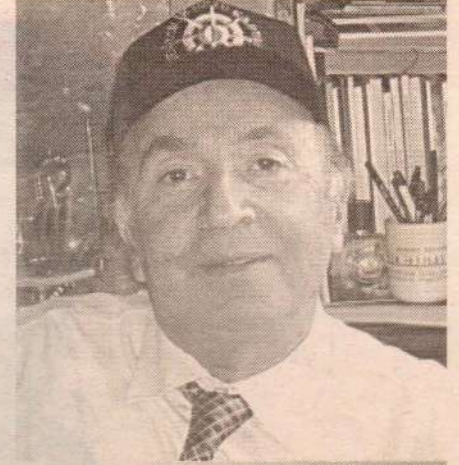
- Öncelikle yatçılığın bir zengin uğraşı olduğu imajını değiştirmeliyiz. Çünkü yıldırıcı mevzuatın temelinde bu var. Oysa bizim kurslarımıza devam edenler genellikle orta gelir grubu insanlar. İçlerinde memurlar, öğrenciler var. Kaptan ehliyeti almak için illa ki yat sahibi olmak gerekmiyor. Bunları gayet uygun fiyatlarla kiralayan şirketler var. Ama kaptan olmak isteyen bir kişi, şoför olmak isteyen on kat fazla evrak hazırlamakla yükümlü. İkametgah senedi, savcılıktan iyi hal kağıdı, noterden tasdikli diploma, muhtardan onaylı nüfus sureti vb. Kardeşim ben kaptan olacağım, buna muhtar ne karışır. Bir işi zorlaştırmakta üstümüze yok. Yurtdışında, sınavda başarılı olduğun takdirde bir fotoğraf çektirirsin, bir de form doldurursun işin biter. Sonra açılırsın denize, muhtar arkandan el sallar.

Diyelim ki sınavda başarılı olduk, muhtarı, savcıcı ve diğer engelleri de geçip enginlere açıldık. Orada ne gibi engeller ve güzellikler bekliyor bizi.

- Öncelikle Navigasyon, yani denizde mevki-rotaya tayini çok önemlidir. Deniz haritaları ve pusulayı iyi bileceksiniz, kerteriz almayı unutmayacaksınız. Yani her daim, ben neredeyim ve ne tarafa gidiyorum diye soracaksınız kendinize. Sırf denizde değil günlük yaşamda da faydasını görürsünüz bu soruların zaten. Bunları yerine getirdikten sonra bütün engeller aşılır. Teknede takım çalışması önemlidir, herkes bir ucundan tutar. Örneğin bir gruba takım ruhu verilmek isteniyorsa, bu en iyi denizde gerçekleştirilir bence. Boşa kürek çekmemeyi, dümen suyuna gitmemeyi öğrenirsiniz. Güzelliği de bu olsa gerek. Denizde her şey eşittir; suyu, gıdayı, işi paylaşırsın. İyi bir denizci ufkun arkasını görebilen kişidir. Atatürk Nutuk'ta söylüyor bunu, beyler diyor, ufkun görmek yeterli değil, ufkun arkasını göreceksiniz.

Yıllardır süren Denizcilik Bakanlığı tartışması için ne diyorsunuz?

- Denizcilik değil de, deniz bakanlığının kurulması şart. Denizcilik deyince akla daha çok deniz

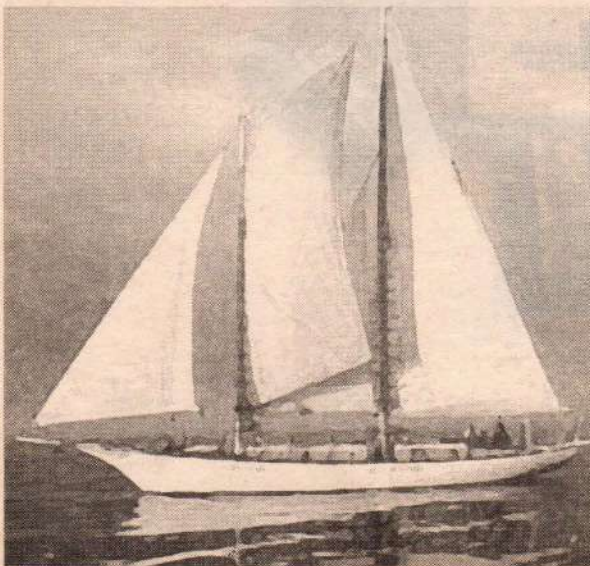
Esen Özhan Kimdir?

Elektrik Elektronik yüksek mühendisi olan Prof. Dr. Esen Özhan, halen ODTÜ fizik bölümünde öğretim üyesi. 13 yıldır hafta sonlarında verdiği denizcilik kurslarıyla, dört binin üzerinde amatör denizci yetiştirdi. Öğrencilerinin anlattığı bir fıkraya göre; "Karadeniz'de seyreden bir geminin kaptanı ölünce, Temel'i kaptan yaparlar. Temel ilk olarak, pusulayı getirin der. Mürettebat pusulanın olmadığını söyler. Temel, o zaman haritayı getirin der. Mürettebat haritanın olmadığını söyler. Temel, madem öyle Esen hocanın ders notlarını getirin der. Mürettebat, onun da olmadığını söyleyince Temel, o zaman hep beraber kelime-i şahadet getirilir der."

turizmi geliyor. Oysa kurulacak yapının daha geniş kapsamlı olması gerekiyor. Örneğin göllerimizin sahil şeridini ölçen olmamış bugüne kadar. Tekne kullanmayı bileni geçin, yüzme bilenlerin nüfustaki oranı bile çok düşük. Bütün bu sorunlarla uğraşacak bir bakanlık lazım, insanlara denizi sevdirecek bir bakanlık. Türkiye gibi bir ülkeyi düşünün, med cezir yok, karsırga yok, yani denizcilik için her koşul var, ama en iyi olması gereken alanların birinde geri kalmış. Başta söylediğim sorunlara dönüyoruz yine. Yani eğitimi arttırmak, bu işte emek sarf edenleri desteklemek değil desteklemek ve mevzuatı sadeleştirmek gerekiyor.

Ekleme istedikleriniz..

- Fizik bölümünde hocayım ama günde telefonum on kere çalışıyorsa, sekizi denizcilikle ilgili. Bunların en az dördü de Ankara dışından. Olumlu haberler gelince çok seviniyorum. Dünyanın en güzel ahşap tekneleri, Karadeniz Kurucaşile'de yapılıyor şu an. On tane tekne yapılıyorsa, dokuzu yurt dışına gidiyor. Hüseyin Çoban (Çoban Yatçılık), Fransa'da onların ustalarına ahşap dersi veriyor. Akıntıya karşı yüzüyoruz, zorlanıyoruz ama, boşa kürek çekmiyoruz. H

Yatçılığın bir zengin uğraşı olduğu imajını değiştirmeliyiz. Çünkü yıldırıcı mevzuatın temelinde bu var. Oysa bizim kurslarımıza devam edenler genellikle orta gelir grubu insanlar. Kaptan ehliyeti almak için illa ki yat sahibi olmak gerekmiyor.

Kedi

EVİL

ESTİN ÖZBEK
2006

Yazarımız Sibel Torunoğlu
arkadaşı Billur'la konuştu.

Ben Kocamı Çok Sevdim Aşkları Uzaktan Yaşıyorum

SİBEL TORUNOĞLU

Ben: Billur ne haber?

Billur: Haberler bitti oyun havaları başladı.

Ben: Oyun havalarıyla kediler oynar mı?

Billur: Yumak verirsen oynar.

Ben: Dansöz elbisesine ihtiyaçları yok di mi?

Billur: O sektör de mi başladı, kedilere dansöz elbisesi

Televizyonda Türk Filmi

- Şey, senin gibi meşhur bir ablamı tanıdığım için çok mutluyum

- Alo, Papatya Dergisi

- Her dakika zırt pırt ötüyo bu ne biçim telefon

- Türkân bir gün gazineye gel benim adımı söyle para almazlar.

Billur: Geçen gün geldim yoktun.

Ben: Uyuyordum rüyamda. Bebek kedi erol'a, canımı sıkarsan çüçünü yemek zorunda kalırım diyordum.

Billur: Ben bilgisayarın başında bir şeyler yazıyorum. O da bilgisayarın üstüne çıkmış bana destek oluyor. Mercimek tanesi gibi çüçüsünü alıp, sanki bu kadar şirin olmak normal bir şey gibi. Billur bi otur ya, ne yapıyorsun

Billur: Kızım taşıyorum, bunları yerleştirmem gerek.

Ben: Nereye taşıyorsun?

Billur: Kasımpaşa'ya.

Ben: Nişantaşı'ndaki ev ne oldu?

Billur: Kızım bu adam bana asılırsa ne yapıcım?

Ben: Canım adam çok yaşlıymış, evini sana miras bırakabilir, boşver sıkıştırın biraz.

Billur: Tereciye tere mi satıyor-sun bebek?

Ben: Billur biraz ailenden söz et.

Billur: Biliyosun ablam geçen sene vefat etti. Pazar günü mevlidimiz var. Kapı çalıyor, biralr geldi, dur bi dakika.

Ben: Ben de mi içiyim?

Billur: Sen bilirsin, iç bir tane. Dur geliyorum.

Ben: Yok ben içmeyim, iç-nemi yeni oldum. Sen de bir tuhafılık var Billur.

Billur: Evet, çünkü beni ayık kafayla hiç görmedin. Bunu yaz, kesinlikle söylüyorum, kocamla barıştım, ev tutmam için bana para verdi. Ama giderken, barıştık sanma dedi.

Ben: Şunların Çengelköy'deki yalılarından bahset.

Billur: Biliyosun elime gaz bidonunu alıp evlerini yakmaya gittim.

Ben: Çocuktan ne haber?

Billur: Dokuz yıl oldu görmedim. Bi anası var ama yaşıyo mu, ölü mü bilmiyorum. Paran varsa adalet de var. Kayınpederin mezarına gittim, nur içinde yat dedim, helalleştim.

Ben: Sen benim babamın mezarına neden gidiyorsun dedi. Beddua etmedim ki, helalleştim. Anlamıyor. Ama Hasan merhametlidir. Bak, ne kötü insanlar var. Adam karısını pavyona satıyor.

Ben: Nasıl yani? Kadın gitmesin!

Billur: Borç senedi imzalattılar.

Ben: Kadın karakola gitsin, mahkeme açsın.

Billur: Bir yerde kapalı tutuyolar-mış. Derginizin adı da güzelmış,

ama o hayvanlar alıp okumaz ki.

Ben: Babanı anlat biraz.

Billur: Ölmesini dört gözle bekli-

yorum, nefret ediyorum. Üç gün-lükümü, Tayir şerefsizi annemi bırakıp başka bi kadına gitmiş, 13

yaşında almış anamı, 20 yaşında terk etmiş. 80 sonrası annem oku-

ma-yazma seferberliği sırasında il-

kokul diploması aldı. Komşuların

yardımla triko fabrikasına girmiş, 33 senedir Tayir'den boşanmadı,

babamdan demiyorum, benim mi-ço babam var, Alaaddin babam var.

Ben: Sevgilin var mı?

Billur: Bütün insanlar, dermişim... Ben kocamı çok sevdim, aşkları

uzaktan yaşıyorum.

Ben: Biraz benden bahset.

Billur: Sen benim canımsın, çok iyi niyetli, insan canlısı... Komşum geldi diyorum, ya o deli değil mi, dikkat et saldırır diyorlar.

Ben: Biraz detaya in.

Billur: Ben buraya ilk taşındığım seneydi, sen biriyle kavga ediyordun, imdat diye bağırdım, ekip ara-

basını çağırdım geldi. Seni söyledim o zaman, ya o akıl hastası dediler.

Ben: Billur bak, röportajımızı yazdığım bu defterde üç tane şarkı sö-zü var, biri Bebek Kedi Erol, biri

de Taksim-Harbiye arası adında. İşin gerçeğini öğrenmek istiyorsan sana okuyayım.

Taksim Harbiye Arası

Bazen çıtı pıtı bazen giyinirim

siyah

Atlarım sokağa zıplar gibi bi

tavşan

başında melon şapka, polis

birol peşinde

Düşünür ister miyim bir kürk daha

atlarım sokağa zıplar gibi

Sevgilimin kulağında bir pire

gideceğiniz yere götürüyem

derse o şanssız

polis amca öttürür düdük

Bulurum kendimi ilk yardımda

başında polis amca

iç çamaşırı giymez der

bu tavşan

Hemşireler güler

Açarım gözlerimi Kemancı'da

tepinirken

Polis arabası iyi bayramlar

diye bağırır megafonla

Beni görünce sevindirir

olurlar

elimi sıkır bir polis

der hoşçakalın ben

atandım başka yere

Atlarım zıplarım Harbiye'den

Taksim'e giderken

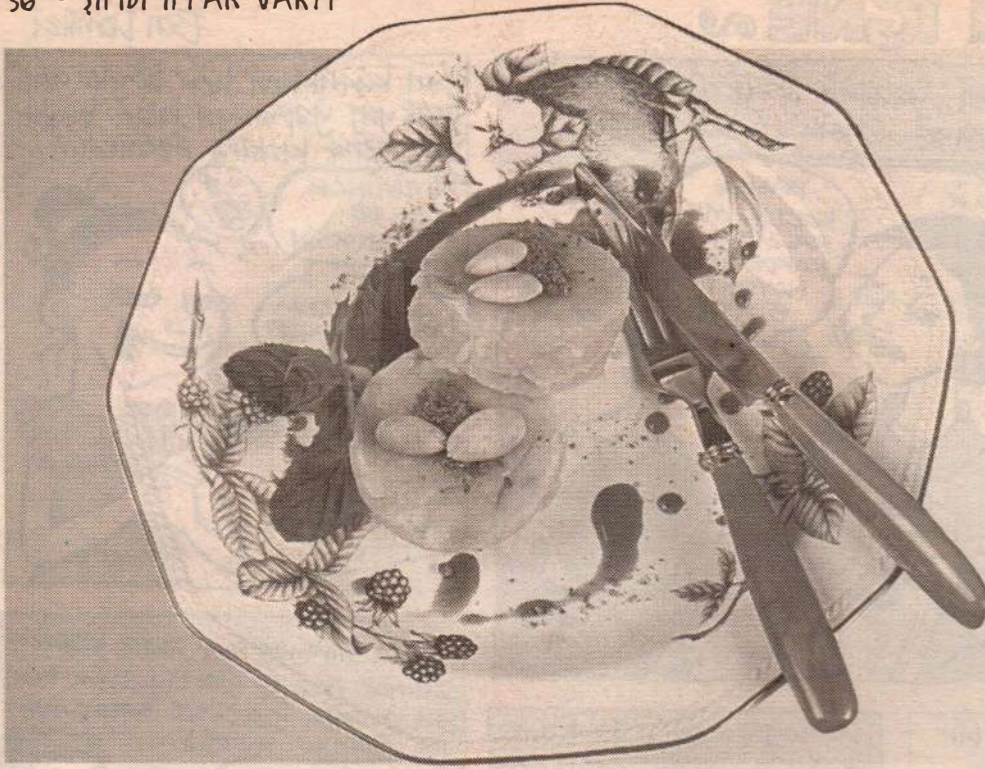
sevgilimin on beş

sevgilimin yirmi beş

sevgilimin melon şapkalı

haliyle tanışırım

Billur: Pek bi anlamlıymış

İftar sofralarının vazgeçilmez yemekleri nelerdir... Evde çitir pide nasıl yapılır... Güllacın en iyisi hangi malzemeye olur... Ramazan'da beslenmemize dikkat etmeli miyiz... Sinan Sülün bu ay Ramazan özel sayıları ile çıkan yemek dergilerini araştırdı, karıştırdı ve yazdı.

Ayşe Tüter'le Lezzet Güneşi

Derginin kapağında Ayşe Tüter, galiba hindi etli bir yemeğin köşesinden, elinde iki mumlu bir pastayla ve '2 yaşındayız' notuyla gülümsüyor bizlere. 3. sayfada Tüter Teyze'nin 'Hayırlı Ramazanlar' başlıklı lirik bir yazısı var. 12. sayfada gene Tüter Teyze'nin 'En uygunu beyaz et' başlıklı bir yazısı bulunuyor. 12. sayfadan 22. sayfaya kadar Nazlı Sultan, Hamurda Düş gibi ismi ilginç kendisi lezzet yemek tarifleri mevcut bulunuyor. 22. sayfada Tüter Teyze'nin bir yazısı daha var. Bu sefer hoşaf üzerine. Yazıdan Timurlenk'in hoşaf olmadan sofraya oturmamış olduğunu, hoşafın sözlük anlamının hoş su olduğunu öğreniyoruz. 28. sayfadayız. Bu sefer Tüter Teyze yazı yazmak yerine gidip gezmiş. Şöyle diyor; "Geçtiğimiz ay bir ev ziyareti için Banvit İnegöl Bayii Coşkun Yürür'ün evindeydik. Coşkun Bey'in eşi Seher Hanım, her zamanki gibi kalabalık bir grup ve son derece lezzetli bir sofrayla karşıladı bizi". Altındaki fotoğrafta ise Seher hanım, arkadaşları, Tüter Teyze ve üç çocuk görülüyor. Kadınların hepsinin saçları yapılı, makyajlı. İçlerindeki tek erkek olan küçük çocuk hariç hepsi özenle gülümsüyor. Çocuk ise yanaklarını içeri çekiyor, ağzını balık ağzı yapıyor. Yani tek gerçek olan o. Derginin geri kalanı da tuhaf isimli yemekler ve artık bizler için bir fenomen haline gelmiş bulunan Tüter Teyze'nin yazılarından ibaret. Yıldız Omlet-Tüter teyze, Bora Bora-Tüter Teyze, Hızlı Gonzales, Tortilla-Tüter teyze, Şehriye Rüzgarı-Tüter Teyze, Borçka, Kobete-Tüter teyze, Şırlama-Tüter Teyze. E valla pes doğrusu. Tüter Teyze'yi tebrik ediyoruz.

Nazlı Sultan Hamurda Düş Hızlı Gonzales Şırlama

Sofra

Dergiyi açar açmaz karşımıza bacaklarının arasındaki gitara sarılmış çirliçiplak bir kadın çıkıyor. Üstelik "artık mutfaktan çıkmayı hiç istemeyeceksiniz" sloganıyla tanıtılan bir fırın ilanında yer alıyor. Derginin yayın yönetmeni Hülya hanım 8. sayfadaki yazısında "ramazan özel sayısı" hazırladıklarını, ekip olarak büyük emek harcadıklarını söyledikten sonra bizlere soruyor: "Ama değmiş, değil mi?" Değip değmediğine karar vermek için incelemeye başlıyoruz. 14. sayfada ekmek hakkında çeşitli bilgiler bulunuyor. Dünyada en çok ekmek tüketen ülkeler başında biz geliyormuşuz... Yetişkin bir insan 300 gram ekmek yediğinde günlük enerjisinin %35'ini alıyormuş... türünden bilgiler var. Ekmek deyince aklımıza hemen bir anekdot aktaralım. Rivayete göre Çetin Altan'ın dedesinin bir Alman asker arkadaşı Türkiye'deki bir askeri kurumun yatakhanelerini gezerken tuvaletlere de bakıyor. Sonra dönüp soruyor. "Yahu, ne yediyorsunuz çocuk ara, kol gibi maşallah!"

Neyse... Dergiyi karıştırdıkça ayın elemanı misali ayın sebze-si ve ayın meyvesinin seçildiğini görüyoruz. Becerikli hanımlar için iftara yetiştirilmek üzere kolay baklava tarifleri veriliyor. Güllaç, akide şekeri, lokum, leblebi tozu, renkli macun gibi ramazan ayında kıymete binen geleneksel tatlılarımızın anlatıldığı yazılara rastlıyoruz. Sofra dergisi ramazan ayını adeta bir yemek şöleniyle karşılama ızı öneriyor. Öyle ki derginin son sayfalarına yaklaştığımızda iştah açıcılarımızla başlayıp, ço ba ve sıcaklarla devam ettirmemiz öğütleniyor. Çünkü tabloya göre alışveriş edersek hayatımız kolaylaşmış. Örneğin canımız 'Turplu Sosis Salatası' mı çekti. Hemen yanımıza tablomuzu alıyoruz markete gidiyoruz. Bakıyoruz tabloya ne lazım, dört yüz gram turp lazım, ne lazım, iki salatalık bir soğan lazım. Alıyoruz lazım olanları, geliyoruz eve, yapıyoruz salatayı, yiyoruz ailecek. Hadi afiyet olsun.

Mutfak Rehberi

Derginin bu ayki sayısının ana besini patates. Patates yahnisinden tutun da patatesli çöp şişe kadar birçok patatesli yemeğin tarifi var. Biz de patates deyip geçmeyin deriz; çünkü başımız ağır patates gerekir, çocukların resim dersi olur patates gerekir, gözlerimiz şişer patates gerekir, günü hazır bir öğünle geçiştirmek isteriz patates kızartırız... Yani bu patates çok mühim bir besindir, aynı zamanda ucuzdur da. Neyse, sayfaları çevirmeye devam ediyoruz. Terbiyeli Ispanak Kökü, Pancar ve Lahanalı Çorba gibi pratik yemek önerileri karşımıza çıkıyor. 46. sayfada ise ramazan sofralarının vazgeçilmezi olan

çorbaların birbirinden alımlı, şık resimleri ve tarifleri var. Mesela bir köy çorbasının fotoğrafı varki insanın ekmeğini ortadan bölüp dergiye bandırası geliyor. 64. sayfadaki Baharatlı Armut'un tarifi şöyle; 'İlk önce beyaz ve tatlı şarabı, balı, şekeri, vanilyayı ve tarçını bir taşım kaynatıyoruz. Sonra üstündeki köpükleri alıyoruz. Armutların kabuklarını sap kısımlarının altında biraz kalacak şekilde kesiyoruz. Armutları sıcak şarabın içine koyuyoruz. Orta ateşte 20 dk. haşlıyoruz'. 78. sayfadaki haftalık menüde, pazartesi ananaslı kup, salı kabak paçası, çarşamba patlıcan schinitzel, perşembe üzümli ekmek tatlısı, cuma ayva peltesi, cumartesi jambonlu rulolar ve pazar kereviz çorbası var. Bu menü başka menü, bir acayip menü diyerek son sayfalardaki 'Malzeme Listesi' başlıklı tabloya geçiyoruz. Alışverişe çıkarken tabloyu yanımızda götürmemiz öğütleniyor. Çünkü tabloya göre alışveriş edersek hayatımız kolaylaşmış. Örneğin canımız 'Turplu Sosis Salatası' mı çekti. Hemen yanımıza tablomuzu alıyoruz markete gidiyoruz. Bakıyoruz tabloya ne lazım, dört yüz gram turp lazım, ne lazım, iki salatalık bir soğan lazım. Alıyoruz lazım olanları, geliyoruz eve, yapıyoruz salatayı, yiyoruz ailecek. Hadi afiyet olsun.

Lezzet

Editörün "Bir zeytin, bir hurma, bir yudum su..." diye başlayan duygusal bir ramazan yazısı ile başlıyoruz okumaya. 'Ekim Tatları' başlıklı yazıda ıspanak, mantar ve armut hakkında bilgiler veriliyor. Latince adı spinacia oleracea olan ıspanak birçok uzman tarafından doğal eczane kabul ediliyor. İçinde fosfor, kalsiyum, fo ik asit, demir, sodyum, potasyum, A, B1, B2, B3, C ve E vitaminleri varmış. 17.

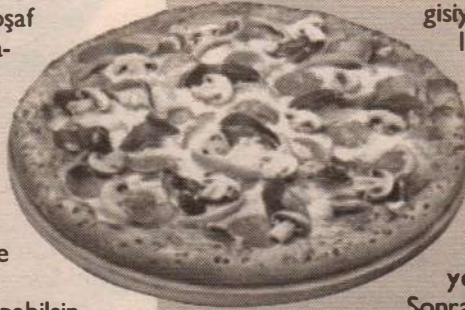
sayfada ise Perde Pilavı'nın insanın ağzının sularını akıtan fotoğrafı ile tarifi bulunuyor. 21. sayfada ki 'Her Yerde Baharat' başlıklı bilimsel yazıdan baharatın ilk kez Neolitik Çağ'da kullanıldığını, Uzakdoğu ve Afrika'daki bitki ve baharat ticaretinin merkezlerinin Babil ve Ninova olduğunu öğreniyoruz. Daha sonra yine hoşaf çıkıyor karşımıza. Üzüm hoşafından, dut kurusu hoşafına kadar birçok hoşafın nasıl yapılacağını öğreniyoruz. Derginin orta sayfasında 'Hüner'li Tariflerinizi Bekliyoruz' başlığında Hüner'in yarışma ilanı var. Okuyucular yemek, tatlı vs. gibi tariflerini gönderiyor, birinci seçilenin eseri dergide yayınlanıyor ve hediye kazanıyor. Bu ay Şelale Dakkur'un Muhallebili Top Kadayı birinci seçilmiş. Ramazan deyince ilk akla gelen bildiğimiz pideyi daha sevecen bir hale getirerek "çıtır pide" nam bir tarif verilmiş. İsteyen fırın önlerinde soğukta tir tir titremeden evinde çıtır pidesini yapabilsin diye. Bir yanda pastırmalı, kavunmalı, sucuklu, salamlı insanın midesine lök diye oturan besinlerle yapılacak yemek tarifleri verilirken bir taraftan da aman ramazan ayında sağlığınıza dikkat edin deniliyor, hatta bize enteresan gelen bazı önerilerde bulunuluyor: Çekirdek deyip geçmeyin, (bol bol çiğleyin); sahurda yeşil elma yiğün... Dergide bir de 'Türkiye Turu' başlığı altında Doğu illerimizde ramazan sofralarını süsleyen yemek tarifleri yer alıyor.

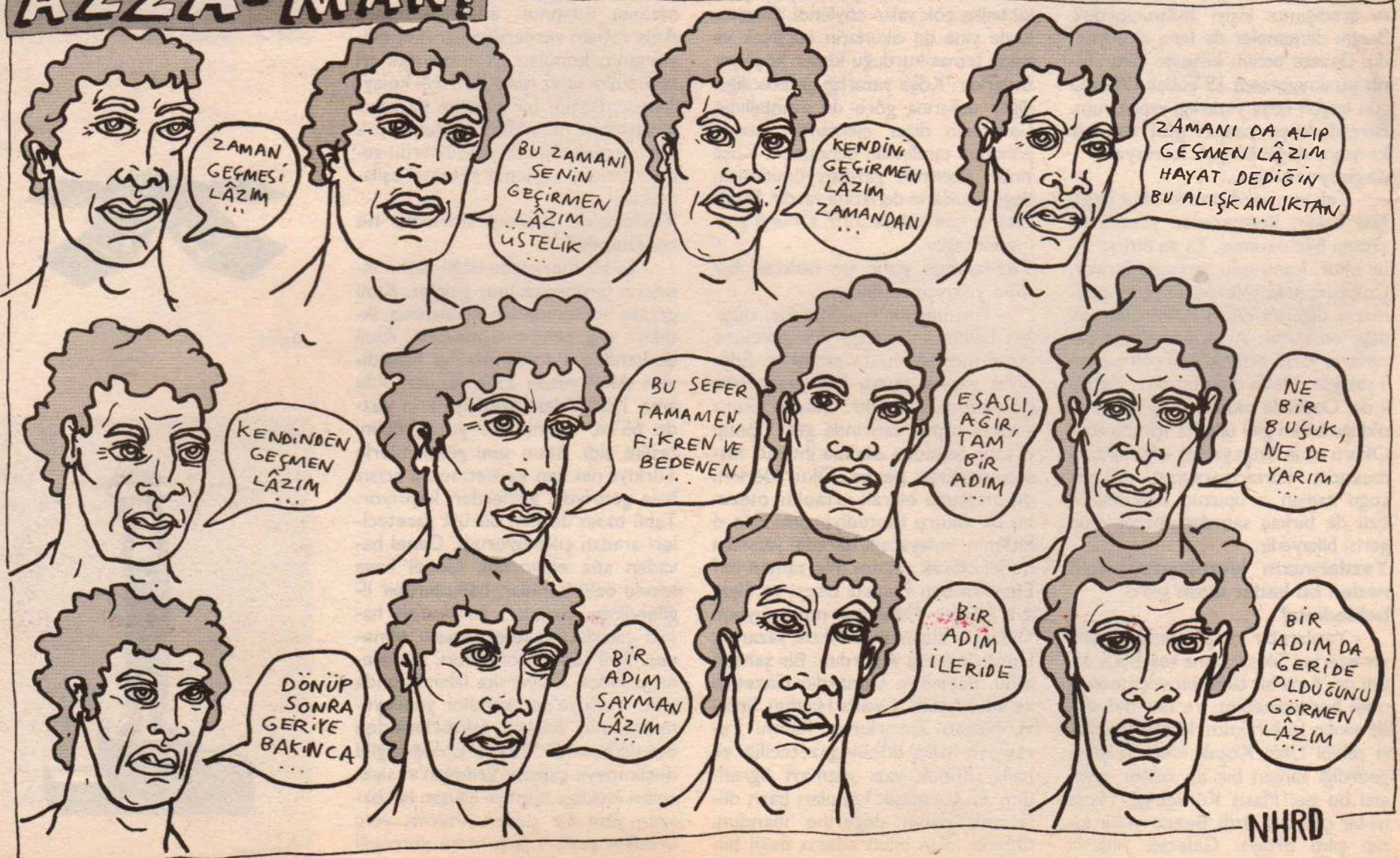
Yemek Zevki

Editör yazısında şöyle diyor, "Çalar saatlerin bu kadar yaygın olmadığı zamanlarda ortaya çıkan ramazan davulları hayati derecede önem taşırdı. Yirminci yüzyılın ortasına kadar, hatta Anadolu'nun köylerinde 80'li yıllara kadar çalar saat problemi vardı. Şimdi saatler, sabit telefonlar, cep telefonları, hatta radyo ve televizyonlar bile istediğimiz saat 'gürültü' yapabiliyor. Ama insanın gönlü yine de o karayağız delikanlıların bellerini bükerek açık havadaki adeta toyları andıran 'güm güm'lerini istiyor." Valla daha çok kadınların rağbet ettiği bir yemek dergisinin editörünün mübarek aya girerken karayağız delikanlılarla mevzuyu bağlaması takdire şayan. Biz, kendisini kutluyoruz. 26. sayfaya kadar birçok reklam var. Reklamlar biter bitmez Gülnur Hanım'ın Mutfağı'ndan börekler, kekler karşılıyor bizi. Arada bir not dikkatimizi çekiyor. "Eylül ayında Gülnur Hanım, yemeklerinde ALV ürünleri kullanmıştır. Tabaklarda yan iş marka yazdığı için özür dileriz." Yani o marka hangisiyse, beleşe en az beş sayfa reklam yapmış. Helal olsun! İlerledikçe domatesli kanepelerden tutun da nar ekşili çıçmaç çorbasına kadar birbirinden güzel yemek tarifleri var. 97.

sayfada Hülya Hanım 'Merhaba Merhaba' başlıklı müthiş yazısında kadınları anlatıyor; "Biz Kadınlar alışverişi severiz. Bunu inkar etmeye gerek yok... Kadınların kara deliklerinden biri ve belki de en önemlisi, alışveriş saplantısı. Uzmanlar bile alışverişi kadınların depresyon ilacı gibi görüyor. Hele elinizin altında kredi kartı varsa ... oh ne ala, ye, iç, al bir şey ödeme. Üzerine bir de teşekkür etsinler... Sonrası kara tablo... Ekstre gelir, uzun mu uzun, sanırsınız ki birisi tuvalet kağıdına aşk mektubu yazmış, oku oku bitmez..." İlerleyen sayfalarda bizi dumura uğratan bir tarif karşılıyor. Tamam sağlık köşesi ama... Hemeroid tarifi de olmaz ki! Valla şaka gibi. Binbir çeşit güzel yemek tarifinden sonra derginin son sayfalarında yediklerimizi boğazımıza dizen bir tarif bu. Tıp dilinde hemoroid nedir? Makat bölgesindeki damarların genişlemesi nedir? Nasıl tanımlanıyor ve nasıl tedavi ediliyor... Hepsi Lezzet Dergisi'nde. Her girişin bir çıkışı var, demek istiyor bizlere herhalde.

AZZA-MAN!

"Halk artık basının geneline de, köşe yazarlarına da kuşkuyla bakıyor. Çünkü halka çok yalan söylendi." diyen usta gazeteci Melih Aşık'la gazeteciğe nasıl başladığını, köşe yazarlığını ve yeni çıkan kitaplarını konuştuk.

Esprisiz Hayat Çekilmez

SİNAN SÜLÜN

Köşe yazarlığına nasıl başladınız?

- 1981 yılıydı, Günaydın Gazetesi haber merkezinde çalışıyordum. Yeni kurulan Güneş Gazetesi'ne yine haber merkezinde çalışmak üzere transfer olmuşum. Ne var ki gazete yayına geçerken haber merkezinde bana yer bulunamadı. Çok üzülmiş-tüm. Yeniden Günaydın'a dönme hesapları yaparken Güneri Cıvaoglu benden Hasan Pulur gibi birini aramamı rica etti. Hasan Pulur Milliyet'te üç parçalı bir köşe yapıyordu. Çok okunuyordu. Ben hem Babıali'de öyle birini aramaya koyul-dum hem de prova gazetelerde o tarz bir köşe hazırlamaya başladım. Güneş'in piyasaya çıkması yaklaşı-mıştı, aradığımız kişiyi bulamıyorduk. Benim denemeler de fena olmuyordu. Gazete benim köşeyle çıktı. Tarihiyanılmıyorsam 19 Şubat 1982. O gün bugün köşe yazarlığı yapıyorum. **Birçok köşe yazarı gibi tek bir konuya değil birçok konuya değiniyorsunuz...**

- Tek yazı yazdığınızda okur başlı-ğına bakar, beğenmezse yazının ilk satırını bile okumaz. Ya da birkaç sa-tır okur, konu onu açmazsa bırakır. Çok parçalı köşelerde ise birini oku-mazsa diğerini okur. Birini okurken diğerine takılır. Artık neredeyse ya-zarların yarısı bizimki gibi çok parça-lı yazıyor. Moda oldu bu tarz. Yarar-lı da. Özellikle okuma disiplininin az olduğu bizim gibi ülkeler için birebir. Okuru uzun uzun yazılar okuma zah-metinden kurtarıyorsunuz. Aslında çoğu zaman o upuzun makalelerin özü de birkaç satırdan ibaret olup gerisi hikayedir.

Yazılarınızın kitaplaşması için neden bu kadar uzun süre beklediniz?

- Yazıları bir kitap yapmayı yıllar-dır isterim. Sık sık buna teşebbüs et-tim de. Ama bir türlü bir seçme yap-mayı beceremedim. Ve her defasın-da sıkılıp işi bıraktım. İthaki Yayınla-rı sahibi Ünal Koçak kitap teklifini getirdiği zaman bir de editör tayin etti bu işe: Masis Kürkçülgil. Masis iyi bir çerçeve çizdi. Bence iyi bir ki-tap çıktı ortaya. Gelecek yıllarda 2000 yılının başında Türkiye'nin ve

dünyanın duru-munu merak edenler için iyi bir özet kitap.

Köşe yazarı olmanın avantajları ve dezavantajları ne sizce?

- Avantajları var ama eskiden daha da fazlaydı. Çün-kü gazetecilik ve köşe yazarlığı daha itibarlıydı. Türkiye'deki aşınmaya pa-ralel olarak gazetecilik ve köşe yazar-lığı da itibar kaybetti. Meslek son yıl-larda büyük ölçüde iktidar yalakaları ve sermaye tetikçilerinin eline geçti. Halk artık basının geneline de köşe yazarlarına da kuşkuyla bakıyor. Çün-kü halka çok yalan söylendi. Gazete-lerde yine de okurların en sıcak ve yakın temas kurduğu kişiler köşe ya-zarlarıdır. Köşe yazarlığı gazeteciliğin diğer dallarına göre de avantajlıdır. Gazetenin diğer elemanları gazete yönetimi tarafından denetlenir. Köşe yazarı üzerinde gazete yönetiminin değil okurların denetimi vardır. Bu da yazarın işini kolaylaştırır. Önünü gör-mesini sağlar.

Yazılarınızı yalın ve nükteli bir dille yazıyorsunuz...

- Gazetecilik, malumunuz, olay-ları halkın anlayacağı dile tercüme etme mesleği, hatta sanattır. Ede-biyat yazma sanatı ise, gazetecilik de okutma sanatıdır. Gazete okuru yazının hiçbir satırında geri dönüp o satırı yeniden okuma ihtiyacı his-setmemelidir bence. Okur derken de ortalama olarak ortaokul mezu-nu bir okuru kastediyorum. Ben o kitlenin anlayacağı tarzda yazmayı hedef olarak seçtim. Ne zaman mı? Efendim ben Fransız Lisesi ve Siya-sal Bilgiler Fakültesi mezunuyum. Didaktik düşünür didaktik yazarım. Daha doğrusu yazdım. Bir şansım oldu, Babıali'ye Günaydın Gazetesi ile adım attım. Orada Haldun Sima-vi, Necati Zincirkıran, Rahmi Tu-ran'dan halka dönük gazeteciliği ve halka dönük yazı yazmayı öğren-dim. En karmaşık konuları basit dil-le anlatmanın değerine inandım. Önemli olan bilen adama değil bil-meyen adama bir şeyler öğretebil-

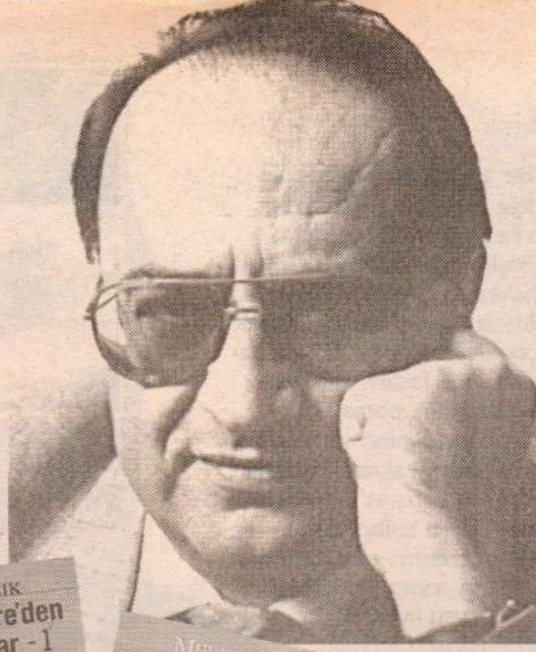
mek değil mi? Nükteye gelin-ce. Nükte yal-nız yazının değil hayatın da tuzu biberidir. Espri-nin olmadığı bir hayat çekilir mi?

Okurlarınızla ilişkiniz nasıl?

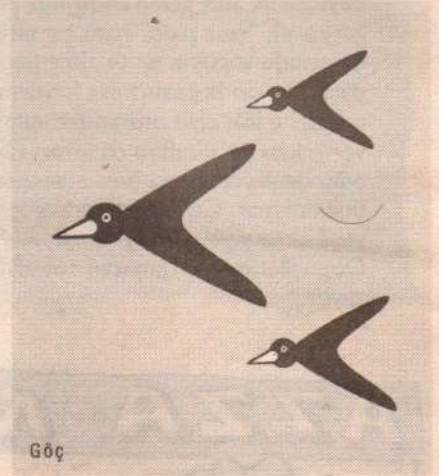
- Bizim sütun, adım adım okura yeni bilgiler veren, bunu kendine misyon edinmiş bir sütundur. Tabii son yıllarda Türki-ye'de fikirler çok çeşitlendi. Eskisin-den farklı olarak artık iki solcu, iki sağcı, iki Atatürkçü aynı şeyleri dü-şünmüyor. Öyle olunca okurun ta-mamını memnun edemiyorsunuz. Ama sağlam verilerden hareket edi-yorsanız, konuları iyi araştırıyor iyi savunuyorsanız işiniz bir hayli kolay-laşılıyor. Benim bir amacım da okur görüşlerine mümkün olduğunca çok yer vermek, ona düşündüklerini ge-niş kitlelere söyleme cesareti aşıla-maktır.

Türkiye'de basının durumu ne merkezde?

- İyi bir merkezde değil. Basın ik-tidarın peşine takılmış gidiyor. Kimi gazete hortumundan yakalanmış, ik-tidara yağ çekmeye mecbur. Kimi de kendini o yolda mecbur hissediyor. AKP yüzde 35'le iktidar oldu ama TBMM'deki sandalyelerin yüz-de 65'ini, basının ise yüzde 80'ini teslim aldı. Basın suni gündemlerle Türkiye'nin kan kaybetmesini acısız hale getiriyor, gözlerden kaçırıyor. Tabii basın derken dürüst gazeteci-leri aradan çıkartıyorum. Genel ha-vadan söz ediyorum. Genel hava içinde özlü konular, halkı birebir il-gilendiren sorunlar, Türkiye'nin ha-yati çıkarları gazete konusu olmu-yor. Sivil toplum örgütleri, muhale-fet partileri, üniversite falan basında yok. Türkiye'nin kendini yenileye-memesinin başlıca faktörlerinden biri de basındır. Tayyip Erdoğan gibi düşünmeye çalışan, Erdoğan'ın siya-setini idealize etmeye çalışan bir ba-sının yeni bir şeyler üretme, yeni üretilen şeyleri fark etme yeteneği söz konusu olabilir mi? H

İktidar

Göç

Önlem

Şampiyon

dütdüt'ten Sıkrı-Sıkr

olsa da durumlar sıkışık
bizim kızlar her zaman şık

Merhaba kızlar nasılsınız? Şık mısınız?

Malum kış geldi. Havanın ufak ufak ısırmaya başladığı şu günlerde, size C vitamini kıvamında bir şurup hazırladım. Umarım iyi gelir...

DÜRNEV KIRAÇ

Kes artık!

Canım canım canım, canın sağolsun, üzülme sen, bak iki dakika bekle, sana fıstık gibi bi bluz yapıcaz. Ne sıkıyorsun canını, yandıysa yandı. Ben de bi keresinde dalıp ütüyü coss diye basmıştım güzelim tişörtün üstüne. Kaldırdığımda tişörtün yarısı ütüde kaldıydı. Hem de en janjanlı yeri. Hem öyle deme herkesin başına gelebilir. Önemli olan durumu kabullenip hemen telafi etmek. Yani kabul et, sen o bluzu bi daha giyemezsin. Giyersen arkadaş edinemezsin dağlara taşlara. Gel bak dinle bi, pişman olmyıcaksın. Şimdi git içerden yarım kollu bi tişörtünü getir. Al bu da makas. Aman alırken makasa tükür. Kavga mavga sevmem ben. Bu arada yarım kollu demek, kolu uzun olmayan demek, omuzun bi tık altında biten demek. Neyse, şimdi tişörtü önüne ser. Bir omzunun dikiş yerinden tut ama önüyle arkası birleşik olsun. Sonra iki tarafı birleştirdiğin uçtan aşağıya doğru 10 cm kadar kes. Onun hemen yanına bir kesik daha, ondan sonra bi daha ve son kez bi daha. Şimdi aç tişörtü, güzel oldu di mi? Dur hemen yumuşama, daha diğer kol duruyo. Aynı işlemi diğer kola da uyguluycaz. Ama bu sefer omuz çizgisinden değil, koldan başlayıp göğüs kısmına doğru kesicez. Yani kolu, beliyle paralel kesikler süslüyecek. Oldu mu canım? Kestin mi? Aaa kes artık ama, beni yorma. İçine de başka renkte astılı bi tişört giydin mi süper oluyo. Yani kendim yaptım diye söylemiyorum çok şık yani. Kesikler de pek bi moda bu sene. Sen bunu giy, çık dışarı, yakışıklılar da sana kesilmezse, bu sefer makasa değil, yüzüme tükür...

Denklem gibi çöz beni, herkeşler iftihar etsin senle!

- Ferit yaptırıcam diyorom sana?
- Ne biçim konuşuyosun kızım öyle yaptırıcam yaptırıcam!
- Konuyu sapıtma Ferit, ortaokuldan beri yaptırmak istiyorum, sen de biliyorsun.
- Necla adamı deli etme, bak ben yaptırıyo muyum?
- Bütün kızlar yaptırdı, Ahmet bile yaptırmış diyorlar, hiç acımıyomuş...
- Kızım iyi gözle bakmıyorlar, sonra annenler ne der?

- Konuyu değiştirme diyorom sana, ben buldum hem yaptırıcağım kişiyi tamam mı?
- Hoop ayıp oluyo ama Nejla, ben elin adamına kız arkadaşını yaptırıyo dedirtmem tamam mı?
- Ayy, ne banalsin ya, tanıdık birini bul o zaman ona yaptırıyım canım, hem yabancıya gitmemiş olurum...
- Bak Nejla, beni ambale etme, çok istiyosan ben sana geçici olarak yapayım.
- Ferit bak, ya yaptırıcam ya yaptırıcam, başka yolu yok. Adamla konuştum, hiç acımıyacak diyo...
- Tamam kızım allah belanı versin ne diyim... yaptır da gör yükselen burcunu
- Canım sevgilim, istersen sen de gel, seyredersin adam yaparken
- Tövbe tövbe, git şimdi bana kalaşnikof aldırma yaa, sakın yalnız gideyim deme bak, eceline gidersin söliyim sana.
- Feridim, eridim yani şu an, biliyodum modern bi erkek olduğunu. Tam Avrupa Birliği adamısın koçum benim. Nasıl yaptırıcam biliyo musun canım Ferit'im?
-
- Denklem gibi, hani erkekler pis pis söyler ya, içki içince güzel kadın çirkin kadın filan yoktur derler ya kaka kaka, işte ben de onun gibi bi şey yaptırıcam ama kadın tarafından söylenmiş söz gibi, kadın milletinin öcünü alıcam onlardan, yani parantez içinde söylüyorum anladın mı?
- Necla kıracam ayak bileklerini, parantez olacak bacakların, nedir lan anlat bakiyim şunu?
- Şimdi sağda bi kız duruyo nişanlı, çok seviyo nişanlısını bu arada, ona nişanlısını ekliyorsun, parantez içinde ama... Biraz da vişne suyu ama içine votka da ekliyorsun, hepsini birden paranteze alıyo...
- Nejla kalbime bi ağrı giriyo, bu ne lan Nejla?
- Feridim dur daha bitmedi parantezi kapa şimdi...

Nejlaaa
aaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaa

Site sakinlerine duyurulur!

Ay ay ay ay, abi girdim gene gözlerim doldu yaaaa. Bu nası bi site böyle? Servet düşmanı valla. İnsanın acil alışverişe çıkışı, kart geri tepene kadar alası geliyo. Neler moda olacaks hepsi

orda. İnanılmaz fikir veriy o insana. Alışverişe çıkmadan girilmesi farz olan sitelerden. İnanılmaz kombine kıyafetler var. Acaip ayakkabılar var. Son moda takılar var. Çıldırıtan bulüzler var. Atkı, şapka, iç çamaşırı bilem var. Evet aynılarını bulamazsın burada ama, hangi ayakkabılardan, nasıl eteklerden alman gerektiğini çakozlayabilirsin. Kırmızıyla mor uyar mı, eteğin altına kısa çorap giyilirse abes kaçır mı, kareli gömleğe stras taşlarla bezeli broş takılır mı, kotun üstüne klasik bulüze herkes takar mı, hepsini bu sitede görebilirsin. Ee sonuçta sanayi sitesi değil yani di mi güzelim, olacak o kadar. Bak bu sırrı sana baban vermez. "Ben tarz hatunum, kimse bana benzemez, farklıyım ben" diyerek giyinen, ortamlarda kasım kasım dolaşan hatunlar bu fikirleri nerden buluyo sanıyosun? Her birinin evinde binlerce yabancı moda dergisi, Explorerlarının sık kullanılanlar listesinde de işte bu vb. siteler var. Ama senin neyin eksin onlardan? Gül gibi Hayvan'ın var. Dütdüt'ün var. Al güzelim sana adresi de vereyim, sonra dua edersin. Bir de bizim memlekete sipariş gönderseler, şık olacakmış amma, olsun bize bu kadarı da yeter di mi şekerim? Sen gir şimdi siteye, kafana göre takıl. Fazla kimseye de verme adresi bak bozuşuruz sonra... Hadi öptüm...

Şık Şık Öneriler

- Altın küpe takmaktan çekinme. Zira çok moda...
- Eski çoraplarını kesip kotunun altına tozluk olarak giy, bakişların üzerine çevrildiğini hissedeceksin.
- Ümraniye Carrefour'da PeaCocks diye bi mağaza var. Derhal git, son moda kıyafetlerin aynısını daha ucuza kap.
- Fır fır çok moda. Hemen fırırlı bi şey al. Erkekler fırıl fırıl peşinde dolaşsın.
- Ceketinin yakasına yapma çiçek tak. Özellikle kontras renklerde...
- Kısa kollu montlar çok moda. Bence al bi tane, kışın havandan geçilmez valla.
- Aylardır söylüyorum herkes gülüyo, kurukafa çok moda olacak, kimbilir belki olmuştur bile...

Bir dahaki Hayvan'a kadar mutlaka gidin, yapın, giyin.

Dütdüt'ten sevgiler. Görüş, istek ve eleştirileriniz için dutdut1@hotmail.com

Neler gördüm?

- > Yalnız bir dükkan ve sahibi (Tek bi floresan yanar içeride, adam TV'ye bakar, sana bakar, o senin kafanda bi resim, sen onun için ekmek)
- > Başka gezegenlerden gelen uzaylılar (bazıları ağzı açık uyur, bazıları iki büküm)
- > Ağustos böceklerini dinlemeye giden aşıklar (ayazdan kavuşmuş kollar, birbirine değen omuzlar)
- > Pembe duvarlı bi kıraathane (içi boş, tülleri kahverengi)
- > Bol kaşarlı bol kepçe domates çorbası (kaşar kaşıktan aşağı uzarken çorbayı yutma ağzında tut)
- > Tanımadığı biriyle yanyana uyuyan yalnız adam (bi yere yetişir gibi telaşla içer sigarasını)
- > Karanlığın içinde, otların arasında, kapısının önünde tek bir ampul yanan ev (içerde televizyon izler birileri)
- > Bacaklarını açmak hava almak için yürüyüş yapanlar (benim gibilerin kafasında, hayaller hikayeler)
- > Evinde misafir ağırlar gibi heyheyli koşturan hancılar (hamuru yoğur, fırına ver, ekmek oldu, çıkar, hamuru yoğur, fırına ver, pişti yine, çıkar, devam devam)
- > Pembe pötikare gömlekli asık suratlı teyze (keyfine gelirse uzatır iki lokma kolonya)
- > Sessizliği gökgürültüsü gibi yaran kamyon sesleri (işte bu yazının müziği de budur yani)

Sen tuvalete giderken, otobüsler de banyo yapar bu dinlenme tesisinde.

Ben eskiden terziydim. Terziliği bıraktım. İğneyle kuyu kazmak gibi bir şeydi. Zor oluyordu. On sene hep ünlü sanatçılara, Ferdi Tayfur'a, Orhan Gencebay'a elbiseler diktim. Parası iyiydi ama çok zordu. Şoförlüğü tercih ettim.

Aşıksan Vur Saza Şoförsen Bas Gaza

ZEYNEP MENGİ

Adınız, soyadınız?

- Tahsin Kurt.

Kaç yıldır kamyonculuk yapıyorsunuz?

- 25 senedir.

Mesleğinizin avantajları/dezavantajları neler?

- Hiçbir avantaj göremedik şimdiye kadar. Borçluyuz hep. Borcumuzu ödeyemiyoruz. Mazot parasına çalışıyoruz. Yasaklar bizi mahvetti. Beşten dokuza kadar yasak koymuşlar. Otoyol yasaklanır mı? Bu nedir yani, saçmalık. Sabah yediden ona kadar yasak koymuşlar. 'Kamyon giremez', bunu ezberlemişler.

Eğitim durumunuz...

- İlkokul mezunuyum.

Daha önce başka bir iş yaptınız mı?

- Ben eskiden terziydim. Terziliği bıraktım. İğneyle kuyu kazmak gibi bir şeydi. Zor oluyordu. On sene hep ünlü sanatçılara, Ferdi Tayfur'a, Orhan Gencebay'a elbiseler diktim. Parası iyiydi ama çok zordu. Şoförlüğü tercih ettim.

En uzun yolculuğunuz kaç gün sürüyor?

- Bizim için en uzun yol Hakkari, Kars... Bir ayı buluyor.

Türkiye'de nerelere gittiniz?

- Her yeri gördüm. Sirkeci'yi nasıl biliyorsam, Türkiye'yi de öyle biliyorum.

Nakliyata gittiğiniz şehirleri gezebiliyor musunuz?

- Oturup iş bekliyoruz, ayrılamıyoruz işimizin başından.

İlginç bir anınız...

- Bir keresinde Adana'yla Osmaniye arasında gasp olayı oldu. Gece iki-üç gibiydi. Arabada yatıyordum. Birkaç kişi cama vurdu. Ben de sigara istiyorlar sandım.

Kollarımdan tutup indirdiler. İki silah dayadılar. Neyse ki cebimde fazla para yoktu. Paraları alıp gittiler. Kars'ta da soygun oldu. O zaman şoför değildim. Köylerden altın gümüş topluyordum. O zaman soyuldum. Altın, gümüş ne varsa aldılar. Bu zamanın on beş milyarı kadar vardı üstümde.

Kaçakçılıkla ilgili ne düşünüyorsunuz?

- Denk gelmedi, çevremizde de yok. Kamyoncu yapamaz zaten.

Neden yapamaz?

- Zaten bütün kolilerde ne var bilmiyoruz. Mallar yüklenirken bizi dışarı çıkartıyorlar. Hepsinin içine de tek tek bakmıyoruz tabii. Bizim için önemli olan gidilecek yol.

Neler taşıyorsunuz?

- Ne olursa. Yiyecek, içecek, giyecek, her şeyi. Ne veriyorlarsa taşıyoruz.

Otostopçu alıyor musunuz?

- Hayır, almıyorum.

Uyku sorunu çekiyor musunuz?

- Bazen. Mesela İstanbul'dan Ankara'ya acil bir iş oluyor. Gece on'da on bir'de çıkıp, sabah erkenden orada olmamız gerekiyor. Biz de sabaha kadar, durmadan devam ediyoruz.

Hiç kaza yaptınız mı?

- Çok şükür şimdiye kadar kuşavurmuş değilim.

Aileniz işinize nasıl bakıyor?

- Onlar da bırak diyor ama ne iş yapacağız bu yaştan sonra? **Ailenize vakit ayırabiliyor musunuz?**

- Bazen oluyor, ailemi yirmi gün göremiyorum. Bazen de otuz gün evde kaldığım oluyor. Düzenli bir hayatımız yok.

Gazeteleri, kitapları takip edebiliyor musunuz? Ne tür müzik dinliyorsunuz?

- Gazete okuyoruz. Kamyoncular genelde Sabah okuyor. Halk müziği dinlerim.

Televizyonda neler izlersiniz?

- Genelde dizileri izlerim; Gurbet Kadını, Dumanlı Yol...

Hobileriniz var mı?

- Hobim yok. İşim ve ailem doluruyor bütün zamanımı.

Yemek sorun oluyor mu?

- Hayır. Hep lokantalarda yiyoruz. Bazı arkadaşlar kendileri hazırlıyor ama böyle olunca aceleye geliyor. Lokantayı tercih ediyoruz.

Irak'ta kaçırılan şoförler hakkında ne düşünüyorsunuz?

- Şu an Mısır'a kadar bir şey yok. Ama Mısır'ı geçtikten sonra gelmeyin, yardım getirmeyin diyorlar. Kimse gitmesin yani. Hayat garantisi yok, veremiyorlar. Para dördüncü sırada yer alır bizim için.

İlk üç sırada ne var?

- Sağlık, aile, mutluluk.

Çocukken arabalarla oynar mıydınız?

- Çok severdim. Sonunda şoför oldum. Öğretmen okulunu kazandım, gitmedim.

Çocuklarınızın bu mesleği yapmasını ister misiniz?

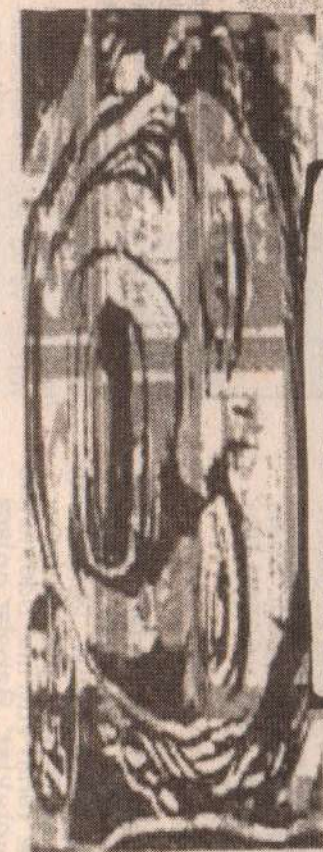
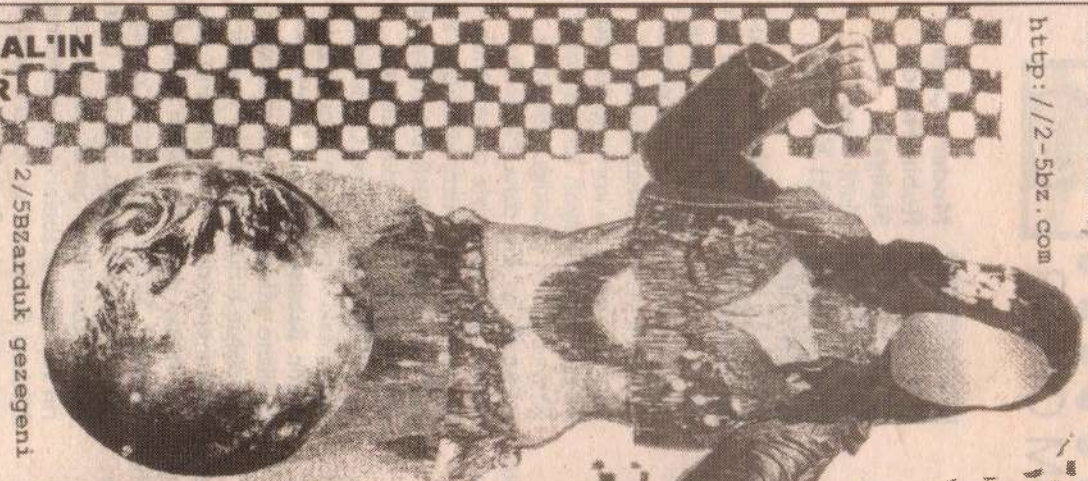
- Hayır. Onlar okuyacak. Biz çilesini çektiğimiz için, neyin ne olduğunu biliyoruz. Onun için çocuklarımızı okutmaya çalışacağız. H

KIYAMETİ ÖLDÜR

MENDİ'YE SUİKAST

MEHDI

O seni öldürmeden
sen KIYAMETİ ÖLDÜR

Simdi bazı bozguncular bunun fazla bir gösteriş olduğunu, fuzulî masraflara yol açacağını söylerler. Böyle baskı bozuklarını tenkitlenen simdiden cevap verebilmek için burada kısaca sabotajin faydalarını izah etmeyi yerinde buluyorum.

2/5BZarduk gezegeni

MEŞHUR KURATÖR İSTANBUL MÜHÜRDARI BERBAT ZÖKSAL'IN
'ÇEŞİTLİ MÜHÜRDARLIKLARIMIZ' SERGİSİNDEN KESİTLER

Boş direk,Boş levha gördümmü dayanamıyorum basıyorum çıkartmayı..
o gece de rahat uyuyorum..uykularımda kaçmıyor..

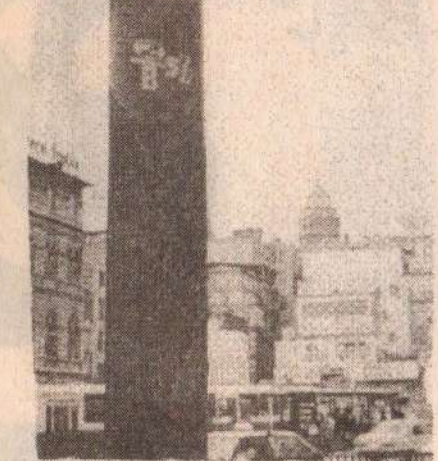

no etnik
market
yes
çıkartma
market

Malatya ' çarşıdaki levha ' 1999

İstanbul ' karaköy direk ' 1993

* Geçtiğimiz günlerde ' Gavur Atak ' adlı anti ırkçı bir örgüt lenmeye giden Alanyalı Almanlar ' Turistik tecavüzlerin hesabı sorulacak ' Turistlerimizin kanı yerde kalmayacak Amen ' nidaları ile slogan atıp ara sokaklara dağıldılar .

Beyoğlu Çağdaş Sanat Bankaları sergisi çok yakında açılıyor

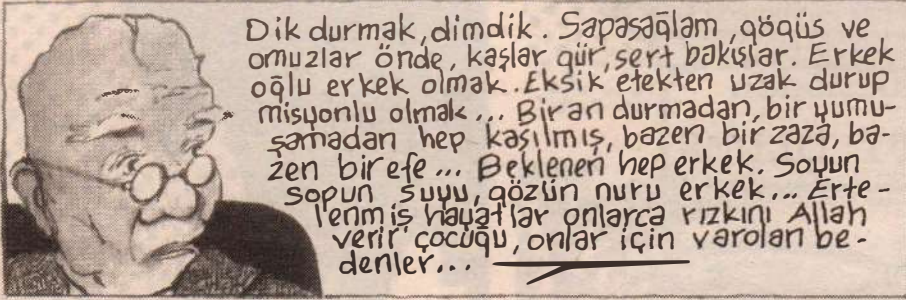
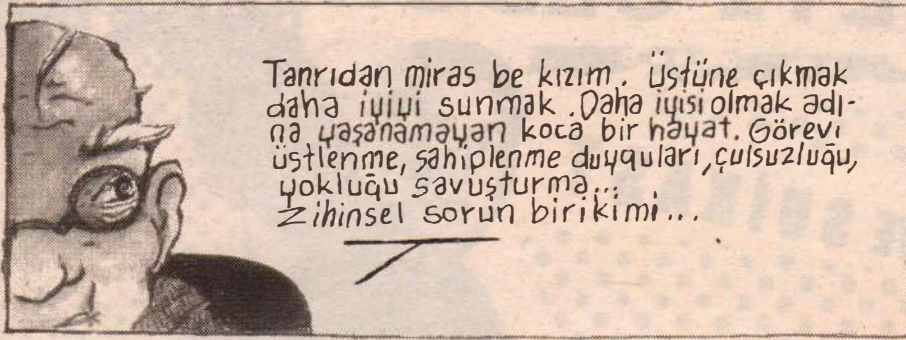
Tahran 'yardım kutusu' şubat '1997

New York 'metro girişi reklamı' 2004

Babalar ve Oğulları

KEMAL SİYAHAN

Sayım'ın Kitap Bavulu

SAYIM ÇINAR

Kan Kitapları I
Clive Barker
Oğlak Yayınları

Clive Barker çok yönlü ve üretken bir sanatçı... Sadece yazarlığı değil, sinema-tiyatro yönetmenliği, senaryo yazarlığı ve ressamlığı da ünlü. Bu kitap ürpertici öykülerden oluşuyor. Toplam altı ciltlik "Kan Kitapları" adlı dizinin ilk kitabı. Gerçek hayatın içinden çıkıp gelen, kanınızı donduracak altı öykü var bu kitapta. Korku edebiyatı ve fantezi edebiyat tutkunlarının kaçırmamaları gereken bir kitap.

İstanbul'un Sandık Odası
Selim İleri
Doğan Kitap

Selim İleri bana hep Cumartesi Yalnızlığı öyküsünü, heyecanla, tutkuyla hatırla-

tır. Hayatımın en mutlu günleriydi belki de. Büyük bir heyecan duyuyordum ve bu heyecanı kaybetmedim. Bu kitapta Hüseyin Rahmi'nin, Halide Edip, Yakup Kadri, Ahmet Haşim ve Ruşen Eşref'in, Tanpınar'ın eserlerindeki İstanbul... Ustaların resimlerinde kalakalmış, geçmiş günlerin hülyalı İstanbul'u yer alıyor. Kuşevleri, Kağıthane, Beşiktaş, Aksaray Valide Camii, Moda Plajı, Kızkulesi, Karagöz'ün hayal perdesi, Çallı'dan yansıyan manolyalar... Doğu'yla Batı'yı özünde kaynaştırmak istemiş bu eşsiz ve küskün şehrin büyük macerasını, Selim İleri, gelenekte görenekte, yitip gitmiş yaşantılarda, taa kıyı köşe semtlerde bir roman gibi dile getirdi.

Devamı Hayat
Hasan Öztoprak
İnkılap Yayınları

İmkânsız Aşk'ın yazarı Hasan Öztoprak bu kez, irili ufaklı iktidarlar tarafından çevrelenmiş roman kahramanlarının hayata tutunabilmek ve hayattan vazgeçmek arasındaki dar alanda geçen hüznü hikâyesini anlatıyor. 12 Eylül sonrasının baskıcı, bulanık atmosferinin fon olarak kullanıldığı roman, örgüt ve devlet arasında sıkışıp kalan bireyin, özgünlüğünü ve özgürlüğünü nasıl yitirdiğini, kimliğinin ve kişiliğinin nasıl yok edilmeye çalışıldığını konu ediniyor.

Modern Çağın Robin Hood'u Sicilyalı
Mario Puzo
1001 KİTAP

Sicilyalı, Mario Puzo'nun eserleri içinde bir köşe taşıdır. Bu kitapta okur, kan dökmenin, adaletin ve ihanetin romantik ve unutulmaz öyküsünü okurken, mafyanın korkunç büyüünü tekrar fark ediyor. İtalyan mafya dünyası bütün çıplaklığı, dehşet ve şiddetiyle bir kez daha, Mario Puzo'nun epik kalemile okuyucunun karşısına çıkıyor. Puzo, kötülüğün ve şiddetin usta öykücüsü, bizi mafyanın korkunç büyüyle etkilemektedir. 1950 yılında Michael Corleone, Sicilya'daki sürgününün sonuna gelmiştir. Baba'sı, Michael'a Salvatore Guiliano adlı genç Sicilyalı eşkıyayı kendisiyle birlikte Amerika'ya getirmesini emreder. Fakat Guiliano, şiddet ve kan davalarının kanlı ağına dolanmıştır. Sicilya'da Guiliano, yozlaşmaya meydan okuyan, modern çağın Robin Hood'udur. Şimdi, sisli dağların ve antik harabelerin topraklarında Michael Corleone'nin kaderi, savaşçı, aşık ve kesinlikle Sicilyalı Salvatore Guiliano'nun tehlikeli efsanesiyle karşılaşmıştır.

Bolşevik Tarihi 3
E.H. Carr
Metis Yayınları

Sovyet Rusya ve Dünya başlıklı bu ciltle birlikte Bolşevik Devrimi tamamlanmış oluyor. Carr yapının sonunu, Sovyet tarihinde belli bir dönemin sonuna yerleştirmiştir: 1922-23 kışında rejim yerleşmiş, ilk kez bir güvenlik hissi doğmuş, ekonomik iyileştirme dalgası zirveye ulaşmıştır. Yeni tarım ve çalışma kanunları ile medeni kanun hukuki istikrar vaat etmektedir. Devrim yatışmıştır. Carr bundan sonrasını artık farklı, yeni bir dönem olarak değerlendirebilir. Bu üçüncü cilt, Sovyet Rusya'nın dış dünyayla kurduğu çok renkli, ama bir o kadar da karmaşık, iç içe geçmiş ilişkilerini, keskin ayrımlara gitmeden resmin bütününü canlandırarak anlatmayı başarıyor. Bu cildi okurken, artık uzak bir geçmişte, 20. yüzyılın başında kalmış uluslararası olguların aynı zamanda bugüne, bizlere ne kadar yakın olduğunu düşünmemek mümkün değil. H

Süreyya Evren, gündelik hayatın içinde kuşatılmış insanların, zihinlerinin gizli köşelerinde sakladıkları mahrem arzularını, travma sonrası bunalımlarını anlatmış yeni öykü kitabı 'Buruşuk Arzular'da. Ve her bir öykü karakterini sevabıyla-günahıyla sevip bağrına basmış cümlelerinde; okuyucuya da kadınların, erkeklerin, taksicilerin, göçmenlerin hikayelerine sırdaşlık etmek düşmüş...

Ütüsüz Arzular

OYLUM GÖLBAŞI ÇAĞAN

Kirli arzular, gizli arzular vardır ama buruşuk arzulara ilk defa rastlıyoruz...

- Buruşuğun bütün çağrışımlarını açık tutmaya eğilimli oldum. Ütülenmemiş gömleklere, ütülenmemiş arzulara, ütülenmemiş duygulara baktım. Düz değil ama başka bir şekilde sürekliliği var. Buruşuklukların düzeltilmediği durumlarla ilgili küçük öyküler çoğu. Buruşuk bir şekilde kalmış, buruşukluğunu korumuş arzular gibi. Ayrıca gömlek asıdayken buruşmuyor, hayat içerisinde buruşuyor. Hayatla çarpışma alanlarına yönelik bu arzuların doğrudan, duvara çarpana kadar gittiği yerlere de bakmaya çalıştığım için, onları o buruşuk halleriyle okumak istedim.

Kitabınızı neden yedi arzuya/günaha adadınız?

- Yedi en eski mitolojik sayılardan biri. Çoğu söylencede de sonsuz anlamında. O sonsuzluk anlamını yüklemeyi tercih ettim. Yedi günahı çağrıştırmaktan da çekinmedim. İnsanı günahlarıyla sevmenin önünü açmaya da çalıştım.

Arzuyla günah arasında nasıl bir bağ kuruyorsunuz?

- Aslında kurmaya gerek kalmıyor. Bir şekilde kamusal bakışta olan bir bağlantı bu. Çünkü her zaman insanların günah işleme arzusu var. İlk akla gelen şeylerden bir tanesi bu oluyor; biri diğerinin kankası gibi görülebiliyor kolaylıkla. Her zaman durum bu olmamakla birlikte, arzuların gerçekleştirilmesi bir yasak aşma da gerektirebildiğinden, bu yasakların aşılması da çoğu kez günah olarak adlandırılıyor. Gündelik dilde günah kavramı çok geniş diye düşünüyorum.

Kitabınızda günaha öznel değil, toplumsal bir açıdan bakıyorsunuz...

- Evet, ama kitapta doğrudan günah sözcüğünü kullanmadım. Mesela kitapta cennet ve cehennem kavramları vardır. Böyle ikilikleri kullandım. Cennet sözcüğünün pek çok dilde etimolojik anlamı sınırlanmaktan, çitten geliyor. Cenneti cennet yapan temel şeyler arasında çiti düşünebiliriz. Garip gelmiyor mu? Cennet bahçesinin sınırlarını hayal ediyorsunuz o zaman, cennetten kaçmak isteyen var mıdır, kendi cennetinin çitinin üzerinden atlamak isteyen? Peki nereye? Kendini aşma dedikleri bu mu acaba...

'Ağda Kokusu ve Şehrazatın Oyunu' başlıklı öykünüzde, Binbir Gece Masalları'nın oral seks kaynaklı olduğunu söylüyorsunuz. Bu gerçek bir bilgi mi yoksa kurgu mu?

- Binbir Gece Masalları'yla ilgili gerçek bir bilgi olabilir mi bilmiyorum. Pek çok bilgi söylentilerden çıkar gerçi. Ben şu düşünceden hareket etmişim: aşk döllerin israfından doğar! Binbir gece sevişmeye karşın Şehrazad'ın gebe kalmaması ilgimi çekmişti. Sonra masal anlatma, oral seks, Şah Şehriyar'ın boşalmaları ve öldürmeleri, sevmek ve konuşma ilişkileri derken bu öykü çıktı. Daha çok sevmek, sevişmek ve konuşmak arzularının masallardaki çoğu kez çerçevelenmemiş halleriyle gündelik iş yaşamının ve maaşların çerçevelenmiş boğuculuğu arasındaki çarpışmaydı derdim.

Kitaptaki 'Mobil Tohumlar' isimli öykünüzü kısa film de yaptınız. Bundan bahseder misiniz biraz?

-Kısa film ama kırk dakika falan sürüyor. Kerem Savaş ve Mehmetcan Serinkaya'yla beraber yaptık. İki oyuncumuz var. Biri Nadi Güler, tiyatro ve performans sanatçısı. Diğeri de oyuncu Kadir Kandemir. Çitlembik Kitabevi'nde gösterildi. Önümüzdeki dönemde de yeni gösterimler yapmayı düşünüyoruz.

Yeni bir dergi çıkartacakmışsınız. Nasıl bir dergi olacak?

- Dergimizin adı Siyahi. İlk sayısı Kasım ayında çıkacak ve 2 aylık bir dergi olacak. "Taze" bir hava yakalamaya çalışıyoruz. Siyasi pratikler ve siyaset teorisi üzerinde dururken, gündelik hayata, kültürel çalışmalara, edebiyata ve özellikle güncel sanata da yer veriyoruz. Sonuçta eski

temel sorulardan çok fazla uzaklaşmış değiliz: 'Ne yapmalı, nasıl yapmalı?' Bunlar hep insani ve siyasi sorular. Bu soruların cevabını ararken geldiğimiz bir yer olarak postyapısalcı anarşizm de önemli bir yer tutacak. Hakim Bey'den Frantz Fanon'a, yemek ve politikadan anti-militarizme, aşureden anarşist pullara uzanan bir resim çıktı ortaya ilk sayı için. Aslında, zamanında Öküz dergisinde Rahmi (Öğdül) ile yazdığımız yazılardaki kaygıları burada da sürdürdüğümüz için Hayvan'la da akraba çıkabiliriz sonunda... H

MEPHISTO YAYINLARI

Che, Martin Luther King, Victor Jara, Gandhi, Mandela, Allende, Sacco ve Vazetti, Rosenbergler, Baby Sands, Una Bomber... Onlar itiraz eden, rıza göstermeyenlerdir. Yaşadığımız dünyanın büyük bir zindana çevrilmesine karşı reddin gücünü yaratanlardır.

Mahir Çayan, Deniz Gezmiş, Ulaş Bardakçı, Hüseyin Cevahir, Mustafa Özenç, Erdal Eren, Remzi Basalak, Castro, Mao, Carlos, Durriti, Ulrike Meinhof, Malcom X, Vera Zasulich... Onlar muazzam bir güce kafa tutan, kural tanımayan, kuralsızlığın manifestosunu yazarlardır.

Kitaplar Çoğaldıkça Karanlıklar Azalacak!

Muvakkithane Cad. No: 15 Kadıköy
0216 414 35 19
0216 414 35 41

Bulmaca Buldurmaca Paldır Kültür Doldurmaca

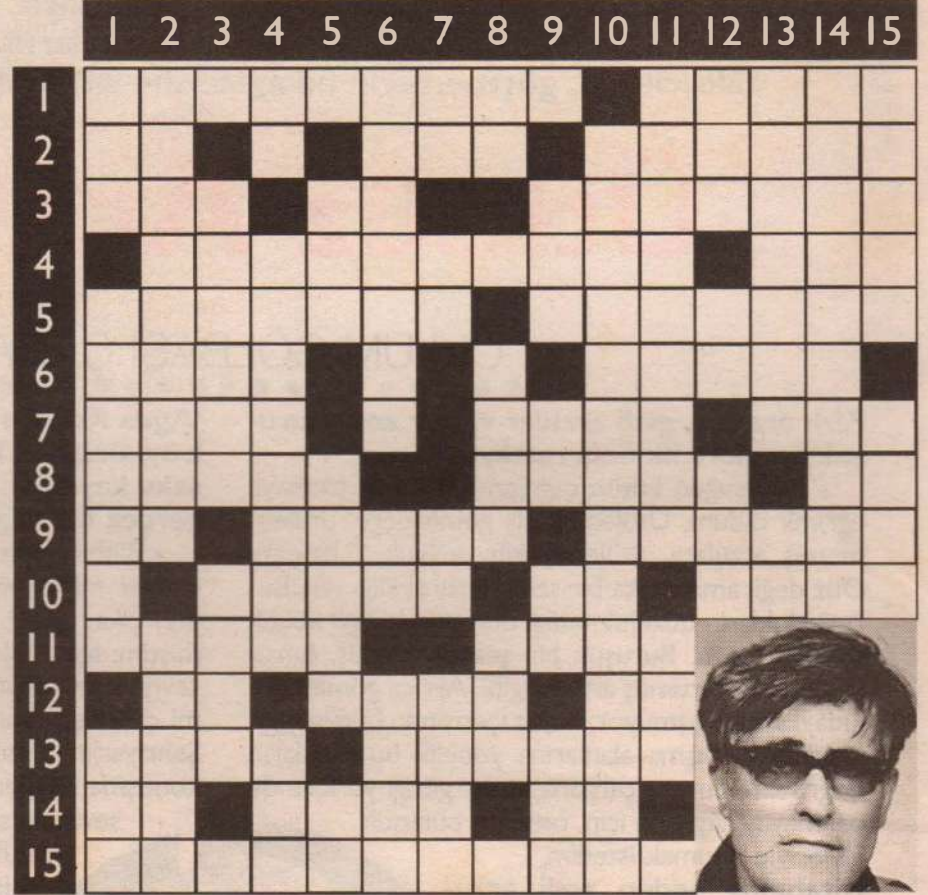
MEVLT GLVEREN

Soldan Sağa

1) 16 Kasım 2000 yılında kaybettiğimiz Ahmet Kaya'nın bir şarkısı / Mahalli, lokal 2) Duman karası / M. Gorki'nin bir romanı / Karayolu taşıtlarında yükün yükseklik durumu 3) Soyundan gelinen kimse / Brigitte Bardot simgesi / Midye, istiridye gibi hayvanların kabuğında bulunan beyaz, parıltılı ve sert bir madde 4) Fotoęraftaki şairimiz / Süreyya Duru'nun son filmi 5) "Sizlere selam olsunler, en tertipler, bobinler" fotoğraftaki şairimizin bir şiirinden / Amir 6) Seçkin / Antrenman 7) Aldatıcı şey, tuzak, hile / Kayıp, yitik / Bir tür iskambil kağıdı 8) Haber toplayıp yayma işiyle uğraşan kuruluş / Güzel koku / Molibden elementinin simgesi 9) Lityum simgesi / "Yalan" (deyim) / Kılavuz 10) Avrupa Birliği'nden almak istediğimiz şey / Gümüşün simgesi / Gerçeęi görememe, aymazlık 11) Çok yorulmak, bitkinleşmek / Tiyatro ve sinema terimi 12) Kalsiyum simgesi / Nakleden / Hollanda plakası 13) Japon güreş / Büyük, gösterişli mezar 14) Eski dilde baba / "..... Man" (Dustin Hoffman filmi) / Bir nota 15) Ahmet Kaya'nın bir şarkısı

Yukarıdan Aşaağıya

1) Slayt / Skandal / Fehmi Yaşar'ın bir senaryosu 2) Kemikbilim / Şaşılacak derecede çirkin 3) Eski çağlardan kalma yapıt / Bir tür baskı ve boyama tekniği 4) Akıl / Yurttaş / Bir tür müzik aleti 5) Kötü, çirkin / Mesele / Eşek sesi 6) Garcia Marquez (yazar) / Lityum simgesi / Diyarbakır'ın eski isimlerinden 7) Memduh n adlı yönetmenimiz / Gençlik Federasyonu kısaltması / Beddum / Mevzu 8) lmszlk n eki / anlama yeteneği / İnce, keskin ses 9) (Kıs.) Söke Kumaş Evi / Utanma duygusu / Bir yüzey ölçü birimi / Antrakt 10) Ahmet Kaya'nın şair Sabahattin Ali'den bestelediği bir şarkısı 11) "..... derman, ya katlime ferman" (şairimizin bir şiirinden) / greşte bir oyun 12) Doğum hemşiresi / İlaç, çare / Ceylan 13) Yumurtanın bir pişiriliş şekli / Bay sözcüğünün kısa yazılışı 14) Bütün ihtiyaçları devlet tarafından karşıl原因an rütbesiz asker / sınamak 15) Dil, yabancı dil / küçük orman

İman 1	Kulu 2	Eren 3	Aras 4	Sulu 5
Emir 6	Aral 7	Ulus 8	Ekiş 9	Kara 10
Kefe 11	Çaça 12	Irak 13	Erit 14	Mze 15
Ezer 16	Alok 17	Küre 18	Farz 19	Kr 20

Anahtar Cümle

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Kutuların içindeki harflerin yerlerini değiştirerek aşıağıdakisoruların yanıtlarını bulduğunuzda, Ahmet Kaya'nın iki şarkısı çıkacaktır. Kolay gelsin.

- Engel
- Çürümüş, kokuşmuş
- Hangi yer
- Sivas ilçesi
- Millet
- Bir iskambil oyunu
- Antalya'da plaj
- Söz ve davranışlarıyla karşısındakileri rahatsız eden
- Danışıklı dövüş
- Pirinç ve şeker kamışı rakısı
- Adana'nın bir ilçesi
- erlerin en önemli kadını
- eğlencesi
- Argoda bayan
- İzmir ilçesi
- Sıkıntı verme
- Menteşe
- Bir içecek türü
- Fatin n adlı garip "şarkıcı"
- Harcama, kullanma
- Panik

HAYVANARTBAHÇESİ

Yalnızlık

Ölüm, yalnızlığın son adımıymış meğer
Yalnızlığın ne çok adı varmış
Aşk beni yıllar önce terk etti,
başka birinin yalnızlığına ikiz oldu
Bendeki yalnızlıksa hastalandı,
ya o da beni terkedip giderse
şimdi

Belma Çetinkaya
Ankara

Bizim Hayvan'ımız

Bu Hayvan, çok tuhaf bir Hayvan... Hantal, yorgun, kaba ve sanki çok acı çekiyor. Her ay bu Hayvan'ı severek, hissederek okuduktan sonra canım onu çok acı çekmesin diye vurmak istiyor.

Handan Çürel
Artvin

Köpek ve Kölelerin Cenneti; Kardinal Kümesleri

Köpekler dolaştıkları zaman mutludur. Köpekleştiklerinde severler.

Şeytan, sakladığı yağmurunu talimden dönenlere serperken, bütün köpeklerle kaçacak sığınacak yer vardır. Hem de dehlizler dolusu.

Ama alıştıklarını kapmak do- laşsız olmaz. Zaten alıştığını kapmak mutluluktur, bir de ekmek, et ve su, sebil bir pislik bolluğu içindeyse...

Kardinal kümesleri, semiz ve semirmeyi tutturmuş kazların cennetidir. Solucan deposu bahçelerinde galamaktan öğürürler. Her şeyi bilen ve hiçbir şey yapmayan ve hiçbir şey bilmeyen, hiçbir şey yapmayan bu tombullar, hiçbir şey bilmeyip her şeyi yapan mevsim kölelerini tiksinçle kudurarak kırbaçlarken tıknırlar ki; doyumlardan doyum beğenmezler.

Bir de bahtının, taşı gediğine koyduğu köleler vardır. Susku basiretleri ve basiretli suskularıyla, zembereği kurulmuş ve kurulmamışlar gibi çalışır, emri alıp oturunca da duymayanlara konuşurlar. Kardinal kümesleri biraz onların yüzü suyu hürmetine ayakta

durur, tabelasız bu dünya onların cennetidir.

Kardinal kümeslerinde de kazlar ve bahtı denk köleler yüzyıldır apoletli formalar giyer.

Köpekler forma giymez ama sağı solu, altı üstü bilir. Cenette havlar, değnek kararlı kalkınca köpekleşip susarlar.

Bu herkesin bilip dediğidir de, benim bilmeyip diyemediğim nedir...

Hakkı Büyük
İzmir

Teknolojiye Uyun Biraz

Sadece mektup adresinizin olması çok yanlış bence. Bugün insanlar sevgililerine bile mektup yazmıyor. Bir mail adresi yayınlasanız daha iyi olmaz mı?

Salih Kara
Kayseri

Mutlu Son

Her filmin sonunda
Ölmeli miydi biri
Yoksa ölmek gerekli miydi
Mutlu sonu bulmak için
Filme ömür katmak için
Ölümden bahsedildiği gibi
Ama ölüm mutsuzdu
Her filmin mutlu sonu olduğu gibi

Çağdaş Kılıç
İstanbul

Niye Ses Çıkarmıyorsunuz

Derginizin bütün formatları çalınıyor farkında mısınız? Haftalık Dergisi 'Alo Hayvan'dan Arıyoruz', 'Gün Boyu En Sık Kullandığınız Kelimeler' ve 'Haftasonu Ne Yapak?' almış durumda.

Buna niye ses çıkarmıyorsunuz anlamıyorum. Derviş misiniz, boş vermiş misiniz nesiniz karar vermiyorum. Yine de sizi çok seviyorum. İyi çalışmalar.

Nagehan Alaca
Antalya

Hayvan Daha Güzel Olmalı

Hayvan'ı diğer kültür sanat dergilerinden ayıran en önemli özelliği bence bakış açısı ve malzemeyi

sunma biçimi. Bence daha güzel olabilir. Çizgi ve mizaha daha ağırlık vermelisiniz. Sayfalar çok karışık. Bir sayıda o kadar çok konu olmak zorunda mı? Biraz daha eleme yapamaz mısınız? İşinizi öyle özenli yapıyorsunuz ki bu bazen rahat okumamızı engelliyor. Bence biraz daha rahat ve az olabilir konuyu ve imzalar. Öküz'den daha güzel bu Hayvan. Hepinize selamlar.

Sururi Yılmaz
Diyarbakır

Kalanlara ve Gidenlere

ve, ardında,
bırakarak dünyanın bütün iyi yürekli müziklerini...
gittin...
ve, sen GİDİNCE,
o kasetçalarlar,
kötü seslerin
arabesk dumanında tuş tuş,
bozulmaya,
boğuk sesler çıkarmaya
öfkeli ve takıntılı çalmaya başladılar
sen Gİ-din-CE kaset çalarlar,
kendi müziklerinden çaldılar...
sen gidince bütün gitmeler,
gitmelerin gölgesinde susmaya
yattı...

Jare Asme
İzmir

Merkezdeki Hayat

İstanbul'la yani merkezle doğru dürüst tek bağım Hayvan. Bir sevgili gibi seviyorum ben Hayvan'ı. Bu yüzden de üzerine titriyorum. Her sayfası çok önemli benim için. Bunu bazı yazar ve çizerleriniz bilmiyor olabilir. Lütfen onlara söyler misiniz 'Hayvan okuyucu için özel bir dergi: Hayvan'a yazıp çizerken daha özensinler!'

Benim uzaktaki hayat'la tek bağım Hayvan. Birçok Hayvan okuru için de bu böyle. Her ay o kırk sekiz sayfayı nasıl hasretle bekliyoruz, bilsin tüm yazıp çizenler. Sevgilerimle.

Dilek Kaya
Kars

Sizi Seviyorum

Hayvanart'ı niye tek sayfaya indirdiniz ki? Öküz'de hem 'Bu-

zağı' vardı hem de 'Boynuzu Terleyenler' köşesi. Buna benzer yeni köşeler yaparsanız sevinirim. Hayvanart'ta hep aynı isimler yer alıyor. Kadrolu okuyucu mu bunlar? Neyse, bana da mektup yazdırdınız ya sonunda bravo.

Can Yücel'in, Ece Ayhan'ın, Mehmet Kartal'ın, Kanat Güner'in yerini dolduracak yazarlar- çizerler niye çıkmıyor, buna çok şaşıyorum. Halil Turhanlı'yı, Ragıp Duran'ı, extramücadele'yi, Ergenlik Öykülerini, Osman Cavcı'yı, Buluşmalar'ı, Alo'yu, Geçen Ay'ı, Altay Öktem'i, Müzik sayfasını, Gülay Batur'u, Çizgilerle dizisini, dosyaları, Levent Gönenç'i çok beğeniyorum. Ama Radikal'e bile futbol yazıları yazan met üst niye Hayvan'a yazmıyor, buna çok kızıyorum.

Gülay Pınar
Adana

Yaşam

Kimi uzun kimi kısa
Basitten karmaşığa
Karmaşıktan basite
Örgülü saç gibi
Yaşam
Ayırıyorum üçe
Örüyorum
Sevgi umut zaman
Zaman umut sevgi
Birleştiriyorum
Sonuç yine aynı
Bekliyorum
Karıştırmayın kafamı
Sahilden ufka vuran
dalga olur mu?
Anlamıyorum

Sevda Gündüz
İstanbul

Siyaset istiyoruz

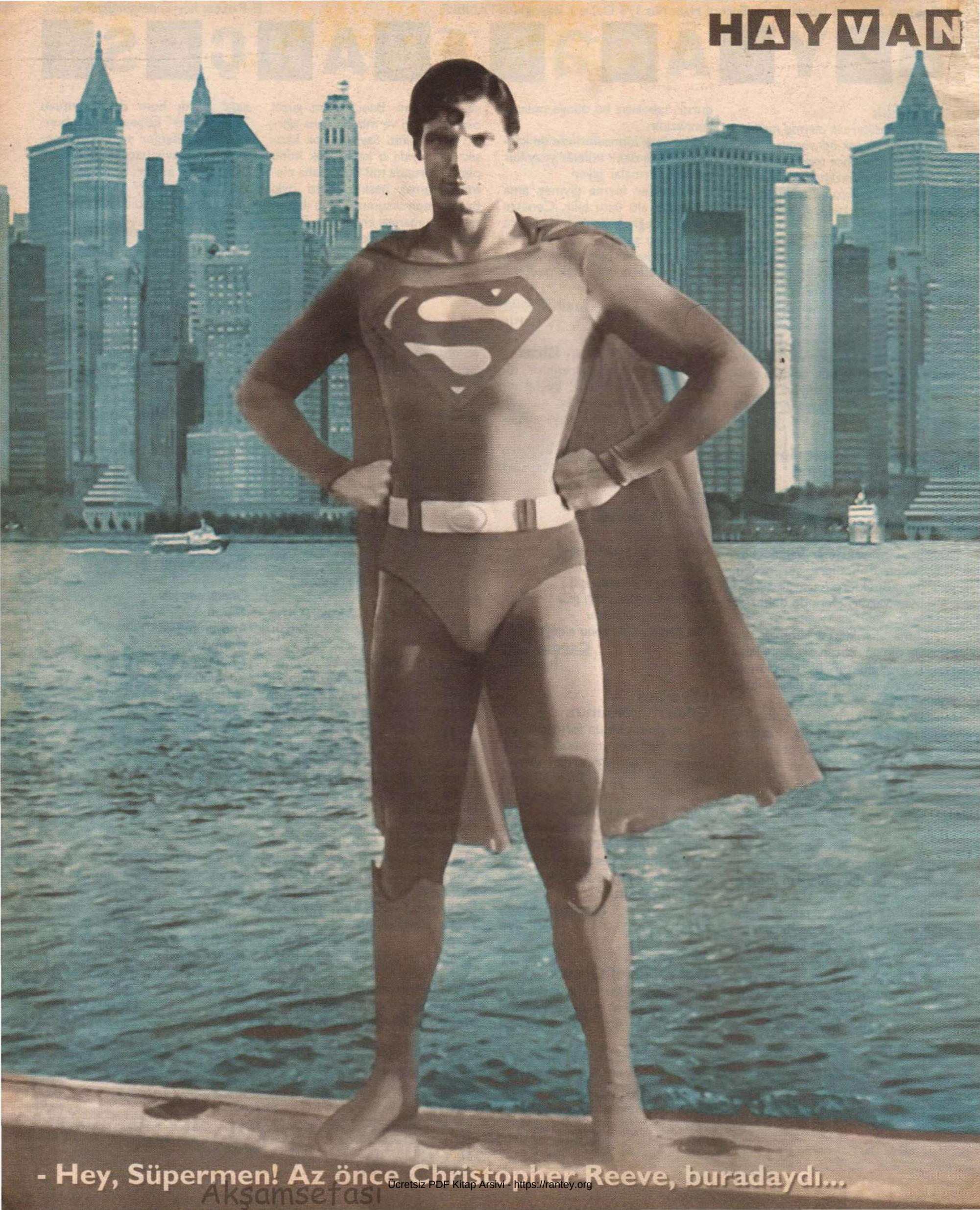
Ustalara Saygı, albüm, şiir köşelerini tekrar istiyoruz. Derginin havası her ay değişiyor. Siyasetten niye uzak duruyorsunuz? Eskiden ağır siyasi konularda dosyalarınız olurdu. Fikret Başkaya'yı, İsmail Beşikçi'yi Hayvan'da görmek istiyoruz.

Hasan Öztürk
Manisa

Kasım 2004 • Ayda Bir Yayımlanır • İmtiyaz Sahibi ve Genel Yayın Yönetmeni: Metin Üstündağ • Yazı İşleri Müdürü: Hatice Üstündağ • Editörler: Sinan Sülün, Oylum G.Çağan
Gönlü Koordinatörü: Ayhan Bozkurt • Haber Merkezi: Emrah Serbes, Yıldız Bilgin Bayazit, Mehmet Duru, Seray Şahiner, Seydi Şahin, Zeynep Mengi, Faruk Kaya
Grafik Tasarım: Mustafa Devrim Özdiç • Dizgi: Cemal Vanlı • Genel Müdür: Orhan Açar • Satış Müdürü: Cüneyt Aydın • Halkla İlişkiler: Ali Haydar Akkaya
Adres: İstiklal Cad. Turhol Han. No:373 Daire:7 Beyoğlu/İSTANBUL Tel: 0212 293 32 77 - 78 • Fax: 0212 293 32 79 Yayıncı: PAK Basın Yayın
ISSN 1303 - 944X • Baskı: İlicak Matbaası (0212 880 40 75) • Genel Dağıtım: DPP (0212 622 22 22)

Yurtiçi: 1 yıllık 35 Milyon / 6 aylık 20 Milyon • Avrupa: 1 yıllık 25 Euro / 6 aylık 15 Euro ABD ve Uzakdoğu: 1 yıllık 50 Dolar / 6 aylık 30 Dolar / Abonelik İçin İrtibat
Tel: 0212 293 32 77 / 3 hat Ali Haydar Akkaya Hesap No: PAK BASIN YAYIN LTD.ŞTİ adına TL: Yapı Kredi Bankası Parmakkapı Şubesi Hesap No: 1101003-2
EURO Hesap: Yapı Kredi Bankası Parmakkapı Şubesi Hesap No: 3006501-1 / DOLAR Hesap: Yapı Kredi Bankası Parmakkapı Şubesi Hesap No: 3006502-9

- Hey, Süpermen! Az önce Christopher Reeve, buradaydı...